

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 12:31:54)

Poštovane kolege, otvaram 13. posebnu sjednicu prvog redovnog proljećnog zasijedanja u 2017. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva.

Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja.

Pozdravljam naše kolege iz Vlade.

Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja premijeru postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika.

Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili: Miodrag Radunović, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Ervin Ibrahimović, predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, koalicije Albanci zajedno, FORCA, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative i Vujica Lazović, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalna partija Crne Gore.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Prvi riječ ima Miodrag Radunović. Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (24.07.17 12:32:54)

Hvala.

Poštovani predsjedniče Skupštine, potpresjedniče, gospodine predsjedniče Vlade, potpredsjednici, članice i članovi Vlade, poštovani građani,

Moje pitanje premijeru je sljedeće:

Da li će se u ovoj studijskoj godini izvršiti upis studenata u prvu godinu osnovnih studija na studijski program Visoka medicinska škola u Beranama u skladu sa odlukom Vlade od 6. jula 2017. godine?

Obrazloženje:

Javnost je upoznata da upis na studijski program Visoka medicinska škola u Beranama još nije realizovan dok na ostalim programima Univerziteta Crne Gore jeste. Kao što je poznato, Zakon o visokom obrazovanju propisuje da Vlada u postupku davanja saglasnosti na konkurs, a na predlog organa upravljanja ustanove, donosi odluku o broju studenata koji će se finansirati iz budžeta za određeni studijski program, a u skladu sa brojem propisanim u licenci javne ustanove, a da na osnovu ove odluke Vlade Upravni odbor Univerziteta raspisuje konkurs. Takođe, poznato je da se Vlada još u junu izjasnila da nema promjene sjedišta Visoke medicinske škole u Beranama, odnosno da sjedište ostane u Beranama, a da Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo zdravlja, u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore i Medicinskim fakultetom Podgorica, preduzmu sve neophodne mjere za unapređenje uslova i kvaliteta praktične nastave za polaznike studijskog programa primijenjenih studija na Medicinskom fakultetu na Visokoj medicinskoj školi sa sjedištem u Beranama.

Sa druge strane imamo stav Univerziteta Crne Gore iskazan kroz odluke Senata i Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore koji, nakon akreditacije programa za osnovne primijenjene studije Visoke medicinske škole, nijesu prihvatili odluku o upisu studenata u prvu godinu studija na Visokoj medicinskoj školi u Beranama, već smatraju da je to jedino moguće uraditi u Podgorici.

Kao što je poznato ta odluka do sada nije realizovana, zainteresovani studenti željno iščekuju konkurs za upis. Budući da je nedavno završen i kompleks Univerzitetskog centra u Beranama u koji je uloženo oko četiri miliona eura za potrebe studijskih programa pri Univerzitetu Crne Gore, stvoreni su i kvalitetni sadržaji za boravak studenata i izvođenje nastave. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 12:35:08)

Hvala vama, poslaniče Radunoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade Duško Marković.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.07.17 12:35:55)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvaženi poslaniče Radunoviću,

Prije svega zahvaljujem vam na ovom pitanju koje mi daje priliku da u crnogorskom parlamentu, a ujedno i cjelokupnoj javnosti ukažem na jednu krajnje besmislenu polemiku koja se danima i nedjeljama vodi u medijima povodom upisa studenata u prvu godinu osnovnih studija na studijskom programu Visoka medicinska škola Univerziteta Crne Gore koji se realizuje u Beranama. Neću podsjećati na sadržaj te polemike. Ostrašćenost i jednostranost kojom je Vlada zasuta ovim povodom od pojedinaca iz rukovodstva Univerziteta prevazilazi sve mjere i granice dobrog ukusa, argumentovane rasprave i akademskog rječnika. Iz takve orkestrirane kampanje u jednom broju medija mogao bi se steći utisak da je Vlada Crne Gore, sa premijerom na čelu, nasrnula na Univerzitet sa željom da zatre svaku klicu autonomije ove vodeće obrazovne institucije u državi kao i da zada smrtni udarac kvalitetu visokog obrazovanja u našoj zemlji.

Činjenice naravno govore potpuno suprotno. Predlažući program rada ove vlade 28. novembra prošle godine u istom ovom domu posebnu pažnju sam posvetio upravo obrazovanju kao strateškom sektoru od čijeg kvaliteta u ogromnoj mjeri zavisi ukupan društveni napredak Crne Gore. Podsjetiću, saopštio sam tada da je neophodno uslove i profile studija usaglasiti sa standardom kvaliteta visokog obrazovanja, ali i sa potrebama tržišta rada i pravcima razvoja države. Takvo opredeljenje Vlada je u najkraćem mogućem roku, za svega pola godine, pretočila u set zakona kojima je zaokružen proces reforme sistema obrazovanja. Riječ je o ukupno sedam zakona iz ove oblasti na čijoj je finalizaciji radio ministar Šehović sa svojim timom na čemu mu i ovom prilikom odajem priznanje. Među njima je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju. Cijenimo da je na ovaj način Vlada učinila veliki reformski iskorak i stvorila pretpostavke za unapređenje kvaliteta svih nivoa obrazovnih institucija u Crnoj Gori. Sve te korake Vlada je preduzimala u koordinaciji sa Univerzitetom uvažavajući značajan dio sugestija i smjernica koje su dolazile sa te adrese. Vlada se vrlo pažljivo i bez ograničenja, a u situaciji kada je morala da sprovodi plan fiskalne konsolidacije uz mjere koje su podrazumijevale štednju, odnosila i prema finansijskim zahtjevima koji su stizali sa Univerziteta izlazeći u susret predlozima za kapitalne investicije i u ukupnoj razvojno-investicionoj politici Univerziteta Crne Gore. Za ovu godinu Vlada je povećala budžet Univerzitetu u odnosu na 2016. godinu za oko pola miliona eura. Samo za njihove kapitalne investicije opredijelili smo oko 800.000 eura. Ja sam lično u ovih prethodnih nekoliko mjeseci imao više susreta i razgovora i sa profesorima i sa studentima Univerziteta, iskazujući punu spremnost za zajednički rad na temama od značaja za akademsku zajednicu. Oni dobro znaju da su vrata mog kabineta uvijek otvorena za njih.

I konačno, Vlada je prije tri mjeseca preko svojih pet predstavnika u Upravnom odboru Univerziteta podržala ponovni izbor Radmile Vojvodić za rektorku jer je to bio predlog koji je stigao sa Univerziteta i upravo ne želeći da se miješa u kadrovsku autonomiju akademske zajednice. U najkraćim crtama to je bio odnos ove vlade prema Univerzitetu u prethodnih pola godine.

Stvari se međutim dramatično mijenjaju početkom juna, i to gle čuda i zbog čega. Podsjetiću da je Vlada na sjednici od 1. juna 2017. godine razmatrala odluku Upravnog odbora Univerziteta o promjeni sjedišta studijskog programa Visoka medicinska škola iz Berana u Podgoricu. Tim povodom Vlada je, imajući u vidu uspješnu dvanaestogodišnju tradiciju postojanja ove škole kao i vodeći računa o obrazovnim ali i širim društvenim potrebama sjevera Crne Gore, donijela odluku u okviru svojih ingerencija, saglasno osnivačkim ovlaštenjima utvrđenih Zakonom o visokom obrazovanju, da sjedište Viskoke medicinske škole ostane u Beranama.

Dalje, Vlada je na sjednici od ... jula 2017. godine razmatrajući Predlog odluke o upisu studenata u prvu godinu osnovnih studija Univerziteta Crne Gore za studijsku 2017/2018. godinu, donijela odluku da se upiše i 70 studenata na Visoku medicinsku školu u Beranama. Ta odluka je u potpunosti u skladu s članom 65 Zakona o visokom obrazovanju koji glasi: "Vlada Crne Gore donosi odluku o broju studenata koji će se finansirati iz budžeta Crne Gore za određeni studijski program u skladu s brojem propisanim u licenci javne ustanove".

To su odluke Vlade. Pozivam Upravni odbor Univerziteta da ih sprovede, da na taj način

omogućimo mladim ljudima sa sjevera Crne Gore da se školuju i da nakon toga ostanu u svom kraju. Od rukovodstva Univerziteta očekujem da razumije i podrži stratešku državnu politiku i doprinese bržem razvoju i napretku sjevera naše zemlje. Državna je politika, a ne samo politika ove Vlade, da se prije 12 godina donese odluka o otvaranju Visoke medicinske škole u Beranama. Državna politika jeste i o izgradnji Univerzitetskog centra u Beranama. Dakle, ova Vlada slijedi kontinuitet napora nekoliko prethodnih vlada da se na sjeveru Crne Gore stvore bolji uslovi za život, učenje, studiranje i rad. Radićemo to i ubuduće, rekao bih još posvećenije nego ikada. Garantujem stanovnicima sjevernih opština da će svi kapitalni projekti u njihovim sredinama biti realizovani, od auto-puta i mreže regionalnih i lokalnih puteva do infrastrukturnih objekata u oblasti obrazovanja, zdravstva i sporta. Koliko sutra Vlada će početi da stvara uslove i za otvaranje fakulteta za poljoprivredu i turizam u Beranama i Bijelom Polju. Veoma jasno kažem, ne ulaže ovo društvo milijardu eura u auto-put da bi se sa sjevera i dalje odlazilo, već da bi se na sjeveru ostajalo. Ukoliko se Upravni odbor Univerziteta ogлуši o zahtjev Vlade, želim, i to jasno da saopštim da nećemo insistirati na zakonskoj mogućnosti da Vlada kao osnivač na Univerzitetu uvede posebne mjere za ostvarivanje javnog interesa. Vjerujem da će na Univerzitetu kada prođe vrijeme i glave se ohlade razumjeti šta su strateški državni interesi i podržati napori Vlade da se oni realizuju.

U međuvremenu, ukoliko Upravni odbor Univerziteta ne uvaži Vladinu odluku, studentima koji namjeravaju da upišu prvu godinu studija na Visokoj medicinskoj školi poručujem da obave upis tamo gdje to bude omogućeno, a Vlada će obezbijediti potrebnu finansijsku podršku. Nije sve ovo što sam naveo nešto što mene kao premijera brine, jer je Vlada sprovodila u djelo i mnogo teže i kompleksnije odluke u prethodnim mjesecima. Ono što me brine je zaprepašćujuća agitacija na niskom nivou koja je prethodila nedjeljama i koja je demonstrirana. Odjednom, preko noći, za njih su medicinske sestre koje studiraju u Beranama postale neznane i nesposobne da obavljaju važan posao u sistemu zdravstvene zaštite, pa ih zato treba preseliti u Podgoricu da bi se obučavale u Kliničkom centru. Nemam, dakle, ni trunku dileme da s Univerziteta nije stigao nijedan valjan argument koji bi opredijelio Vladu da podrži preseljenje Visoke medicinske škole iz Berana u Podgoricu. Naprotiv. Mnogo je argumenata da se podrži rad te škole u Beranama s koje je izašlo već oko 350 medicinskih radnika koji su se zaposlili i u našoj zemlji i u inostranstvu. Nemamo saznanja da je bilo ko od ljekara i specijalista u medicinskim ustanovama u kojima one rade imao primjedbi na nivo njihovog stručnog znanja.

Podsjetiću i na to da je prethodna Vlada Crne Gore opredijelila sredstva da se u Beranama, u cilju stvaranja dobrih uslova za studiranje i život studenata, izgradi univerzitetski kompleks koji bi u septembru trebalo da se stavi u funkciju, u stvari ne trebalo, staviće se. Ukupna vrijednost utrošenih sredstava na rekonstrukciju i opremanju objekata iznosi preko tri i po miliona eura. Izmještanjem Visoke medicinske škole iz Berana u Podgoricu taj kompleks bi u potpunosti izgubio svoju svrhu. Ova vlada to neće dozvoliti. Neće, jer bi na taj način poništila i obezvrijedila napore prethodne vlade da se u Beranama stvore bolji uslovi za studiranje. Nastavićemo s ulaganjem u razvoj Univerzitetskog centra u Beranama, kao i u osposobljavanje bolnica u Beranama i Bijelom Polju za pružanje tercijalnog nivoa zdravstvene zaštite.

Uvaženi poslanici, nijesam htio ni vas ni ukupnu javnost da zamaram detaljima vezanim za zakonska rješenja koja se tiču prava i obaveza Vlade u ovoj oblasti niti o procedurama za licenciranje i akreditaciju studijskih programa. Uvjeravam vas da su Ministarstvo prosvjete i Vlada ispoštovali sve procedure potrebne za donošenje odluke kojom se naložilo Univerzitetu da obavi upis nove generacije studenata na Visokoj medicinskoj školi u Beranama. Takva odluka, kao što sam obrazložio, nije donesena zato što se Vlada sujetno drži svojih opredjeljenja i što ne želi da uvaži argumente za suprotan stav, već zato što takve argumente nijesmo čuli.

Na kraju, pozivam pojedince iz rukovodstva Univerziteta da se manu medijskih kampanja uperenih protiv Vlade i da se vrte svom poslu. Pozivam ih da ne zloupotrebljavaju predstavnike studenata i upliću ih u besmislene ratove protiv Vlade. Pozivam ih da autonomiju Univerziteta sagledaju na temelju najviših evropskih standarda, a ne sopstvene umišljenosti o sadržaju pojma autonomije, da ne manipulišu floskulama o političkim pritiscima kada su veoma svjesni da iz ove Vlade takvu vrstu pritiska niti su imali niti će imati. Ne dozvoljavam, međutim, da se spočitava Vladi Crne Gore i meni kao premijeru da ne razumijemo kakav značaj ima Univerzitet i da povlačimo poteze koji su uporeni protiv autonomije Univerziteta. To jednostavno nije tačno. Hvala

vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 12:47:06)

Hvala vama, predsjedniče Vlade.
Pravo na komentar ima Miodrag Radunović. Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (24.07.17 12:47:12)

Zahvaljujem na vašem odgovoru, predsjedniče Vlade.

Vjerujem da su vaš odgovor danas sa puno pažnje danas slušali zainteresovani studenti koji žele da upišu Visoku medicinsku školu po novom reformisanom programu. Akreditovani program osnovnih studija na Visokoj medicinskoj školi usaglašen je sa svim direktivama Evropske unije kao i s planovima i programima partnerskih univerziteta u Evropskoj uniji i regionu. Taj projekat koji je dobijen od strane Medicinskog fakulteta 2013. godine bio je početak usaglašavanja akreditacionog programa i nakon trogodišnjeg rada tačno za 64 ICTC kredita je postojala razlika, dakle oko nekih 1720 časova. Ovaj reformisani program upravo, shodno direktivama koje nabrajamo iz 2005. godine, 36 i direktivi iz 2013. godine 55, ukazuje da mora biti ukupno 4.600 časova, jedna trećina mora biti teorijska nastava, a najmanje polovina tih časova mora biti praktična nastava. Akreditovanim programom upravo se omogućava taj fond časova. Time je apsolutno usaglašen s evropskim univerzitetima i standardima i direktivama, kao što sam rekao, i omogućuje se zapošljavanje sestara po završenoj školi širom Evrope, omogućena je puna mobilnost i sestrinskog kadra i profesora koji to predaju.

Imam potrebu da kažem i nekoliko riječi o kvalitetu rada tokom dvanaestogodišnjeg trajanja Visoke medicinske škole u Beranama. Iskazujem riječi poštovanja za sve studente Visoke medicinske škole, za sve diplomirane sestre te škole u prethodnom periodu, koji su profesionalnim odnosom i kvalitetnim znanjem zavrijedile da danas rade u 24 zdravstvene institucije od tridesetak u Crnoj Gori, ne samo u Crnoj Gori nego da rade i u regionu, a jedan dio njih se već zaposlio u zemljama Evropske unije. Nije ni čudo jer su znanje sigurno stekle. Praktičnu nastavu su im izvodili pored diplomiranih sestara Visoke medicinske škole s prosjekom iznad devet, doktori, specijalisti i subspecijalisti koji su mentori ljekarima na specijalizaciji, a mentorstvo su dobili nekad od Medicinskog fakulteta iz Beograda, danas od Medicinskog fakulteta iz Podgorice i teorijsku nastavu su izvodili svi eminentni profesori iz Kliničkog centra koji predaju na Medicini i Stomatologiji u Podgorici, a onaj dio kadrova koji nijesmo imali u ovom trenutku, nažalost nemamo ga ni danas, su profesori koji su dolazili iz Beograda, profesor Bjelojević, nekada dekan Medicinskog fakulteta u Beogradu, profesorke doktorke koje su profesorke zdravstvene njege, profesorka Kekuš, Ljiljana Milović, koje bi izvodile tu istu nastavu i zdravstvenu njegu ... da se premjesti sjedište same škole. Dokaz mojih riječi je upravo i imenovanje tih sestara. Danas u Kliničkom centru imate na pet najvećih klinika glavne sestre, sestre koje su završile Visoku medicinsku školu u Beranama, na deset odjeljenja na tim klinikama to ima, u sedam bolnica i domova zdravlja imate glavne sestre koje su u tim institucijama, sve su to kadrovi te visoke medicinske škole. I svaka priča o kvalitetu znanja te škole je tendenciozna i nedobronamjerna.

Svoju priču ću završiti sljedećom sentencom - ako spasite jedan život onda ste heroj, ako spasite hiljadu života onda ste medicinska sestra. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 12:51:01)

Hvala, poslaniče Radunoviću.
Da li želite odgovor na komentar?
Izvolite, premijer ima riječ.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.07.17 12:51:06)

Hvala vam, poslaniče Radunoviću.

Očigledno, ono što ste iznijeli kao podatak a tiče se kvaliteta medicinskih sestara koje su završile svoje obrazovanje u Visokoj medicinskoj školi u Beranama se poklapa sa onim što su naše informacije i što je podatak koji sam saopštio u svom odgovoru. Ova činjenica me, rekao bih, vraća na ključno pitanje - da li zaista se mi sukobljavamo oko kvaliteta ili oko sjedišta škole?

Veoma smo bili spremni i danas potvrđujem tu spremnost da smo na tom pitanju i spremni i sposobni sa Univerzitetom da tražimo sve moguće odgovore i ne samo odgovore nego da obezbijedimo uslove. Dakle, sve što je neophodno za kvalitetnu praktičnu obuku studenata Visoke medicinske škole u Beranama će biti obezbijeđeno kroz poseban napor Vlade i obezbjeđivanje finansijskih uslova za to.

Dakle, poruke da Vlada treba da otvara radna mjesta na sjeveru a ne da upisuje studente je vrlo problematična poruka. Ova vlada radi da otvara nova radna mjesta ne samo na sjeveru nego i širom Crne Gore.

Ovo što radimo za sjever radimo da bi u sklopu ukupne državne politike obezbijedili da se život na cijeloj teritoriji Crne Gore odvija na kvalitetan i zadovoljavajući način za svakog pojedinca i njegovu porodicu. A da bi neko na sjeveru, na tom izdašnom prostoru, mogao da živi kvalitetno da na taj način doprinosi sebi i državi, moramo ulagati u infrastrukturu, naravno, ali moramo ulagati u društvenu infrastrukturu. Šta će nam radna mjesta koja ćemo otvoriti ili stvoriti uslove za otvaranje ako nemamo nikoga da na tim radnim mjestima zaposlimo? A šta će nam zaposleni na tom radnom mjestu ako on ili njegovo dijete nema uslove za dobro obrazovanje, kvalitetnu zdravstvenu zaštitu, potreban nivo kulturne ponude i naravno ukupno ...

Konforno je biti u Podgorici, da me pogrešno ne razumiju Podgoričani. Lijepo je akademskim poslom se baviti u kvartu od jedan kilometar, imati stanove, imati kabinete i sprovesti akademsku nastavu. Ali, to nije interes Crne Gore, to nije naša državna politika, to nije ni politika ove vlade. Želimo razvijenu cijelu Crnu Goru, jednakost u Crnoj Gori svih koji u njoj žive. Dakle, ako je u pitanju kvalitet, evo poruka Univerzitetu, Vlada će obezbijediti sva neophodna sredstva da se taj kvalitet obezbijedi u Podgorici u okviru Kliničkog centra, plaćajući i smještaj i sve druge troškove studentima za vrijeme te obuke.

Dakle, ajmo da razumijemo šta su državni interesi, šta je dugoročna potreba zemlje i društva, a ne šta su kratkoročne vizije ili konformistički zahtjevi. Mi ih nećemo slijediti kako god to izgledalo i koliko god bolno djelovalo, jer radimo u interesu države i za to smo dobili mandat u ovoj skupštini.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 12:55:01)

Hvala vam.

Sljedeće pitanje postavlja Ervin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.17 12:55:12)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Skpštine sa saradnicima, uvaženi predsjedniče Vlade, članovi Vlade, dragi koleginice i kolege, poštovani građani, dragi iseljenici,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postaljvam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade, da li je Vlada Crne Gore pokrenula postupak priznavanja crnogorskih vozačkih dozvola u Saveznoj Republici Njemačkoj? Ako jeste, kada očekujete da će taj postupak biti okončan?

Obrazloženje: Prema zvaničnom izvještaju nadležnih organa Njemačke trenutno je u Njemačkoj na privremenom radu preko 23.000 državljana Crne Gore. Kada imamo povećan trend odlaska naših građana u zemlje Evrope, a posebno u Njemačku, kao i činjenicu olakšanog

postupka dobijanja radnih viza za naše građane, svakako je očekivati da je taj broj mnogo veći. Pored svakodnevnih problema sa kojima se naši građani susreću u Njemačkoj, kao što su prijavljivanje boravka, dobijanje potrebne dokumentacije za rad u Njemačkoj, zapošljena, smještaja, nepoznavanje njemačkog jezika i sl. naše građane dodatno opterećuje i nemogućnost korišćenja crnogorskih vozačkih dozvola. Nepriznavanje crnogorskih vozačkih dozvola od strane njemačkih organa stvara probleme i onima koji su više decenija u Saveznoj Republici Njemačkoj kao i onima koji su tek godinu-dvije na privremenom radu. Uz napomenu da naši iseljenici mogu koristiti važeću crnogorsku dozvolu maksimalno u kontinuitetu šest mjeseci.

Posjedovanje automobila je skoro nasušna potreba i pojednostavljuje svakodnevnu mobilnost u drugoj zemlji. Priznavanje crnogorskih vozačkih dozvola i besplatna zamjena znatno bi pomogla našim iseljenicima u Njemačkoj, ne samo što se tiče finansijske uštede, jer u zavisnosti od pokrajine potrebno je izdvojiti od 500 do 1.500 eura, vrijeme na potrebu za teoretske časove i praktičnu obuku itd., već bi naši građani dobili mogućnost slobode kretanja kao i da apliciraju na raznim konkursima za posao gdje se traži i odgovarajuća kategorija vozačke dozvole.

Pitanje priznavanje crnogorskih vozačkih dozvola i besplatna zamjena ima poseban značaj za veliki broj naših državljana koji žive i rade u Njemačkoj i izaziva svakako veliko interesovanje kod naših iseljenika, što nas u Bošnjačkoj stranci dodatno obavezuje na pitanje - da li je od strane Vlade pokrenuta inicijativa o priznavanju crnogorskih vozačkih dozvola u Njemačkoj i ako jeste kada očekujete da se taj proces finalizuje?

Naši susjedi, tj. Republika Srbija i Republika Bosna i Hercegovina, potpisali su izjavu o namjeri o međusobnom priznavanju vozačkih dozvola sa Saveznom Republikom Njemačkom i tako omogućili svojim građanima koji imaju prebivalište u Njemačkoj duže od šest mjeseci besplatnu zamjenu vozačkih dozvola bez ponovnog polaganja vozačkog ispita.

Naravno da smo sretni zbog naših susjeda, ali takođe mislim da država koja je punopravna članica NATO-a, koja je lider u regionu u evropskim integracijama, kao što znate otvorili smo 28 poglavlja od predviđenih 33, čije putne isprave zadovoljavaju standarde koji važe od 2013. za sve vozačke dozvole izdate u Evropskoj uniji, tj. imaju standardni oblik od plastične kartice veličine kreditne kartice, s boljim sigurnosnim obilježjima. Znači ispunjavaju i naše vozačke sve uslove za priznavanje njih, ne samo u Njemačkoj već i kod ostalih država koje su članice Evropske unije.

Vjerujemo da će se Vlada Crne Gore dodatno angažovati u pravcu bržeg rješenja ovog pitanja. Optimizam zasnivamo iz vašeg ekspozeta gdje ste posebno naglasili interesovanje za naše iseljenike i dodatno unapređenje odnosa sa našim iseljenicima, kao i činjenicu da Crna Gora i Savezna Republika Njemačka imaju prijateljske i veoma sadržajne odnose koji su vidljivi na polju razvoja ekonomske, kulturne, privredne saradnje i kroz veliki broj održanih posjeta i susreta na najvišem nivou.

Posebno bih izdvojio vaš susret sa njemačkom kancelarkom Angelom Merkel na konferenciji o bezbjednosti u Minhenu 19. jula ove godine gdje je nedvosmisleno poslata poruka podrške Vladi Crne Gore.

Odgovor tražim u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 12:59:48)

Hvala, poslaniče.

Riječ ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.07.17 13:00:03)

Poštovani poslaniče Ibrahimoviću,

Zahvaljujem na postavljenom pitanju i pozdravljam namjeru da institut Premijerskog sata, kad god za to imamo priliku, iskoristimo za ona pitanja koja su od interesa za unapređenje kvaliteta života naših građana, ali i onih ljudi koji su odlučili da svoj životni i radni vijek nastave van granica Crne Gore.

U veoma sadržajnom i detaljnom obrazloženju pitanja dali ste jasan predlog situacije u kojoj

se, kada je riječ o korišćenju i priznavanju crnogorskih vozačkih dozvola, nalaze naši državljani u Saveznoj Republici Njemačkoj. Upravo zbog toga jasno prepoznajem potrebu da ovo pitanje potpuno objektiviziramo kako bi kao država intenzivirali sve aktivnosti u pravcu njegovog rješavanja.

Saglasan sam sa vašom ocjenom da korišćenje automobila u današnje vrijeme pogotovu u velikim zemljama i gradovima poput centralno i zapadnoevropskih predstavlja gotovo nasušnu potrebu. U tom smislu priznavanje crnogorskih vozačkih dozvola i moguće besplatno izdavanje njihovog ekvivalenta u inostranstvu predstavlja važan aspekt ostvarivanja osnovnih životnih potreba za sve naše iseljenike u Njemačkoj.

Podsjetiću da u ovom momentu postoji određeni režim olakšica za crnogorske državljane koji su se našli na privremenom boravku i radu u Njemačkoj.

Naime, prema vežećim propisima ukoliko imalac crnogorske vozačke dozvole zasnuje prebivalište u Njemačkoj istu može koristiti u vremenskom trajanju do šest mjeseci. Nadležna uprava koja odlučuje o ovom pitanjima može produžiti taj rok za još šest mjeseci ako podnosilac zahtjeva dokaže da neće imati prebivalište u Njemačkoj duže od godinu dana. Međutim, ukoliko boravi više od tog perioda, crnogorska vozačka dozvola mora biti zamijenjena njemačkom.

Prilikom zamjene crnogorski državljani moraju apsolvirati i položiti ispit za sticanje njemačke vozačke dozvole i takav ispit svakako za njih znači i izvjesni napor.

U ovom trenutku na osnovu njemačke Uredbe o vozačkoj dozvoli naši državljani ne moraju pohađati kompletnu obuku o auto-školi i samim tim su oslobođeni značajnog dijela troškova za sticanje njemačke vozačke dozvole.

Poštovani poslanice, prema informacijama koje su mi dostavili, resori Ministarstva vanjskih poslova, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova u kontinuitetu rade na iznalaženju mogućnosti za potpisivanje izjave o namjeri o međusobnom priznavanju vozačkih dozvola, kako su to uradile Republika Srbija i Republika Bosna i Hercegovina. Dakle, prepoznajući važnost ovog pitanja za državljane Crne Gore sa stalnim i privremenim boravkom u Njemačkoj, ali uvažavajući i brojne upite naših iseljenika istim povodom, Ministarstvo vanjskih poslova je u odgovarajućoj proceduri 18.maja ove godine već zamolilo njemačku stranu da njihovi organi razmotre mogućnost međusobnog priznavanja vozačkih dozvola između dvije države. Takođe, službena komunikacija sa njemačkom stranom ovim povodom traje već od juna 2015. - više od vije godine. Međutim, iako su nakon zvanične note uslijedile i diplomatske urgancije, treba imati u vidu da se u konkretnom slučaju radi o procedurama koje zahtijevaju određeno vrijeme, jer podrazumijevaju i saglasnost organa saveznih pokrajina Njemačke, nadležnih za regulativu iz oblasti upravnih unutrašnjih poslova.

Želim da potvrdim vašu ocjenu da Crna Gora i Njemačka imaju prijateljski i veoma sadržajan odnos u svim oblastima, posebno onim od ključnog značaja za uspješno okončanje procesa evropske integracije Crne Gore. Bilateralni odnosi dvije zemlje osnaženi su saradnjom u oblasti unutrašnjih poslova i pravosuđa, ali i ekonomskom, naučnom i kulturnom razmjenom. Svojim zalaganjem za viznu liberalizaciju Njemačka nam je kao pouzdan partner pomogla u procesu približavanje zemaljama Evropske unije. Dakle, naši bilateralni odnosi daju mi za pravo da vjerujem da će i pitanje međusobnog priznavanja vozačkih dozvola sa njemačke strane biti tretirano pozitivno. Ono je svakako sastavni dio mjera koje građanima Crne Gore u završnoj fazi procesa pristupanja Evropskoj uniji treba da omoguće da što lakše i uspješnije koriste povoljnosti koje su im na raspolaganju u Njemačkoj i u ostalim članicama Unije.

Znamo da međunarodni odnosi između država podrazumijevaju kompletnost, kompleksnost i slojevitost i individualnost u primjeni i gotovo da nije moguće povući znake jednakosti među državama i u onim situacijama koje nam se čine približno istim, ali i smatram da državljani države koja je punopravna članica NATO-a i najperspektivnija zemlja kandidat sa Zapadnog Balkana za članstvo u Evropskoj uniji trebaju imati prava koja u Saveznoj Republici Njemačkoj imaju iseljenici iz nama susjednih država. To treba da bude stalni zadatak i naše vanjske politike i naše diplomatsko-konzularne mreže, ali i svih resora u čijem djelokrugu se nalaze pitanja od značaja za poziciju crnogorske dijasporu svuda pa i u Saveznoj Republici Njemačkoj. Okviri ovog pristupa, kako ste ih zapazili, postavljeni su u programu rada Vlade, koji sam vam predstavio u novembru prošle godine.

Uvaženi poslanice, ovom prilikom vas pozivam da ne samo kroz mogućnost poslaničkog

pitanja već i u neposrednoj komunikaciji sa ministrima koji danas sjede u ovom parlamentu, a uz punu podršku mojeg kabineta, pratite dinamiku rješavanja ovog pitanja kako bi našim iseljenicima u optimalnom roku omogućili uslove za nesmetan život i rad van granica matične zemlje. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 13:05:54)

Hvala.

Poslanik Ibrahimović ima pravo na komentar. Hoće da ga iskoristi. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.17 13:05:58)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Predsjedniče Vlade zahvaljujem na iscrpnom odgovoru, da kažem da sam djelimično zadovoljan odgovorom.

Svakako danas naši iseljenici prate ovu skupštinu, kao i sve što se dešava u Crnoj Gori, kao što oni vole da kažu - mi nememo rezervnu domovinu. Naši iseljenici su svoju podršku vjernu Crnoj Gori pokazivali i pokazuju non-stop i zato su zainteresovani kako Vlada gleda na nju. Kada predsjednik Vlade kaže da će nastaviti brigu o njima ohrabruje sigurno sve naše iseljenike, ali bih podsjetio još jednom sve vas ovdje za nesebičnu podršku iseljenika nezavisnoj državi Crnoj Gori, evropskim i evroatlantskim integracijama, podršku građanskoj Crnoj Gori, podršku 90% aktuelnoj vlasti. Kad imaju slobodno vrijeme naši iseljenici dolaze u svoje zavičaje, prezentuju najbolje nas u inostranstvu. Mislim da moramo dati dodatne napore u bilateralnom razgovoru sa Njemačkom, uz zahvalnost što ste me uputili na ministre, da istrajemo na ovome. Vjerujte, veliki je problem za naše iseljenike vozačka dozvola, uz uvažavanje ovog produžetka. Oni moraju ostaviti porodicu djecu, moraju uzimati slobodne dane, veliki, veliki je to problem za naše iseljenike i zato bih zamolio Vladu da istraju na ovom pravcu, kao što ste rekli, da naši iseljenici u što kraćem vremenu dobiju potvrdu. Još jednom bih napomenuo da Bošnjačka stranka ima obavezu da brine o iseljenicima, jer uvažavamo veliki ugled i podršku od naših iseljenika i uvijek ćemo se truditi da prenesemo ovdje njihove probleme. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 13:07:43)

Hvala.

Predsjedniče, želite li? Ne.

Sad riječ ima poslanik Vujica Lazović. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ (24.07.17 13:07:52)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, uvaženi predsjedniče Vlade, uvaženi članovi Vlade, dame i gospodo kolege poslanice i poslanici, poštovani građani,

Moje pitanje premijeru se odnosi na činjenicu da je italijanska kompanija A2A aktivirala takozvanu put opciju i u skladu sa tim držvani menadžment je preuzeo rukovodstvo Elektroprivrede Crne Gore. Moje pitanje je da li sad postoji prepreka u realizaciji projekta izgradnje drugog bloka Termoelektrane, kao i drugo pitanje - Kakvi su dalji planovi Vlade Crne Gore kad je u pitanju takozvana put opcija.

Kratko obrazloženje:

Svi su izgledi da se jedno partnerstvo privodi kraju. Dakle, partnerstvo države odnosno Vlade Crne Gore sa italijanskom kompanijom A2A u okviru projekta Elektroprivrede Crne Gore kroz proces dokapitalizacije i kad partnerstvo privodite kraju onda ste u prilici da podvučete liniju da vidite kakvi su rezultati toga partnerstva. Zahvaljujući dobrom pristupu i dobrom ugovoru država

je zaštitila svoj interes, odnosno Vlada je zaštitila svoje interese, jer ono što smo platili, odnosno ono što smo prodali 2009. godine za 434 miliona eura sada nam se nudi da kupimo za sedam godina u jednakim godišnjim ratama za 250 miliona eura. Ponavljam, da bi građani Crne Gore shvatili kako je dobar projekat i uspješan projekat Vlada u prethodnom periodu realizovala. Dakle, ono što je italijanska kompanija A2A kupujući 41,7 akcija Elektroprivrede platila 2009.godine 434 miliona eura sada je preko aktiviranja put opcije italijanska kompanija A2A poslije protoka toliko vremena ponudila Vladi Crne Gore da kupi za sedam godina u jednakim godišnjim ratama u iznosu do 250 miliona eura.

Drugo, u kakvom je stanju Elektroprivreda? To je kompanija u koju je investirano u međuvremenu 150 miliona eura, to je kompanija kod koje su gubici u prenosu smanjeni sa 22% na 15%, to je kompanija kod koje je povećana stopa naplate sa 91% na 103%, to je kompanija u kojoj je uvećan ... u prosjeku 10% u međuvremenu i to je kompanija koja na svojim računima ima oko 230 miliona eura slobodnih novčanih sredstava. Dakle, jedan pozamašan i značajan investicioni kapital za razvojne projekte. U tom smislu prije neki dan Odbor direktora Elektroprivrede u skladu sa ugovornom odrednicom je izabrao novi menadžment, prihvatio ostavku italijanskih partnera u menadžmentu, imamo sad naš menadžment i mislim da su nam se sad vrata dobro otškrinula za realizaciju strateškog projekta za sjever Crne Gore tj. za izgradnju drugog bloka Termoelektrane.

Drugo, interesantno je pitanje kakve su namjere Vlade, da li će prihvatiti ovo aktiviranje put opcije u punom smislu i počevši od 01. januara 2018. godine plaćati godišnje rate ili će u međuvremenu ići u pravcu aktiviranja nekog drugog strateškog partnera, jer koliko informacija imamo, postoji ozbiljno interesovanje s obzirom na kvalitet Elektroprivrede, s obzirom na sve projekte koje smo u prethodnom periodu počeli da realizujemo i čini mi se da će Crna Gora biti jedno energetske čvorište, podiže se ... Elektroprivrede i interesovanje vjerovatno strateških partnera. Zahvaljujem se.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.17 13:11:36)

Hvala, poslaniče Lazoviću.
Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.07.17 13:11:55)

Poštovani poslaniče Lazoviću,

Elektroprivreda ne samo da predstavlja jedno od najvećih preduzeća u Crnoj Gori već je ona jedan od nosilaca budućeg privrednog razvoja naše države. Bez snažne i stabilne elektroenergetske kompanije nema uslova za sprovođenje uspješne politike u ovoj oblasti. Zbog toga je jako važno sagledavati ovu temu iz više uglova, a svakako i iz ovih koje ste već anticipirali kroz obrazloženje poslaničkog pitanja.

Aktivacijom put opcije u skladu sa odredbama akcionarskog ugovora iz avgusta 2016. godine optočeo je proces prodaje akcija italijanske kompanije A2A za iznos od 250 miliona eura, koji je moguće isplatiti u sedam jednakih godišnjih rata. Razrešenjem članova menadžmenta Elektroprivrede Crne Gore delegiranih od strane A2A i imenovanjem izvršnog direktora na predlog države 20. jula otpočeo je proces vraćanja upravljačkih prava državi kao većinskom akcionaru.

Vlada očekuje da će novi menadžment biti kompletiran u najkraćem roku kako bi se bez odlaganja stvorile neophodne pretpostavke za dalji i još uspješniji rad kompanije. Kvalitetan menadžment koji će se posvećeno odnositi prema povjerenim resursima, a posebno prema evidentnim razvojnim potencijalima svakako predstavlja jednu od polaznih pretpostavki za realizaciju naših strateških odluka u oblasti energetike.

Vaše pitanje se jednim dijelom odnosi na razvojnu komponentu u termoenergetici. U odnosu na to želim da istaknem da izgradnja drugog bloka Termoelektrane Pljevlja nije dovedena u pitanje, pa ni od strane prethodnog menadžmenta. Vlada je tokom prošlogodišnjih pregovora o aneksu ugovora sa A2A jasno zastupala stav da je jedan od uslova za nastavak partnerstva sa

tom kompanijom upravo realizacija ovog strateškog projekta. I danas tako mislimo. To je poruka svakom budućem i potencijalnom partneru. Elektroprivreda ne može zanemariti razvojne potencijale crnogorskih termoenergetskih resursa.

Kao rezultat takvog pristupa doskorašnjim ugovorom bilo je definisano upravljanje Elektroprivredom na način da se pitanja koja se odnose na projekat drugog bloka Termoelektrane Pljevlja pripadala kategoriji tzv. rezervisanih pitanja. Blokada projekta bila je predviđena čak kao osnov za raskid ugovora. Kao što znate, do toga nije došlo jer je i naš i italijanski partner prepoznao značaj ovog segmenta za sigurnost i stabilnost energetskog sistema u Crnoj Gori. Važno je istaći da i sada, nakon pokretanja put opcije, Kompanija A2A u skladu sa Akcionarskim ugovorom nema ni pravo, a ni mogućnost da blokira ovaj važan projekat.

Dakle, nesumnjivo je opredjeljenje Vlade da se novi izvor električne energije u Pljevljima mora izgraditi i to nije nešto što znamo samo mi u Vladi. Javnosti je poznato da su naše konkretne aktivnosti na ovom planu, a vezano za ugovor zaključen sa češkom kompanijom Škoda Praha u toku i da se traže rešenja za određeni broj otvorenih pitanja, ali ponavljam, potreba i obaveza za eksploatacijom termoenergetskih resursa Pljevalja ostaje neupitna.

Želim da naglasim i našu namjeru da lokalnoj zajednici koja se decenijama iza nas saživjela sa termoenergetskim lancem u prioritetnim rokovima obezbijedimo toplifikaciju. Primjenom najsavremenijih i inovativnih rešenja insistiraćemo na obezbeđenju dostupnog i pouzdanog grijanja, uz eliminaciju emisije štetnih gasova, odnosno na trajnom i održivom popravljanju narušenog kvaliteta vazduha u Pljevljima i podizanju tog kvaliteta na optimalan nivo. Sve navedeno pripada korpusu realnih očekivanja od novog menadžmenta Elektroprivrede, rukovodne strukture koje delegira država, jer za realizaciju ovih planova više ne može biti bilo kakvih izgovora, posebno ne onih vezanih za određene rezerve koje je iskazivao sada već bivši menadžment kompanije A2A.

Uvaženi poslanice, budući da obrazloženje vašeg osnovnog pitanja sadrži nekoliko dodatnih pitanja, želim da saopštim da kupovina akcija italijanske kompanije A2A za 250 miliona eura podrazumijeva zapravo otplatu u sedam jednakih rata, kao što ste rekli, od 35,7 miliona eura godišnje. Taj iznos na godišnjem nivou nije mali, ali smo uvjereni da ova svota odgovara prinosnom potencijalu Elektroprivrede, odnosno da ovo ulaganje u akcijski kapital vrijedi najmanje toliko.

Dakle, Elektroprivreda ima uvjerljiv potencijal da direktno ova očekivanja ne bazira na nekom vlastitom i subjektivnom optimizmu, već na objektivnim projekcijama za čije će ostvarenje biti zadužen novi menadžment i od koje kao predsjednik Vlade očekujem domaćinski odnos lišen svakog kompromisa koji bi značio zapostavljanje utvrđenih prioriteta kako bismo ostvarili postavljene ciljeve.

S obzirom na značaj Elektroprivrede kao nacionalne kompanije i konkurentnost njenih akcija sa aspekta tržišne perspektive preuranjeno je iznositi konačno opredjeljenje po pitanju tretmana navedenih 41,7 % akcija čiji je sadašnji i trenutni vlasnik A2A. Tim prije što je u tom smislu rok za uplatu prve rate 1.maj 2018. godine. U tom kontekstu ohrabruje nas saznanje da je prodaja akcija od strane A2A koja je bila oglašena tokom prve polovine ove godine probudila interesovanje renomiranih energetskih kompanija, istovremeno sigurni smo u respektabilnu vrijednost i biznis privlačnost naše Elektroprivrede. Zato ćemo sa potrebnom pažnjom između nekoliko dobrih mogućnosti koje su nam na raspolaganju i u optimalnom vremenu koje nam obezbjeđuje pomenuti vremenski rok tražiti i pronaći najbolju opciju. Svakako, konačna odluka Vlade biće zasnovana isključivo na interesima vezanim za dalji dinamični razvoj energetskog sektora.

Još jednom ću podsjetiti, kako ste i sami pomenuli, poslanice Lazoviću, da Elektroprivredu posmatramo ne samo kroz planove vezane za izgradnju novog bloka Termoelektrane već kroz priliku rješavanja ekoloških problema u Pljevljima, toplifikaciju tog grada, ali i valorizaciju ostalih energetskih potencijala u cilju obezbeđenja priuštivog i pouzdanog snabdijevanja energijom.

Na kraju, vjerujem da ćemo u svemu tome imati i potrebnu podršku vas uvaženih poslanika i parlamenta u cjelini kada za to dođe vrijeme. Hvala vam na pažnji.

Hvala vama, predsjedniče Vlade.

Da li želite komentar?

Poslanik Lazović ne želi komentar.

Ovim smo iscrpili sva pitanja predviđena za zasijedanje povodom Premijerskog sata. Dajem pauzu pet minuta i nastavljamo sa poslaničkim pitanjima. Dobiće se raspored i kreće se s potpredsjednicima.

-Pauza-

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 13:41:18)

Kolege poslanici, nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na dio sjednice posvećena poslaničkim pitanjima. Podsjećam vas da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja, za sada imamo prijavljenih 20 poslaničkih pitanja.

Vrijeme je za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta, predsjednik Vlade, ministri i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno i u trajanju od pet minuta po jednom pitanju.

Posle datog odgovora na postavljeno pitanje poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše od tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut, predsjednik Vlade, ministri i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Pisani odgovor na poslaničko pitanje daje se na izričiti zahtjev poslanika koji je postavio pitanje i dostavlja se preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene Premijerskom satu.

Sada prelazimo na poslanička pitanja.

Prva dva pitanja postavljena su potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finasijski sistem i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutinu Simoviću.

Prvo pitanje je postavio poslanik Mihailo Anđušić. Ima riječ poslanik Mihailo Anđušić. Izvolite.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (24.07.17 13:42:55)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvaženi građani, drage kolegice i kolege, uvaženi predstavnici Vlade,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavio sam sljedeće pitanje potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede Milutinu Simoviću:

Postovani ministre, uzevši u obzir naslijeđene i probleme koji se godinama unazad javljaju u dijelu plasmana poljoprivrednih proizvoda kod domaćih proizvođača, konkretno proizvođača iz centralne regije, gradskih opština Golubovci i Tuzi, kao i problema pojave viškova proizvoda kod određenih kultura, koje mjere Ministarstvo preduzima kako bi se ovaj problem potencijalno sistemski regulisao i da li Ministarstvo u ovom dijelu ima jasno koncipirano opredjeljenje bazirano na planskoj proizvodnji ili organizovanom otkupu poljoprivrednih proizvoda?

Kratko ću obrazložiti svoje pitanje.

Svjedoci smo da su Vlada resorno ministarstvo u minulom periodu uradili zaista puno po pitanju stvaranja pretpostavki i uslova za jedan kvalitetan rad poljoprivrednih proizvođača i najviše, čini mi se, stavila akcenat u stvaranju i popravci tih uslova za taj jedan profesionalan, kvalitetan i savremen rad poljoprivrednih proizvođača. U prilog tome ide niz činjenica. Dakle, ove godine poljoprivrednim proizvođačima iz agrobudžeta je na raspolaganju znatno više sredstava, oko 31,5 miliona eura, isto tako kroz mjere ruralnog razvoja na raspolaganju im je skoro 19 miliona eura. Poljoprivredni proizvođači su nedavno, imali smo prilike da vidimo njih, ako ako se

ne varam, 350 na nivou Crne Gore, dominantno sa sjevera Crne Gore, imali priliku da uz pomoć Vlade odnosno subencije države i Ministarstva poljoprivrede od 50% nabave opremu, priključke i mehanizaciju. To je zaista jedna od inicijativa i mjera koja je imala izvanredan odjek i koja je još jedan pokazatelj stvaranja boljih uslova za rad poljoprivrednih proizvođača.

Takođe, pored ovoga, poljoprivrednicima su na raspolaganju isto tako u kontinuitetu i sredstva od strane IPARD fonda, mogućnost povlačenja IPARD sredstva kao i realizacija, nadam se u finalnoj fazi, novog ciklusa MIDAS projekta.

Evidentno je, dakle, da je Ministarstvo u ovom dijelu napravilo zaista puno reformskih koraka i da su se stvorili respektabilni uslovi za ozbiljan rad poljoprivrednih proizvođača.

Međutim, isto tako evidentno je, kao što sam i u svom pitanju naveo, da se ovi problemi manifestuju u kontinuitetu i negdje se stiče utisak da problemi koje sam naveo treba da predstavljaju generalno sljedeće prioritete Ministarstva poljoprivrede u narednom periodu kako bi se pokušalo srediti stanje.

Poljoprivredna sezona na izmaku takođe je pokazala dio ovih slabosti po pitanju pojave viškova proizvoda i nemogućnosti kvalitetnog plasmana poljoprivrednih proizvoda. Najviše se to kada je u pitanju Podgorica i centralna religija odnosi konkretno ove godine na kulture kao što su lubenica i mladi krompir, i definitivno u ovom trenutku predstavljaju probleme poljoprivrednim proizvođačima da uz prethodno dobro postavljene uslove zaokruže uspješno jedan proizvodni proces čija je finalna faza kvalitetan plasman proizvoda.

Dok u određenim proizvodnim područjima u centralnoj regiji imamo evidentni problem neplanske i nekontrolisane proizvodnje, u drugim sredinama se zaista nameće činjenica da je potreban kvalitetan i organizovan otkup proizvoda, po mogućnosti izvoz poljoprivrednih proizvoda van granica naše države.

Dakle, još jednom, zaista se nadam da će Ministarstvo poljoprivrede u narednom periodu planski spovesti određene aktivnosti koje će doprinijeti sređivanju stanja u ovoj oblasti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 13:47:16)

Zamoliću za odgovor predsjednika Simovića.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.07.17 13:47:21)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Uvaženi poslanice Anđušiću, želim da vam se zahvalim na postavljenom pitanju i takođe da zahvalim na vašim ocjenama da Vlada i Ministarstvo poljoprivrede kontinuirano rade na unapređenju poljoprivredne proizvodnje i jačanju njene konkurentnosti. Potvrda toga je, kao što ste i sami kazali, da je agrobudžet ove godine 31,5 miliona eura i da je to povećanje od skoro 40%. Toliki agrobudžet je rezultat zbira sredstava koja dolaze iz nacionalnog budžeta, izdašnih i sve izašnijih pretprijetnih evropskih fondova, projekata koji se realizuju preko Svjetske banke i drugih bilateralnih projekata.

Takođe je važno primjetiti da imamo sve značajnije interesovanje poljoprivrednih proizvođača za programe koji su kreirani u okviru agrobudžeta, i rekao bih da je to rezultat i posljedica dva ključna razloga.

Prvi razlog je što se u samom procesu kreiranja agrobudžeta ostvarila neposredna komunikacija sa poljoprivrednim proizvođačima i sa njihovim asocijacijama.

Drugi razlog je što smo nakon usvajanja agrobudžeta ostvarili neposrednu, terensku komunikaciju sa poljoprivrednim proizvođačima kroz neposredno terensko prisustvo savjetodavnih službi, koji su animirali poljoprivredne proizvođače, upoznali ih sa programima i mjerama agrobudžeta i pomogli im da pripreme aplikacije kako bi konkurisali za planirana sredstva, a kao što vidite i sam sam vrlo često na terenu, sa istim ambicijama, neposredne komunikacije, upoznavanje sa poljoprivrednim proizvođačima, sa problemima na terenu, i rekao bih da je to posljedica upravo svih tih zajedničkih aktivnosti.

U skladu sa agrobudžetom u ovoj godini objavilo smo 25 javnih poziva, veliki broj aplikacija već je realizovan, a konačno očekujemo da će aplicirati po osnovu javnih poziva preko 2000 poljoprivrednih proizvođača. Dobra je dinamika realizacije projekata na bazi evropskih i drugih sredstava. Upoznaću vas sa jednim primjerom što ste i sami primjetili, da od početka ove godine kroz IPARD-like projekte podržane su investicije u ukupnom iznosu preko dva miliona eura, gdje je bespovratna podrška iznosila 1.230.000 eura. Intenzivno radimo i na stvaranju svih neophodnih pretpostavki za ispunjavanje uslova za početak IPARD programa preko kojeg će crnogorska poljoprivreda dobiti oko 40 miliona eura. Dakle, to će biti jedna nova finansijska snaga, nova infuzija, nova potreba crnogorske poljoprivrede, i negdje smo u finalu pripreme ukupne akreditacione strukture. Nadamo se da bi negdje krajem septembra mogli već imati i prvi javni poziv za korišćenje ovih 40 miliona eura.

Upoznati ste takođe da nastavljamo sa ADMAS projektom na bazi sredstava iz Abu Dabi fonda, sa jednim konceptom gdje ćemo na bazi svih pozitivnih efekata dosadašnje realizacije napraviti određene korekcije koje će obezbijediti širi obuhvat potencijalnih korisnika, a istovremeno počinjemo sa realizacijom novog projekta kojeg smo nedavno ugovorili sa IFAD-om, čija je ukupna vrijednost oko 13,6 miliona eura, a koji će biti usmjeren za dalji razvoj seoske infrastrukture i za razvoj klastera.

Svemu ovome treba dodati još jedan značajan broj korisnika direktnih plaćanja, dakle to su one subvencije za biljni i stočarski sektor, kao i veliki broj korisnika koji će osjetiti benefite od razvoja seoske infrastrukture. Dakle, to je jedna, rekao bih, armija poljoprivrednih proizvođača na seoskom području koji treba i koji već osjećaju, kao što ste i sami kazali, u kontinuitetu benefite ovakve agrarne politike koja se koncipirala i koja se realizovala u svim prethodnim godinama i koja će se realizovati i u narednom periodu.

Ono što je bilo predmet vašeg posebnog interesovanja, normalno da smo to prepoznali, i u ovogodišnjem agrobudžetu smo koncipirali jednu novu mjeru u okviru mjera intervencije na tržištu, i označili su ga kao Program intervencija na tržištu ... u okviru mjera za stabilizaciju tržišta, definisali smo taj program Intervencija na tržištu. Ovim programom je predviđena podrška za skladištenje i distribuciju poljoprivrednih proizvoda u uslovima većih poremećaja na tržištu. Vodeći računa svakako o tržišnim kretanjima i održavanju stabilnosti dohotka poljoprivrednih proizvođača, posebnu pažnju smo posvetili tržištu najosjetljivijih sektora, a to su upravo ona pitanja koja ste i sami istakli, to su sektori u povrtlarskoj i voćarskoj proizvodnji.

Na dnevnom nivou smo pratili stanje na tržištu, analizirali smo dnevno cijene poljoprivrednih proizvoda i na malo i na veliko, i u marketima i u supermarketima, analizirali smo i pratili smo dinamiku prispjeća domaće proizvodnje, sami ste kazali sada kada je poljoprivredna sezona na izmaku. Mi mislimo da ta sezona treba da traje duže, jer sada dolazi jek turističke sezone, a mi već negdje ubiramo posljednje plodove iz ovog regiona, nešto što je potrebno toj turističkoj sezoni, i zbog toga analiziramo dinamiku prispjeća domaće proizvodnje, pratimo svakako uvoz i izvoz. Pratimo kvalitet i kvanitet ponude i podsredstvom savjetodavnih službi dnevno se komuniciralo sa poljoprivrednim proizvođačima. Vidjeli ste da sam i sam u jednom trenutku kad su se pojavili određeni problemi, određene poruke, neko će reći nezadovoljstva, ali poruke sa terena, sjeo sa poljoprivrednim proizvođačima sa područja Tuzi i Zete, analizirali smo i mislim da smo napravili dobre dogovore. Zbog toga smo i pravovremeno reagovali i u granicama mogućeg održali stabilnost i obezbijedili smo podršku skladištenja viškova krompira, lubenice i maline, bilježimo pozitivne trendove i kada je u pitanju izvoz ovih proizvoda.

Dakle, želim da vas upoznam, u periodu od januara do danas izvezeno je 10 puta više krompira nego prošle godine u istom periodu, dok je izvoz lubenice povećan, veći za 180% u odnosu na isti period prošle godine, i do sada je, sa evidencijom do prije par dana, izvezeno oko 1800 tona lubenice. Dakle, 1800 tona naša proizvodnja je obezbijedila ne samo za region, šleperi naših lubenica su dolazili i do tržišta Njemačke.

Bilježi se i pad uvoza ovih kultura, uspješno se realizuje plasman paprike, paradajza, krastavca i drugih kultura. Analiziramo te cijene i kad se kod ovih kultura koje imaju višekratno branje napravi prosječna cijena, to su i sami poljoprivredni proizvođači potvrđivali, dolaze do jedne, da kažem, cijene koja je iznad ekonomske održivosti.

Takođe, želim da vas obavijestim da je Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove od juna ove godine, precizno od 6. juna, povećala frekventnost

laboratorijskih analiza kojima se utvrđuje bezbjednost hrane. Cilj ovakvog pristupa je zaštita zdravlja potrošača kroz procjenu rizika bezbjednosti hrane. Do 21. jula, dakle, do prije neki dan ove godine, kontrolom pošiljki iz uvoza zabranjeno je stavljanje u promet 36 raznih pošiljki hrane, od čega se najveći broj odnosi upravo na povrće i voće. Te pošiljke su zbog nedozvoljenog visokog sadržaja rezidua pesticida vraćene u zemlje porijekla, 36 pošiljki. Ovako odgovornim pristupom nadležnih institucija spriječeno je da se na tržište Crne Gore plasira preko 200 tona hrane koja nije ispunjavala zahtjeve bezbjednosti, čime je zaštićeno zdravlje ljudi što je osnovna misija cijelog sistema bezbjednosti hrane. Ovom prilikom želim da istaknem i da ukažem na savjestan i odgovoran rad nadležnih institucija i odgovornih lica u ovom procesu, jer da nije toga bilo, tih 200 tona hrane bi bilo na trpezama domaćim, tu hranu bi pojeli potrošači, pojela bi djeca u Crnoj Gori i turisti, svejedno. Dakle, mislim da su tu institucije odgovorile svom zadatku i namjerno ukazuju na ove činjenice i ističem da je zaštita zdravlja ljudi kroz kontrolu hrane koja se stavlja na tržište jedina misija i cilj kompletnog sistema bezbjednosti hrane, i želim da vas uvjerim da će tako biti i ubuduće.

Što se tiče drugog dijela pitanja koje se odnosi na plansku proizvodnju i organizovani otkup, Crna Gora će kao država kandidat za članstvo u EU pratiti najbolju evropsku praksu, uvesti i stvoriti uslove za implementaciju evropskih regulativa koje se bave tržištem i plasmanom poljoprivrednih proizvoda. Ovo se prije svega odnosi na podsticanje poljoprivrednih proizvođača da se udružuju i formiraju proizvođačke organizacije čija je obaveza između ostalog i planiranje proizvodnje i prilagođavanje iste potrebama tržišta, što ste i sami kroz vaše pitanje usmjerili na tu potrebu.

Kada je u pitanju otkup ili regulisanje otkupa, dužnost Ministarstva je da stvori uslove za nesmetano funkcionisanje tržišta. Takođe, podržavaćemo i formiranje i razvoj klastera. Već sam kazao da je IFAD projekat jedan od projekata koji podržava razvoj klastera. Ono što je naš zadatak jeste da povežemo privredne subjekte i proizvođače, da ih podržimo u dijelu koji se tiče jačanja infrastrukture, promotivnih aktivnosti i slično. Zadovoljni smo što je određen broj privrednih subjekata prepoznao važnost otkupa i plasmana domaćih proizvoda vrednujući posebno kvalitet i zdravstvenu bezbjednost domaćih proizvoda. Započete su ili se privode kraju značajne investicije u oblastima otkupa, skladištenja i distribucije poljoprivrednih proizvoda. Znao da ovdje u Podgorici se upravo privodi jedna takva velika investicija otkupnog distributivnog centra koja je pokrenuta od strane privatnog preduzetništva, podržana od strane nadležnih državnih institucija kakav je Investiciono-razvojni Fond. Vjerujemo da će i ta nova infrastruktura, dakle infrastruktura otkupnih centara, hladnjača, na tržištu poljoprivrednih proizvoda doprinijeti njegovom daljem unapređenju i stabilnosti, što će ujedno doprinijeti i ukupnom unapređenju poljoprivrednog sektora. Mislim da ova godina treba da bude godina iz koje treba da izvučemo, svi zajedno, određene pouke, da svi zajedno vidimo šta treba da uradimo, šta treba poljoprivredni proizvođači da urade u svojoj proizvodnji, kako da obezbijede vrijeme dospijeca svojih uzgajanih kultura, kako da se izbjegnu ti tradicionalni špicevi, kako da se usvoji jedan novi sortiment, hibridi, kvalitetne sorte, za koje će se produžiti se rok gajenja, kako da pokrijemo zimski period sa mogućom proizvodnjom određenih kultura koje takođe su deficit na našem tržištu, kako da povećamo proizvodnju u zaštićenom prostoru, kako da povećamo ukupne prinose, kvalitet, kako te proizvedene proizvode da što kvalitetnije upakujemo, marketinški obradimo i kako sve to da naslonimo na ove projekte koji se pokreću od strane preduzetništva, tih novih skladišnih otkupnih centara, logističkih centara, novih hladnjača koje se takođe podižu na sjeveru. Zbir svega toga, tog zajedničkog rada, zajedničkog pristupa i dobrog razumijevanja mislim da treba da da novi impuls razvoju crnogorske poljoprivrede.

Još jednom vam se zahvaljujem na pitanju koje ste postavili.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:01:04)

Komentar.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (24.07.17 14:01:07)

Zahvaljujem se ministru na ovako inspirativnom odgovoru i negdje bih se u najvećem dijelu složio sa dijelom preporuka koje je i sam iznio u svom izlaganju. Mislim da u ovom trenutku, makar kada su u pitanju sredine poljoprivredne o kojima smo govorili, koje su bile predmet pitanja, moramo da uzmemo svakako u obzir da se radi o zaista specifičnim sredinama kada je u pitanju edukacija o ozbiljnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Mislim da u ovom trenutku ključ treba da bude upravo ono nešto na što je samo Ministarstvo u ovom trenutku stavilo akcenat, a to su kontakti sa samim poljoprivrednim proizvođačima, kontakt sa lokalnom samoupravom i što veća prisutnost savjetodavnih službi Ministarstva na terenu. Mislim da je u tom dijelu Ministarstvo u početnoj fazi napravilo dobre korake i definitivno lokalne samouprave i mogućnost postojanja savjetodavnih službi unutar samih lokalnih samouprava u kojima bi prethodno Ministarstvo poljoprivrede izvršilo kvalitetnu edukaciju i saradnja Ministarstva sa lokalnim samoupravama u ovom trenutku bi mogao da bude ključ kada je u pitanju ta edukacija. Kada je u pitanju planska proizvodnja i način na koji funkcionišu proizvođači iz ovih sredina, definitivno da je u ovom trenutku potrebna dodatna pomoć Ministarstva i naravno evidentno je u tom dijelu da je Ministarstvo na terenu bilo prisutno konkretno i u ovim sredinama i nadam se da će u narednom periodu nastaviti istim tempom kako bi došli do željenih rezultata.

Još jednom zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:02:46)

Zahvaljujem poslaniku Anđušiću.

Prelazimo na sljedeće pitanje koje je podnio poslanik Predrag Sekulić potpredsjedniku Simoviću. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (24.07.17 14:02:58)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče, uvažene kolege iz Vlade,

Pitanje za potpredsjednika Milutina Simovića:

Koliko je Crna Gora trenutno konkurentna investiciona destinacija? Kakav je status Crne Gore prema međunarodno priznatim parametrima konkurentnosti i šta Vlada Crne Gore planira da učini na unapređenju konkurentnosti u narednom periodu?

Dozvolite da zbog boljeg razumijevanja pitanja citiram SVOT analizu ekonomije Crne Gore Centralne banke u kojoj se kaže da se analizom konkurentnosti velikog broja zemalja bavi Svjetski ekonomski forum u okviru izvještaja o globalnoj konkurentnosti. Analizu zasnivaju na istraživanjima koja obuhvataju veliki broj faktora koji utiču na konkurentnost jedne zemlje. Faktori koji utiču na konkurentnost grupisani su u 12 stubova konkurentnosti: institucije, infrastruktura, makroekonomska stabilnost, zdravstvo i osnovno obrazovanje, visoko obrazovanje i obuka, efikasnost tržišta dobara, efikasnost tržišta rada, razvijenost finansijskog tržišta, tehnološka spremnost i veličina tržišta, sofisticiranost poslovnih procesa i inovacije.

Prema izvještaju o globalnoj konkurentnosti za 2015-2016, Crna Gora se nalazi na 70. mjestu od 140 zemalja koje su pokrivene ovim istraživanjem. Crna Gora je u odnosu na 2014.godinu pogoršala svoju poziciju za tri mjesta, ali je vrijednost indeksne konkurentnosti ostala ista i iznosi 4,2 od mogućih sedam poena.

Nažalost i prema najnovijem izvještaju Crna Gora je i dalje na 70. mjestu, istini za volju čak i vrijednost indeksa konkurentnosti iznosi 4,05, ali to možemo pripisati i drugačijoj metodologiji koja se primjenjuje. U svakom slučaju rekao bih da iako su zemlje regiona negdje iza nas, ili većine negdje iza nas, rekao bih da ne možemo biti zadovoljni sa ovim 70. mjestom.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:04:55)

Hvala, gospodine Sekuliću.
Zamoliću gospodina Simovića za odgovor.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.07.17 14:05:00)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Hvala, gospodine Sekuliću, na vašem postavljenom pitanju. Svakako da sa pažnjom pratimo i analiziramo međunarodne izvještaje koji se bave procjenama poslovnog ambijenta, jednako izvještajem koji daje Svjetska banka, indeks ekonomskih sloboda daje Heritaž fondacija ili Frejzer institut, indeks globalne konkurentnosti Svjetskog ekonomskog foruma što je bilo predmet vaše pažnje i vaše analize, a s pažnjom pratimo i poruke savjeta stranih investitora u Crnoj Gori koji godišnje objavljuju takozvanu "bijelu knjigu", gdje takođe ima dosta važnih korisnih poruka koje dolaze i sa te adrese.

Dakle, analizirajući ovaj izvještaj o globalnoj konkurentnosti koji ste akcentirali u vašem pitanju, analizirali smo i nakon toga izvještaj za 2016. i 2017. godinu koji je objavljen 26. septembra 2016. godine. Kao što ste i sami vidjeli došlo je i do značajne promjene u metodologiji u skladu sa aktuelnim tehnološkim izazovima koji su uostalom bili predmet posebne pažnje i najave takozvane četvrte industrijske revolucije što je bila tema Svjetskog ekonomskog foruma koji je održan 2016. godine. Sve ove izvještaje jednako kao ovaj koji je bio predmet vaše pažnje i sve ostale koje sam naveo, Vlada doživljava kao, jer na bazi tih ocjena i preporuka podešavamo elemente u raznim oblastima i u zakonodavstvu i u kreiranju ekonomske politike, u kreiranju poslovnog ambijenta i na lokalnom i na državnom nivou. Tako da ti izvještaji su veoma važni imputi za Vladin posao.

Ovi izvještaji takođe su značajni što stvaraju sliku o Crnoj Gori u važnim međunarodnim institucijama, jer se s pažnjom čitaju i analiziraju i u MMF-u i u Svjetskoj banci i Evropskoj komisiji, čitaju ih i agencije koje određuju kreditni rejting svake države pa i Crne Gore i pozicije u ovakvim izvještajima direktno utiču na preporuke koje ćemo dobiti od ovih organizacija, a koji su veoma bitni za svaki ekonomski sistem. Nije svejedno koliki ćemo kreditni rejting dobiti, hoće li on i dalje biti b.b. plus sa negativnim ishodom ili ćemo ga kao rezultat kontinuiranih napora poboljšati, to je važno za ekonomiju, za investitore. Ove izvještaje s pažnjom prati i analizira investiciona zajednica na globalnom nivou, investiciona zajednica koja razmišlja da plasira svoj kapital, pa ima više varijanti i prepoznaje svoju šansu u investicionoj destinaciji koja je poželjna. U skladu sa tim izvještajima, između ostalog, oni negdje donose svoje strateške odluke o svojim budućim investicijama. U procesu unapređenja konkurentnosti Vlada ima proaktivnu ulogu uz puno uvažavanje partnerskih odnosa sa investicionom zajednicom, predstavnicima privrede i socijalnim partnerima. Sa svim tim partnerima kontinuirano se saraduje i u cilju kreiranja optimalnih rješenja koje će obezbijediti unapređenje konkurentnosti privrede i konkurentnost Crne Gore kao investicione destinacije. Komunicira se, razgovara se veoma često i u Komori i sa investitorima, sa socijalnim i drugim partnerima, sindikatom, traže se zajednička rješenja, zajednički ventil. Svakako od posebnog značaja je i dijalog ovdje u parlamentu i zbog toga vam hvala još jednom što postavljate i otvarate ovo pitanje.

Skupština se u svojim radnim tijelima vrlo ozbiljno bavi zakonskom regulativom, a na plenumu se usvajaju zakoni koji značajno definišu upravo ovaj poslovni investicioni ambijent, kao i zakoni koji utiču na sve makroekonomske pokazatelje naše države. Dakle, na ključne elemente, ambijenta i kvaliteta života u državi. Žao mi je i ovom prilikom želim da kažem, što se te aktivnosti koje imaju veliki značaj i uticaj na sve građane Crne Gore zbog odsustva dugotrajućeg opozicije ne sprovode u punom parlamentarnom kapacitetu. Ali, to je već njihova odluka, a imam pravo da iskažem to žaljenje.

Siguran sam da će činjenica da je Crna Gora 5. juna postala članica NATO-a i da se odvija intenzivan pregovarački proces sa Evropskom unijom takođe imati pozitivan uticaj na poziciju Crne Gore kao investicione destinacije i s aspekta bezbjednosti i sigurnosti ulaganja i otvaranja novih tržišta. Svakako toj pozitivnoj slici važan doprinos daje politička stabilnost u Crnoj Gori, sprovođenje reformi u svim oblastima, kao i kontinuirani proces unapređenja vladavine prava i izgradnji institucija. Ukupnu tu priču oko reformi, evroatlantskih integracija, evropskih integracija, političke stabilnosti, ako se ne posmatra u ovom kontekstu, a to je kontekst očuvanja kvalitetnog i

sigurnog poslovnog ambijenta koji garantuje privlačenje stranih investicija, a to je garancija novih radnih mjesta, regionalnog razvoja, ko to ne razumije onda očigledno nije na dobrom pravcu i ko posebno ne razumije potrebu da učestvuje u kreiranju svega toga i daje svoj doprinos.

Međunarodni izvještaji bilježe da je globalni rast brutodruštvenog proizvoda pao s 4,4% u 2010, a na 2,15% u 2015. godini uprkos mjerama koje su preduzimate i u najrazvijenijim ekonomijama s ciljem suzbijanja negativnih efekata svjetske ekonomske krize. Ovaj pad se odrazio ne samo na pad produktivnosti dokumentovano prošlogodišnjem izvještaju svjetskog ekonomskog foruma koji je predmet vaše pažnje nego se nastavio i tokom 2016. godine, a već sada možemo govoriti i o dugoročnom opadajućem trendu stopa investicija.

Iz svega toga jasno je da je privlačenje stranih direktnih investicija svjetska tržišna utakmica u kojoj se takmiče najrazvijenije svjetske ekonomije. Važno je za razumijevanje da je upravo u takvoj tržišnoj utakmici prisutna i Crna Gora, dakle svjetskoj tržišnoj utakmici gdje učestvuju najrazvijenije svjetske ekonomije, u toj utakmici je i Crna Gora. I da vidimo kako smo prošli do sada. Veoma su ilustrativni podaci koji govore da u proteklih jedanaest godina Crna Gora je naporno i odgovorno radila na unapređenju društveno ekonomskog i poslovnog investicionog ambijenta s ciljem unapređenja konkurentnosti privrede i konkurentnosti Crne Gore kao investicione destinacije.

To je bio veoma kompleksan, neophodan i veoma težak zadatak i to svi zajedno dobro znamo. Uradili smo puno, a najbolja potvrda da smo na dobrom putu je činjenica da u Crnoj Gori danas posluju investitori iz 113 zemalja, a tokom proteklih 11 godina strane direktne investicije su iznosile u prosjeku 19% od brutodruštvenog proizvoda. Realizovali smo ili su u fazi realizacije brojni značajni projekti kao što su Porto Montenegro, Luštica Bay, Porto Novi, izgradnja autoputa, podmorskog kabla i brojni projekti na sjeveru koji dobijaju na ... Svi ovi projekti predstavljaju najbolju promociju poslovnog ambijenta u Crnoj Gori u investicionim krugovima širom svijeta upravo na onom terenu gdje se igra ta svjetska utakmica. I u narednom periodu nastavićemo odlučno da radimo na eliminisanju svih biznis barijera i daljem sprovođenju reformi u cilju daljeg unapređenja poslovnog ambijenta kao uslova ubrzanog ekonomskog rasta, a iz toga se izvlači i nova radna mjesta, kvalitetniji život, bolje obrazovanje, bolje zdravstvo i sva ostala ukupna društvena nadgradnja.

Tokom poslednjih deset godina Crna Gora je čuvala makroekonomsku stabilnost i zabilježila ekonomski progres mjere realnim rastom brutodruštvenog proizvoda od 3,2% prosječno godišnje. Prema projekcijama u ovoj godini očekuje se realni rast GDP-a od 2,7, u narednoj godini 3,2, a već sada možemo kazati da će to biti više od toga. Vidjeli smo kako je izgledalo u prvom kvartalu, sada se već drugi kvartal analizira, ohrabrujuće su najave, vidjećemo, ali u ovom momentu možemo s pravom da kažemo da će biti više od planiranog. Usvojili smo i implementiramo Fiskalnu strategiju Crne Gore za period 2017-2020. godina kao izraz odlučnosti i kapaciteta Vlade i svih nas zajedno da se na odgovoran način suočimo s izazovima u ostvarenju dugoročne vizije razvoja koja podrazumijeva i koja traži konsolidaciju javnih finansija, ostvarenje održivog dugoročnog ekonomskog rasta s većim stopama ... kao uslovima za poboljšanje kvaliteta života svih građana. Za dalje unapređenje neophodno je da svi mi zajedno, u svim segmentima našeg društva, i dalje naporno i odgovorno radimo i na ostalim važnim pitanjima kakva su rješavanje strukturnih problema u ekonomiji, kontinuirano unapređenje poslovnog ambijenta, diverzifikacija naše ekonomije, unapređenje radnog zakonodavstva, reforma sistema obrazovanja, unapređenje penzionog i zdravstvenog sistema i povećanje efikasnosti državne uprave. Ako budemo uspješni na svim ovim poljima onda ćemo imati i povoljniji poslovni ambijent i imaćemo ono što je zadatak i obaveza i odgovornost svih nas, kvalitetniji život svih građana u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:15:51)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.
Poslanik Sekulić ima komentar.

PREDRAG SEKULIĆ (24.07.17 14:16:04)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče Simoviću, što ste dodatno osvjetlili pitanje konkurentnosti Crne Gore kao investicione destinacije.

Veoma lako ću se složiti s vama da je pitanje stranih direktnih investicija ne samo pitanje regionalnog razvoja, pitanje zaposlenosti nego pitanje ukupnog razvoja Crne Gore. Smatram da ovo pitanje stalno treba da bude u fokusu naše pažnje ne samo Vlade Crne Gore nego i Parlamenta. Bili ste u pravu kada ste apostrofirali i ono što je zadatak ovog parlamenta kada je u pitanju kreiranje ukupnog ambijenta. Nažalost, plašim se da u tom kreiranju ukupnog društvenog ambijenta imamo jedan veliki dio upravo naših kolega iz opozicije koji smatraju da to ne treba raditi na taj način, odnosno da treba učiniti sve da stranih direktnih investicija ne bude, da treba učiniti sve da se što manje ljudi sa strane investiraju u Crnu Goru. Uostalom, sjetimo se, nije to bilo tako davno, kada su to poručivali s crnogorskih trgova. Rekao bih da pokušavaju s tim da, ukoliko Crnoj Gori bude ekonomski lošije, oni će prije moći politički da preuzmu vlast. S tom logikom neće daleko otići jer, srećom, naši građani su više politički pismeni od njih, odnosno oni bolje razumiju ono što je važnost stvaranja dobrog ambijenta za strane investicije, ono što je važnost dolaska velikog broja stranih investitora. Ukoliko imamo više stranih direktnih investicija imamo i bolji i sigurniji razvoj Crne Gore u narednom periodu.

Vjerujem da će impuls tome dati i naše članstvo u NATO-u i ono što je pitanje usvajanja evropskih standarda. Čini mi se da ti evropski standardi upravo govore o tome da ćemo imati prilike da napravimo i bolji biznis ambijent. Ne treba zaboraviti da prema svim parametrima zemalja Evropske unije se nalaze u samom svjetskom vrhu kada je u pitanju ukupni investicioni ambijent. To treba da nam bude prava ideja vodilja i pravi pokazatelj kako da radimo u narednom periodu. Najveću odgovornost ima i Vlada Crne Gore i ovaj parlament, ali s druge strane ono što je veoma važno jeste da svi zajedno stvaramo pravi društveni ambijent da svi znamo šta znači značaj stranih direktnih investicija za ukupni razvoj Crne Gore u budućnosti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:18:23)

Zahvaljujem poslaniku Sekuliću.

Zahvaljujem se potpredsjedniku Milutinu Simoviću. Na ovaj način smo iscrpili pitanja koja su bila njemu postavljena.

Imamo pitanje koje je postavila Daliborka Pejović za potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde gospodinu Zoranu Pažinu.

Izvolite, poslanice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (24.07.17 14:18:50)

Hvala vam lijepa, potpredsjedniče.

Zbog činjenice da je ovo pitanje dosta opterećivalo crnogorsku javnost nekako mu se pristupalo s dosta malo analitike, a bez prave statistike, osjetila sam potrebu da uvaženom ministru pravde gospodinu Pažinu postavim pitanje koje se odnosi na broj i rezultat primljenih zahtjeva za naknadu štete zbog neosnovane osude, neosnovanog ili nezakonitog lišenja slobode i u odnosu na to koliko sredstava je to koštalo državu Crnu Goru.

Da ne bih ad literam čitala obrazloženje moga pitanja, samo ću navesti da će odgovor na pitanje dati dosta usmjerenja i dosta indikatora u odnosu na to kako i s kojim kvalitetom su postupali nadležni državni organi, koliko je to koštalo našu državu, odnosno budžet tj. građane Crne Gore i, ono što je jako važno, koliko smo uspjeli, ako smo, da podignemo nivo odgovornosti u postupanju nadležnih državnih institucija. Nadam se da će kao i do sada uvaženi potpredsjednik Vlade dati inspirativan odgovor i dati priliku da komentarišem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:19:49)

Hvala.
Potpredsjednik Pažin. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (24.07.17 14:19:56)

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, uvažena poslanice Pejović,

Hvala na vašem pitanju koje nije predmet samo vašeg interesovanja, kao što ste to iskazali u svom pitanju, nego je i u fokusu interesovanja crnogorske javnosti i to u dužem vremenskom kontinuitetu. Rekao bih, s pravom, jer je zaista pravo ... slobodu i sigurnost jedno od fundamentalnih ljudskih sloboda i prava, prava zaštićenih crnogorskim Ustavom, ali i nekim međunarodnim instrumentima koji su obavezujući za Crnu Goru, jer kao što znamo član 9 crnogorskog Ustava propisuje da su međunarodni ugovori koji su ratifikovani, objavljeni u skladu sa Ustavom, sastavni dio unutrašnjeg, dakle crnogorskog pravnog poretka, primjenjuju se neposredno i nadzakonske su pravne snage. Ovo je dobra prilika, kao što ste rekli, da vidimo kakvi su trendovi u zaštiti ovoga prava i kakvi su finansijski pokazatelji u slučajevima kršenja ovoga prava i da vidimo zapravo kakav zaključak iz tih trendova možemo zajednički da izvučemo.

Kao što znate, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, Ministarstvo pravde je nadležno za takozvani prethodni postupak pokušaja postizanja vansudske nagodbe sa licima koja su neosnovano ili nezakonito lišena slobode. U skladu sa članom 499 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku, ukoliko se u roku od tri mjeseca ne postigne sporazum ili Ministarstvo pravde ne da adekvatan odgovor podnosiocu zahtjeva, to lice ili lica mogu da se obrate nadležnom sudu radi postizanja presude, odnosno radi ocjene suda da li su u pasivnom ili aktivnom držanjam nekog od nadležnih državnih organa ostvareni elementi koji daju povod za presudu kojom se usvaja tužbeni zahtjev i dosuđuje naknada materijalne i nematerijalne štete.

U prethodnom periodu možemo zaključiti da je u 2017. godini, dakle u tekućoj godini, Ministarstvo pravde imalo u radu 42 predmeta i da je zaključeno 10 potpunih sporazuma o postojanju štete, vrsti i visini naknade zbog neosnovanog lišenja slobode. Na osnovu zaključenih sporazuma isplaćen je iznos od 29.510 eura.

U prethodnoj godini Ministarstvo pravde je imalo u radu 124 predmeta po zahtjevima za naknadu štete zbog neosnovanog lišenja slobode i zaključeno je 12 potpunih sporazuma o postojanju štete, vrsti i visini naknade zbog neosnovanog lišenja slobode na osnovu kojih je isplaćen iznos od 48.585 eura.

U 2015. godini bilo je u radu 230 zahtjeva za naknadu štete zbog neosnovanog lišenja slobode u kojima je u 66 predmeta ponuđeno potpisivanje potpunih sporazuma i zaključeno je 11 potpunih sporazuma o postojanju štete, vrsti i visini naknade zbog neosnovanog lišenja slobode na osnovu kojih je isplaćen iznos od 27.170 eura.

Da bismo imali jasniju sliku što se to događalo u prethodne tri godine ja ću se vratiti i na period koji je prethodio. Dakle, u 2010.godini iznos je bio 280.200 eura; u 2011. godini - 195.120 eura; u 2012. godini - 149.185 eura; u 2013. godini - 54.670 eura i u 2014. godini - 14.850 eura.

Da bismo imali kompletnu sliku i da bismo mogli pouzdane zaključke da izvodimo, veoma je važno uporediti kakva je statistika u odnosu na sudske postupke koji slijede ukoliko se ne postigne sporazum pred Ministarstvom pravde.

Kada su u pitanju sudski postupci, shodno izvještajima Zastupnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore u 2016. godini je zbog neosnovanog lišenja slobode u 26 pravosnažnih predmeta isplaćeno 418.316 eura po osnovu glavnog duga i 20.255 eura po osnovu parničnih troškova i troškova izvršenja, dok je u 2015, dakle godinu ranije, u 86 predmeta isplaćeno 916.441 euro po osnovu glavnog duga i 75.219 eura po osnovu parničnih troškova i troškova izvršenja. Dakle, sasvim je jasan trend smanjenja iznosa koji se isplaćuju iz budžeta troškova po osnovu neosnovanog lišenja slobode i nezakonitog lišenja slobode.

Zaključak koji ja sebi dozvoljavam, naravno sa velikim zadovoljstvom i pažnjom ću saslušati vaše viđenje toga, jeste da pravosudni organi u Crnoj Gori, prije svega Tužilaštvo i sud, naravno jednim dijelom i Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava policije, sa mnogo više

odgovornosti prilaze mjerama koje suspenduju ili ograničavaju pravo na slobodu i sigurnost, posebno kroz mjeru zadržavanja, odnosno kasnije mjeru pritvora, i to mi ukazuje da su pravosudni organi na jedan adekvatan način implementirali ono što su naše obaveze po osnovu Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, član 5 Evropske konvencije i prakse Evropskog suda za ljudska prava koja nameće potrebu da se vrlo oprezno pristupa lišenju slobode, da suspenzija tako fundamentalnog ljudskog prava i slobode može biti višestruko štetna za osobu na koju se odnosi i da sa jednom pojačanom mjerom odgovornosti određuju pritvor, dakle kao posljednju izuzetnu mjeru u nizu mjera koje je moguće u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku primijeniti. Rekao bih da ovi pokazatelji finansijski ukazuju da smo u tom pogledu značajno napredovali i da je taj nivo konvencijskih znanja kod naših pravosudnih organa na jednom daleko višem nivou nego što je to bilo u prethodnom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:26:49)

Zahvaljujem potpredsjednikuj Pažinu.
Komentar ima poslanica Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (24.07.17 14:26:56)

Vrlo sam zahvalna na tačnom, preciznom i odgovoru koji zaista negdje inspiriše i mogu slobodno reći dovodi neupitno do zaključka da imamo pozitivne trendove i to je jako važno. Ovo ističem iz razloga što se dosta često kritikuje bez argumenata ili da kažem bez valjanih podataka upravo rad institucija koje ste maloprije pomenuli, a meni je drago što mi konačno sada imamo nešto što se može zvati redovnim monitoringom i mjerljivim indikatorima koji će, sigurna sam, uticati na neke naredne izvještaje Evropske komisije kada su u pitanju vrlo veliki izazovi i sigurno ozbiljni problemi oko poglavlja 23 i 24.

Ono što je takođe meni jako važno i što ovdje želim da kažem da bi već sad mogli opovrgnuti sve one tvrdnje koje su se čule ranije u analitičkim pristupima kada je ova tema u pitanju, da se radi o višemilionskim iznosima i time se vjerovatno građani dodatno loše informisali u odnosu na ono što su bili neadekvatna postupanja državnih institucija koji su ih na kraju negdje koštali u liku državnog budžeta. Ja ću samo pomenuti o kakvim se iznosima svojevremeno barfatalo što je lično mene, zaista moram priznati, iznenadilo i negdje i natjeralo da se obratim na ovaj način upravo vama, a to je da se pominjao period 2007-2011. sa cifrom od 3,5 miliona koliki su bili objektivno troškovi ovakvih postupaka, pri tom bez cjelovitih podataka jer u tom trenutku navodno po analizama koje sam ja čitala, nije bilo valjanih podataka Ministarstva finansija. I naravno, trendovi koje ste vi upravo sada potvrdili a koji su afirmativno govorili upravo o onome što je bio negdje i moj prizvuk konačnog opredjeljenja kada je ova tema u pitanju, a to je da je 2012. godina na osnovu pravosnažnih presuda sudskih institucija trend bio više nego pozitivan. Dakle od 2012. od 1,7 miliona eura do 2015. od 1,1 milion.

I na kraju da kažem, da ne bi sve bilo krajnje pozitivno i slavodobitno, suština vođenja ovih postupaka i postojanje ovog instituta nije samo u pravnoj sigurnosti svih građana. Ja mislim da je jako važno da se rizici za uopšte uspostavljanje ove vrste odgovornosti države koja je i tretirana kao jedna specifična odgovornost, zaista dovedu na minimum i da se taj rizik smanji koliko je god moguće. Iskreno se nadam da ćemo kroz neku godinu, ja pretpostavljam možda u formi ovakvog pitanja, imati daleko bolje podatke. Iskreno kažem, zaista se radujem tome i zbog građana Crne Gore i nivoa podizanja odgovornosti nadležnih institucija. Hvala vam lijepa.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:29:23)

Hvala poslanici Pejović.
Zahvaljujemo se potpredsjedniku Pažinu.
Sad pozdravljamo ministra unutrašnjih poslova, gospodina Nuhodžića, koji od dva

poslanika, odnosno potpredsjednika Nimanbegua i poslanika Andrije Popovića, ima postavljena pitanja.

Dajem riječ potpredsjedniku Nimanbeguu.

GENCI NIMANBEGU (24.07.17 14:29:47)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Poštovani ministre, poštovane kolegice i kolege,

Za ovu 13. posebnu sjednicu redovnog zasijedanja u 2017. godini uputio sam Ministarstvu unutrašnjih poslova sljedeće pitanje:

Što ste preduzeli u vezi sa utvrđivanjem činjenica da li su prekršena ovlašćenja i da li je doslo do prekoračenja u aktivnosti jedinice Policije prilikom pretresa koji je izvršen u Ulcinju u više lokala u subotu uveče 17. juna 2017. godine. Da li ste preduzeli bilo koje aktivnosti u tom pravcu od tog događaja koji je opravdano uznemirio javnost u Ulcinju?

Obrazloženje:

Od ovog događaja proteklo je više od mjesec dana. Više građana je preko svog zastupnika uložilo ozbiljne prigovore koji pokazuju da je aktivnost pojedinaca iz te jedinice policije bilo krajnje neprofesionalno, imalo je elemenata upotrebe prekomjerne sile. Očekujem da ste detaljno istražili okolnosti, a i utvrdili odgovornost za događaje koji su ostavili loš utisak na početku turističke sezone u našem gradu.

Poštovani ministre, po mojim saznanjima 11 lica je podnijelo prigovor na tu aktivnost jedinice Policije od kojih ima i maloljetnih lica. Zbog velike kontroverze, a protekao je veoma značajan vremenski period, očekujem iscrpan odgovor, takođe želim i pisani odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:31:30)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Dajem riječ ministru Nuhodžiću.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (24.07.17 14:31:35)

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću,

Uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, želim da na vaše pitanje dam sljedeći odgovor:

Borba protiv organizovanog kriminala i prevencija kriminaliteta su jedan od prioriteta zadataka Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova koji podrazumijeva i kontrolisanje lica i objekata gdje se ta lica okupljaju, a u cilju rasvjetljavanja počinjenih krivičnih djela i sprečavanja eventualno planiranih.

Službenici Centra bezbjednosti Bar i Odjeljenja bezbjednosti Ulcinj su 17. juna 2017. godine, radi pronalaska lica koja policija potražuje zbog krivičnih djela i radi kontrole tzv. bezbjedonosno interesantnih lica, u Ulcinju izveli pojačanu kontrolu lica i ugostiteljskih objekata. Napominjemo da je predmet policijske aktivnosti bila isključivo lica za koja postoji indicija da se bave nedozvoljenim društvenim radnjama ili da su bliska bezbjedonosno interesantnim licima.

Takođe, ove aktivnosti se sprovode kako bi se preventivno djelovalo na kriminalitet tokom ljetnje turističke sezone. Imajući u vidu da u primorskim gradovima u ljetnjim mjesecima boravi veći broj lica to obavezuje policiju na permanentan rad i preduzimanje službenih radnji kontrole, pregleda lica, utvrđivanja indentiteta i drugih radnji. Zahvaljujući takvom radu turistička sezona protiče mirno na opšte zadovoljstvo naših građana i turista koji borave u Crnoj Gori.

19. juna 2017. godine u odeljenju bezbjednosti Ulcinj su zaprimljene dvije predstavke - žalbe na rad policijskih službenika i 22. juna 2017. godine jedna predstavka - žalba na rad policijskih službenika prilikom pojačane kontrole bezbjedonosno interesantnih lica u objektima u Ulcinju koja je izvršena 17. juna 2017. godine. Primljene su od advokata punomoćnika.

Po dobijanju predstavki - žalbi o istima je upoznat osnovni državni tužilac u Ulcinju. Nakon

toga policijski službenici Odjeljenja bezbjednosti Ulcinj su preduzeli mjere i radnje u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima i Pravilnikom o načinu postupanja po pritužbama na rad policije.

U postupku provjere uzete su izjave od građana koji su podnijeli pritužbe na postupanje policije u konkretnom slučaju i prikupljena je potrebna ljebarska dokumentacija. Takođe, uzete su izjave od građana koji su bili svjedoci predmetnog događaja. Osim navedenog u postupku provjere su sačinjene službene zabilješke policijskih službenika Centra bezbjednosti Bar i Odjeljenja bezbjednosti Ulcinj koji su preduzimali službene mjere i radnje u konkretnom slučaju. Nakon svih prikupljenih obaveštenja o istim je upoznat osnovni državni tužilac u Ulcinju koji je naložio da mu se kompletni spisi predmeta dostave na ocjenu što je i urađeno. Ukoliko nadležno Državno tužilaštvo ocijeni da u predmetnom slučaju ima elemenata krivične odgovornosti policijskih službenika preduzeće se i mjere za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskih službenika po tom osnovu.

U skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima pritužbe su razmotrili nadležni u Upravi policije koji su ocijenili da prilikom izvođenja akcije pojačane kontrole bezbjedonosno interesantnih lica u objektima u Ulcinju 17. juna 2017. godine nije bilo prekoračenja ovlašćenja policijskih službenika. U zakonskom roku je 19. jula 2017. godine dostavljen odgovor advokatu zastupnika lica koja su podnijela predstavku tj. žalbu. I pored činjenice što se, nakon upućivanja odgovora Odjeljenja bezbjednosti Ulcinj, podnosioci pritužbe nijesu obraćali Ministarstvu unutrašnjih poslova dao sam nalog Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije da u okviru svoje nadležnosti izvrši provjeru zakonitosti postupanja policijskih službenika u predmetnom slučaju i da o tome sačine izvještaj.

Želim i ovom prilikom da naglasim da će policijski službenici i u narednom periodu sprovoditi intezivne i ciljane kontrole bezbjedonosno interesantnih i njima bliskih lica iz zemlje i okruženja, a u skladu sa pravilima službe i zakonskim ovlašćenjima. S tim u vezi očekujem od građana razumijevanje i podršku pliciji za navedene kontrole koje su uobičajan dio policijskih aktivnosti koje se sprovode u očuvanju javnog reda i mira kao i prevencije protiv organizovanog kriminala.

Ukoliko se utvrdi da je bilo koji policijski službenik prilikom policijske aktivnosti prekoračio svoja ovlašćenja prema njemu će biti preduzete mjere i radnje sankcionisanja takvog ponašanja. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:36:56)

Zahvaljujemo ministru Nuhodžiću.
Komentar ima potpredsjednik.

GENCI NIMANBEGU (24.07.17 14:37:04)

Poštovani ministre Nuhodžiću,

Kao odgovorni predstavnici naroda mi ne možemo prećutati bilo koju temu, pa i one nejnezgodnije. Da je u ovom slučaju bilo prekoračenja ovlašćenja, mene lično koji nisam ni tužilac, ni dio unutrašnje kontrole, nego čovjek koji je dobio povjerenje tih građana da ih predstavlja, ja vam moram reći sljedeće činjenice:

Da je ovdje bilo prekoračenje ovlašćenja govori i fakat da su sami ti, iz Ministarstva unutrašnjih poslova, iz Odelenja u Ulcinju, da su zvali pojedince sutradan poslije ove akcije da ih upozore da nisu određene stvari uradili i da ih, recimo, da ih upute da će ići na izdržavanje kazne zatvora za prekršajne kazne, za kažnjivu vožnju. Da je ovdje bilo prekoračenja govori i fakat da je to toliko uznemirilo građane Ulcinja da ste vi imali protestni skup ispred Ministarstva unutrašnjih poslova. Po mojim svim saznanjima do sada, taj protestni skup je bio skup gdje su se samoinicijativno građani okupili i vi me ne možete ubijediti da je to bilo organizovano. Ako je bilo organizovano, recite ko je organizovao.

Fakat je i to, bar koliko ja pamtim od 2014. godine do danas nije bio nijedan slučaj, nego baš i što je najgore, morate biti svjesni, ovo je bilo u lokalima gdje se ne okupljaju bezbjednosno interesantna lica. Naš grad baštini to da smo mi grad koji je izgleda lišen tih grupa organizovanih

kriminalnih i mi sigurno smo zainteresovani da bezbjednost u Ulcinju ostane onakva kakva je bila u ranijem periodu. Stoga očekujem od vas da jače, jasnije, i u komunikaciji sa javnošću obavijestite, preduzmete mjere da bi se ovo što prije utvrdilo šta je tu bilo. Po meni je odgovor nezadovoljavajući. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:39:39)

Komentar, ministar Nuhodžić.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (24.07.17 14:39:45)

Pa dobro, svako ima pravo na svoj utisak o bilo kojoj stvari, o bilo kojoj situaciji, o svemu u životu. Ja u to neću da ulazim, ali kada se radi o ovako ozbiljnim stvarima, o zaključcima, procjenama, medijskoj pažnji, političkoj pažnji itd. onda se činjenično stanje mora utvrđivati u skladu sa procedurama, u skladu sa zakonom i to čine određene institucije. Znači kada one utvrde činjenično stanje onda je to činjenično stanje. Da li smo mi zadovoljni ili nezadovoljni sa takvim činjeničnim stanjem to može biti rezultat našeg doživljaja određene situacije i određenih događanja. Dakle, ova situacija i ovi događaji u Ulcinju nalaze se u pravnoj proceduri. Znači, rješavaju se u skladu sa zakonom i riješiće se u skladu sa zakonom. Moja je želja isto kao i vaša da Ulcinj bude, kao što jeste, mirna destinacija i miran turistički grad, ali vjerujte da u svakom gradu ima potrebe da se preventivno radi i da se preventivno djeluje i vi to dobro znate da nema grada u kojem ne postoji kriminal, ne postoji ga. Recite mi koji je grad u Crnoj Gori bez kriminala. Recite mi da nije bilo reketiranja u Ulcinju. Recite mi da nije bilo tuča u Ulcinju, recite mi da nije bilo i nekih drugih radnji, ali to nije pitanje i priča za ovu temu. Slažem se sa vama, moja i vaša želja su iste i ja sam na neki način predstavnik naroda, jer ste me vi kao predstavnici naroda izabrali u ovom parlamentu i želim da svoj posao radim odgovorno i u interesu svih u Crnoj Gori, bez obzira gdje oni življeli, kako se oni osjećali, koje oni druge osobenosti svoje imali. Znači ovo pitanje je i dalje u proceduri i do krajnjeg stava o ovom pitanju ćemo doći poštujući institucije i vjerujući u njihov rad. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:42:05)

Hvala, ministre.

Izvolite, potpredsjedniče Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (24.07.17 14:42:08)

Evo, potpredsjednik Gvozdenović nam je dao priliku da dva puta komentarišemo van Poslovnika.

Ja ću biti izuzetno kratak. Znači zašto ću biti kratak? Ja neću da koristim imena ovih lica koji su podnijeli pritužbe jer nije ni mjesto, ali ako se građani bacaju na koljena, Ulcinj sigurno je grad gdje nema organizovanih kriminalnih grupa koje su iz ovog mjesta, ne bar da je meni saopšteno ili da ste vi rekli. A da nije bila akcija kako treba govori to, pa ako su tražili ta bezbjednosno interesantna lica trebali su legitimisati te građane. Nisu im tražili legitimacije, nisu im provjeravali legitimacije, nego to je bila jedna po meni represivna mjera za neki događaj gdje većina tih građana nije imala nikakve veze niti su učestvovali u bilo čemu što je prethodilo nekim događajima. Stoga, ministre, zbilja očekujem da se ovo ne stavi pod tepih nego da se o ovome javno izjasnimo da znamo na čemu smo.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:43:18)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Nimanbeguu.

Prošli put sam, da bismo završili ovo pitanje do kraja, dao pravo i ministru i sada potpredsjedniku. Sada više nema pravo na komentare.

Prelazimo na sljedeće pitanje koje je postavio Andrija Popović. Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (24.07.17 14:43:41)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Poslaničko pitanje Liberalne partije ministru unutrašnjih poslova, gospodinu Mevludinu Nuhodžiću, glasi:

Što će naša država kroz nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzeti da se uočene slabosti u borbi protiv velikih požara koji danima ugrožavaju ljudske živote, sigurnost domova i ogromna prirodna prostranstva otklone? Kako će se u koordinaciji sa lokalnim samoupravama poboljšati status naših vatrogasaca, istinskih heroja našeg doba, poboljšati njihova opremljenost? Pokazalo se da je jedan od najvećih crnogorskih prioriteta nabavka novih specijalnih aviona za gašenje požara velikih kapaciteta. Planira li MUP da u državnom budžetu za 2018. godinu traži od Vlade i Skupštine realizaciju takve investicije?

Obrazloženje:

Užasna vatrena stihija koja je danima ugrožavala ljudske živote, sigurnost domova građana, miran sam, ali i ogromna prirodna prostranstva bez pregalačkog poduhvata vatrogasaca koji su radili nekoliko dana bez prestanka na teritoriji gotovo čitave države dobila bi tragične razmjere. Oni su najzaslužniji za sigurnost i bezbjednost života građana, javno i privatno dobro, a iskazana gotovost, kuraž i hrabrost u vršenju dužnosti, ali i više od onog što je dužnost, oni su zaslužili svako poštovanje, podsticaj i nagradu.

S druge strane to jeste inicijalna kapisla da se zamislimo i jasno identifikujemo ono što nije teško primijetiti, a to su propusti kako u tehničkom dijelu tako i u institucionalnom i u dijelu koordinacije nadležnih.

U smislu pojedinačnih zasluga Liberalna partija je javno apelovala na Vladu da posebno afirmiše rad vatrogasnih službenika, da nagradi svakog vatrogasca na prigodan način, što je Vlada i učinila sa dodjeljivanjem nadoknada svakom ko je učestvovao u gašenju požara, što je gest koji mora naići na pohvalu jer doprinosi društvenoj koheziji, jačanju povjerenja u državu i društvo i pokazatelj je da se pregalaštvo, profesionalizam, ali i humanost cijene i poštuju u očima svih nas, kako nadležnih tako i građana. Ipak vjerujemo da se prije svega mora segmentirano pristupiti ovoj problematici. Činjenica je da prvi korak mora biti preventiva. Na sljedećem koraku moraju se jačati kapaciteti vatrogasnih službi, službi nadležnih za vanredne situacije, osim redovnih sredstava u smislu najsavremenije opreme, odjeće, vozila, vodoprenosnih materijala, pokazalo se od životnog značaja potreba Crne Gore da posjeduje još savremenijih aviona za gašenje požara.

U trenutku kad su se u pomoć Crnoj Gori odazvali saveznici iz Evrope sa svojom modernom avijacijom za gašenje požara, situacija je znatno poboljšana a vatrena stihija gotovo sanirana. Zato ključno pitanje za MUP: Pod čijom je upravom Direktorat za vanredne situacije, da li će tražiti od Vlade i Skupštine da u državnom budžetu za narednu godinu opredijeli sredstva za nabavku novih aviona za gašenje požara u cilju pripreme za narednu sezonu u kojoj će postojati jednak stepen opasnosti od pojave požara usljed sve ekstremnijih vremenskih prilika i stalnog porasta ljetnjih temperatura a manjka padavina u ljetnjim mjesecima?

Na ovom slučaju pokazaće se stepen odgovornosti, zainteresovanosti, profesionalnost i sposobnost institucija da se suoče sa problemom i urade ono što jeste osnovni posao države, da zaštite živote i imovinu građana i građanki.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (24.07.17 14:47:51)

Hvala, poslaniče Popoviću.
Sada dajem riječ ministru Nuhodžiću. Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (24.07.17 14:47:57)

Uvaženi poslaniče Popoviću,

Hvala vam na postavljenoj pitanju koje je iskaz pozitivnih konstatacija sa kojima se ja slažem i koje pokazuje i usmjerava i rješenja po kojima treba postupiti kada je u pitanju rješavanje ovih manjkavosti, kako ste vi rekli, koje su se dešavale u vremenu kada su se dešavali ovi požari.

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorata za vanredne situacije, kao nadležni organ državne uprave za poslove zaštite i spašavanja preduzima, shodno svojim mogućnostima, sve aktivnosti koje se odnose na preventivne mjere zaštite i spašavanja kroz izradu planske dokumentacije za različite vrste hazarda uključujući i požare, vršio inspekcijske nadzore od zaštite od požara priprema operativne kapacitete Avio-helihopterske jedinice i sprovodio i preduzima niz drugih radnji kako bi se što spremnije dočekao period povećane požarne opasnosti.

Radi pripreme za požarnu sezonu održani su sastanci sa komandirima službi zaštite i spašavanja i ostalim subjektima sistema na kojima su razmatrane preduzete mjere na zaštiti od požara i analizirani kapaciteti za odgovor u slučaju njihovog nastanka. Upozorene su opštine da izrade, odnosno ažuriraju opštinske planove za zaštitu i spašavanje od požara, obrazuju opštinske timove za zaštitu i spašavanje, shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju i realizovana je kampanja pod nazivom Mjesec zaštite od požara. Kampanjom su obuhvaćene 23 opštine u kojima je građanima u neposrednoj komunikaciji ukazano na opasnost koju donosi požar, a upoznati su sa bezbjednosnim uputstvima u slučaju požara.

Takođe, putem štampanih medija podijeljeno je oko 36.000 letaka sa uputstvima kako postupiti prije, za vrijeme i nakon požara. Izvršena je priprema za korišćenje resursa Avio-helihopterske jedinice Direktorata za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova, i to dva aviona tipa "air traktor" kapaciteta po 3.200 litara, jedan aviod tipa "dromader" kapaciteta 2.000 litara i tri helihoptera tipa "a-bell", koji između ostalog služe za osmatranje terena u slučaju požara, ali mogu poslužiti i za prevoz spasilačkih ekipa. Izrađeno je i opštinama distribuirano uputstvo za korišćenje vazduhoplova. U narednom periodu izvršiće se detaljna analiza reagovanja svih subjekata sistema zaštite i spašavanja koji su učestvovali u aktivnostima gašenja požara i zaštite i spašavanja ljudi i imovine, materijalnih i kulturnih dobara na području koje je bilo zahvaćeno požarima. Znači, izvršiće se detaljna analiza svega što se dešavalo u okviru požara i iz te analize i sagledavanja postojećeg stanja izvućiće se i zaključci kako u sljedećem periodu da manjkavosti i propusti koji su se dešavali se više ne dešavaju.

Naravno, sagledaćemo i postojeći koncept sistema zaštite i spašavanja, da li je on dobar, kako ga treba unaprijediti, da li ga treba na neki način centralizovati i služeći se iskustvima evropskih zemalja, a poštujući i specifičnosti Crne Gore kao male zemlje. To takođe podrazumijeva sagledavanje najboljeg načina funkcionisanja opštinskih službi zaštite i spašavanja i stvaranje uslova za uspostavljanje materijalnih rezervi Fonda za hitno reagovanje u slučaju prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća radi obezbjeđivanja sredstava koja su potrebna jer se prilikom intervencija redovno pojavljuju potrebe za dodatnom opremom i sredstvima u vidu vatrogasnih cijeva, pumpi i ostale opreme, kao i finansijskih sredstava za potrebe plaćanja smještaja, ishrane, goriva i sličnih troškova prilikom intervencija. Planirana je aktivnost pripreme dodatnog programa za nabavku potrebnih sredstava i opreme za preventivno djelovanje, osmatranje i izviđanje terena i kvalitetnije funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja. Mislim da je vrlo važno doći do sredstava za kvalitetno izviđanje i nadzor terena i otkrivanje onih koji na svjestan ili nesvjestan način izazivaju požare. Statistike govore da se 95% požara uglavnom dešava ili nemarnošću ili sa namjerom. Vi vidite ovih dana da su već tri lica otkrivena koja su namjerno izazvala požare.

Nastaviće se i sa realizacijom programa i projekata koji imaju za cilj nabavku opreme za operativne jedinice za zaštitu i spašavanje i obuku ovih pripadnika radi sticanja i unapređenja njihovih znanja i vještina. To su uglavnom programi i projekti koji se implementiraju uz području

Evropske unije i NATO-a.

Prioritetno će se sagledati mogućnost formiranja nacionalnog trening centra za obuku pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje a i drugih subjekata zaštite i spašavanja uključujući i građane, jer u ovakvim situacijama i pomoć građana je veoma značajna.

Osim Zakonom o lokalnoj samoupravi, status vatrogasaca spasilaca je regulisan i Zakonom o zaštiti i spašavanju. Najnovijim izmjenama i dopunama ovog zakona poboljšan je trenutni status vatrogasnih spasilaca tako što im je zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti obezbijeđen uvećan staž osiguranja ili beneficirani radni staž u trajanju od četiri mjeseca i dodatak na zaradu najmanje 20% na osnovnu zaradu. Ovo je bila aktivnost u prethodnom periodu i mandatu Odbora za bezbjednost i odbranu i strukovnog sindikata vatrogasaca. Takođe, predviđeno je da se vatrogascu spasiocu za svaki čas pripravnosti kod kuće isplaćuje 10% od njegove zarade po času. Podsjećam i da je Vlada Crne Gore na sjednici od 20. jula 2017. godine donijela odluku kojom je opredijelila 230 hiljada eura iz tekuće budžetske rezerve za nagrađivanje pripadnika službi zaštite i spašavanja zbog izuzetnog zalaganja u obavljanju radnih aktivnosti na gašenju požara na otvorenom prostoru, spašavanju ljudi, imovine, kulturnih i materijalnih dobara u izuzetno teškim vremenskim uslovima i u drugom trajanju u primorskom i centralnom regionu.

Iskustva iz gašenja požara su pokazala da treba jačati kapacitete Avio-helikopterske jedinice tako da se nabavka vazduhoplova za gašenje požara nameće kao potreba, jer bi se time u značajnoj mjeri poboljšali kapaciteti i povećala efikasnost Avio-helikopterske jedinice, posebno zbog toga što se u narednom periodu na postojeći "dromader" zbog njegove starosti ne može računati. Stoga će se sagledati mogućnost da se kroz budžet Ministarstva unutrašnjih poslova za 2018. godinu planiraju sredstva za nabavku ovih vazduhoplova, ali i za nabavku opreme koja je neophodna za zaštitu od požara i drugih hazarda. Svi akteri koji su bili angažovani na gašenju požara zbog niza faktora i jačine vatrene talasa, konfiguracije terena - brda, gusto rastinje - nepovoljnih vremenskih uslova - jak vjetar i visoke temperature - i drugih faktora, odlučno i hrabro su se borili sa vatrenom stihijom. Na sreću, nije bilo stradalih spasilaca, vatrogasaca ni građana.

Do izražaja su došli maksimalna posvećenost i požrtvovanje svih onih koji su djelovali na požarištima. Takođe nije bilo ni veće materijalne štete na objektima i infrastrukturi. I mnogo razvijenije zemlje Evropske unije koje su dostigle visoke standarde u oblasti zaštite i spašavanja i koje imaju značajna materijalno-tehnička sredstva i resurse, na primjer Francuska, Španija, Italija, Portugalija, Hrvatska, takođe teško se bore sa hazardom kao što je požar. Na žalost, ima smrtno stradalih i povrijeđenih lica a šteta po infrastrukturu i objekte je ogromna.

Ovom prilikom želim da ponovim da su svi nadležni subjekti, opštinske službe zaštite i spašavanja, dobrovoljna vatrogasna društva, Direktor za vanredne situacije i Avio-helikopterska jedinica MUP-a, Uprava policije, Vojska Crne Gore, privrednici i građani blagovremeno i profesionalno, odgovorno i uspješno odgovorili na seriju požara koja je proteklih dana zahvatila centralni i primorski region.

Posebno bih se zahvalio NATO centru za vanredne situacije za brz odgovor, mehanizmu za civilnu zaštitu Evropske unije, državama koje su učestvovala i učestvuju u aktivnostima gašenja požara, Ukrajini, Švajcarskoj, Izraelu, Hrvatskoj, kao i drugim državama na iskazanoj spremnosti za pružanje podrške u gašenju požara i saniranju posljedica. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 14:57:40)

Hvala, ministre.

Komentar ima poslanik Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (24.07.17 14:57:45)

Zahvaljujem, ministre.

Relativno sam zadovoljan vašim odgovorom, naročito najavom rješavanja statusa vatrogasaca, ljudi iz službi za zaštitu i spašavanje, na najavi kupovine novih aviona za gašenje

požara, ali ovdje mislim da je ključno ono što će se uraditi detaljna analiza požara 2017. godine koju ste najavili. Vi ste to rekli, ali i ja da ponovim, mi stvarno dugujemo svi veliku zahvalnost službama zaštite i spašavanja svih naših opština, posebno ovih sa primorja crnogorskog, Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar, Ulcinj, takođe Cetinje, glavni grad Podgorica, Danilovgrad, Nikšić, ali i ovim službama zaštite i spašavanja na sjeveru koje su pružile ogromnu pomoć u gašenju požara na jugu.

Velika zahvalnost ovim zemljama, kao što ste vi rekli, državama, Ukrajina, Bugarska, Švajcarska, Izrael, Hrvatska, koje su poslale svoje avione da gase požar na našoj teritoriji. Posebno bih istakao jedan nevjerovatan gest Hrvatske koja je čitava u tom trenutku praktično gorjela, hrvatsko primorje, a oni su tada poslali svoj vazduhoplov, svoje avione za gašenje požara da gase požar u Crnoj Gori. Stvarno jedan gest nevjerovatan.

Ono o čemu ste vi govorili to se sada naročito nameće, to je ovaj fond za poboljšanje statusa i opremljenosti naših vatrogasaca, vjerujem da će to zaživjeti. Ovdje država mora dati ključni doprinos, jer službe zaštite i spašavanja znamo da su u nadležnosti opština, a mi imamo vatrogasce iz ovih službi u nekim opštinama kojima kasne plate po pet-šest mjeseci. Država mora naći način da se to prevaziđe. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 15:00:49)

Hvala.

Pošto nije bilo dopunskog pitanja, znači na ovaj način smo završili pitanja koja su vezana za ministra Nuhodžića, mi se njemu zahvaljujemo.

Sljedeća pitanja odnose se na ministra rada i socijalnog staranja Kemala Purišića. On je zamolio zbog svojih obaveza da pomjerimo raspored i da sada poslanik Suad Numanović i poslanik Ermin Ibrahimović postavljaju pitanje, uspjeli smo da organizujemo da poslanici budu tu.

Zamoliću sada Suada Numanovića, poslanika, da postavi pitanje. Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (24.07.17 15:01:35)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi ministri, poslanice i poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore uvaženom gospodinu ministru Kemalu Purišiću postavio sam sljedeće pitanje:

Šta Ministarstvo rada i socijalnog staranja planira da uradi u kontinuiranoj zaštiti starih lica u Crnoj Gori?

Kao što znamo, zaštita starih lica je fenomen kojeg moramo da budemo svjesni svi. Problem sa kojim se suočavamo kako na lokalnom tako i na državnom nivou, i odgovor države je jasan, sistemski pristup rješavanju ovoga problema i zaštita starih lica se sigurno odvija na jednom zadovoljavajućem nivou. No uprkos tome, dva su osnovna razloga zbog čega sam ja postavio ovo pitanje.

Prvi razlog leži u činjenici da Crna Gora kao i mnoge druge države ulazi u fazu brzog starenja stanovništva, a drugi razlog jeste činjenica da sve ankete koje smo uradili poslednjih godina nam pokazuju da najmarginalizovanijoj grupi stanovništva pripadaju i stare osobe.

Kada govorimo o brzom starenju stanovništva podaci iz 2011. godine nas upozoravaju da mi imamo preko 80.000 lica starijih od 65 godina ili nekih 12,5%. Ako to uporedimo sa podacima, na primjer, od 1921. godine, pa svi ostali popisi koji su rađeni, vidimo da postoji i ta tendencija porasta starih lica iznad 65 godina, i činjenica da Monstat predviđa da će, na primjer, 2050. godine u Crnoj Gori živjeti skoro 1/4 stanovništva koja će biti starija od 65 godina.

Ovi podaci nas upozoravaju na ozbiljnost problema koji je pred nama i na način da ovo sve što smo do sad uradili u njihovoj zaštiti intenziviramo i da taj nivo zaštite podignemo na viši nivo.

Kad govorimo o sistemskoj zaštiti, naravno da je država kroz svoj pravni okvir koji je, složićemo se, kompatibilan sa pravnim okvirom i sa svim međunarodnim standardima iz ove oblasti, istovjetan, dala zaštitu ovim starim licima koji su pije svega sami po sebi stari, često su

nemoćni, iznemogli, slabog zdravstvenog stanja, a u posljednje vrijeme izloženi su manjoj ili većoj nebrizi i samih članova porodice kojoj pripadaju.

Ono što bi trebalo da pohvalimo prije svega jeste ta institucionalna zaštita u Crnoj Gori koja se odvija preko centara, preko rezidencijalnih institucija i preko domova starih koji su u privatnom vlasništvu.

Poseban akcenat bi stavio na rezidencionalnu zaštitu tri doma, to su: Dom Stari Grabovac u Risnu, Dom starih u Bijelom Polju i Specijalizovana ustanova Komanski most. U tim institucijama i u onim koje su najavljene da će se otvoriti, tu prije svega mislim na Dom starih u Pljevljima, Nikšiću i ostalim gradovima, zaista se pruža jedna kvalitetna zaštita tim starim licima.

Ovih dana Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje zajedno sa resornim ministrom je bio u posjeti Domu starih u Grabovcu, Risnu i uvjerio se u razgovoru, ne samo sa menadžmentom nego i sa korisnicima, da se radi o zaista kvalitetnoj zaštiti blizu 200 korisnika koji su smješteni ili preko 200 korisnika koji su smješteni u toj instituciji.

Ono sa čime se suočava ne samo Crna Gora nego sva društva jeste problem demencije koji trebamo ovdje istaći. Demencija sa starošću dolazi i demencija nije odlika samo starih ljudi preko 65 godina, demencija se dobija u mnogo mlađim godinama i prosto moramo kroz preventivno djelovanje pokušati svi zajedno, svi društveni akteri kako sa državnog tako i lokalnog nivoa, da pokušamo taj problem da svedemo na najmanji mogući procenat, jer ćemo sa dobijanjem takvih osoba se suočiti sa velikim problemom a već ga imamo.

Dakle, problem demencije se mora tretirati kroz institucionalnu zaštitu pojačavanjem kapaciteta u tim institucijama, ali isto tako u ovim institucijama potrebno je ne samo da zaposlimo veći broj lica, nego i da zaposlimo i da dobijemo na kadrovskom potencijalu već zaposlenih lica i na stručnom osposobljavanju tih lica i primanju, kažem, stručne radne snage da bi se mogli baviti ovim jako izraženim problemom.

Ono na šta bih želio da ukažem kao problem, a koji je strategija za zaštitu starih lica koju je radilo resorno ministarstvo prepoznala kao prioritet, jeste vaninstitucionalna zaštita starih lica, jer institucionalna zaštita je dobra. Međutim, svako želi i prirodno je i fiziološki je normalno da lica u svom prirodnom ambijentu budu zaštićena na kvalitetan način i zbog toga insistiram na ovoj vaninstitucionalnoj zaštiti, da resorno ministarstvo, Vlada, svi ostali državni organi a i lokalne samouprave zajedno sa nevladinim sektorom, sa medijima, sa privrednicima itd, pokušaju da otvore što veći broj servisa na lokalnom nivou koji će značiti zaštitu ovih starih lica.

Znam da u 17 opština u Crnoj Gori postoji čitav niz servisa za zaštitu ugroženih kategorija stanovništva, da najveći broj tih servisa se odnosi preko 22% na zaštitu starih lica, znamo da već poznati servis gerontodomaćica je dao dobar rezultat, međutim moramo postaviti pitanje da li je to dovoljno. Ja bih rekao da smo na dobrom putu kad su servisi u pitanju, ali da je neophodno da ti servisi budu mnogo izdašniji i da lokalne samouprave prepoznaju svoju obavezu ovog jako bitnog društvenog fenomena, a to je fenomen starenja stanovništva njihove opštine.

U narednom periodu posebno moramo da svoj fokus pažnje kada su stara lica u pitanju baziramo na onima koji su siromašni, na onima koji žive u ruralnim područjima i oni koji boluju od duševnih poremećaja i prije svega onih, kao što sam rekao, koji boluju od demencije. Oni moraju da nam budu ciljna grupa i siguran sam da će u narednom periodu resorno Ministarstvo uraditi sve da u jednom sinergijskom odnosu sa lokalnim samoupravama, sa nevladinim sektorom ojačaju otvaranje ovih lokalnih servisa, da će se tu prepoznati jasno finansiranje tih servisa i da ne dovodimo u pitanje opstanak njihov, jer svaki uloženi cent u ove servise će opravdati svoje ulaganje i siguran sam da će jedna dobra kontinuirana zaštita starijih lica koja u Crnoj Gori je prepoznata i koja se ne bazira samo na našoj dobroj tradiciji, humanosti nego na sistemskom pristupu ... zaštite dati kvalitetan rezultat i svi zajedno da damo jedan doprinos poboljšanju socio - ekonomskog stanja starih lica, a bogami prije svega poboljšanju njihovog zdravstvenog stanja u šta i ne sumnjam. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 15:10:59)

Hvala, poslaniče Numanoviću.
Dajemo riječ ministru Purišiću.

KEMAL PURIŠIĆ (24.07.17 15:11:06)

Hvala vam, uvaženi potpredsjedniče, poštovani poslanici.

Poštovani gospodine Numanoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Vi ste u obrazloženju postavljenog pitanja dali vrlo konkretne i kvalitetne komentare i dio onoga što ću ja sada ponovo reći. Već ste pomenuli da naše stanovništvo ubrzano stari i da su u pitanju građani na koje, zbog starosne dobi, materijalnog i zdravstvenog stanja i drugih oblika socijalnog statusa država treba da obrati posebnu pažnju. Imajući u vidu navedeno, u skladu sa novim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti iz 2013. godine strategijom razvoja socijalne zaštite starih lica za period 2012-2017. godina u kontinuitetu se radi na unapređenju zaštite starih lica. Zakonom su uspostavljena prava na materijalna davanja i prava na usluge socijalne zaštite, donijeti su potrebni podzakonski akti.

U narednom periodu planirana je izrada nove strategije razvoja sistema socijalne zaštite starih lica u Crnoj Gori za period 2018-2022. godina u cilju preduzimanja neophodnih aktivnosti na daljem poboljšanju socijalno-ekonomskog položaja starih lica.

U toku su aktivnosti na izradi analize realizacije strategije razvoja socijalne zaštite starih lica za prethodni period, koju sam već pomenuo, i ta analiza će biti osnov za planiranje daljih aktivnosti. Nova strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih lica svoje utemeljenje će naći u započetim kontinuiranim reformskim procesima u Crnoj Gori koji su vođeni opredjeljenjem države da se uključi u evropske integracione procese u cilju bržeg privrednog, ekonomskog i društvenog razvoja.

Akcionim planom za realizaciju strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih lica u Crnoj Gori će biti predviđene mjere i aktivnosti koje treba preduzeti u cilju unapređenja zaštite starijih lica kojima je potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, indentifikovanje potreba korisnika i strateško međusistemska usklađivano planiranje usluga na različitim nivoima, na razvoj usluga koje podržavaju život u zajednici kao i uvođenje sistema kvaliteta u socijalnu zaštitu.

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana su materijalna davanja socijalne i dječje zaštite, a takođe i drugim propisima i programima utvrđena su prava koja mogu ostvariti stara lica u skladu sa materijalnim i zdravstvenim stanjem kao što su materijalno obezbjeđenje, dodatak za njegu i pomoć, lična invalidnina, jednokratne pomoći, zdravstvena zaštita, pravo na povlastice u saobraćaju, subvencije računa za električnu energiju, rješavanje stambenih pitanja i drugo.

Javne ustanove socijalne zaštite u Crnoj Gori koje se bave pitanjima zaštite starijih lica su centri za socijalni rad i ustanove za smještaj korisnika. Posljednjih godina ubrzano se razvija još jedan vid zbrinjavanja starih kroz razvoj usluga za stara lica, posebno za smještaj starih lica, koji su u privatnom vlasništvu i koji će u narednom periodu, poslije sprovođenja postupaka akreditacije i licenciranja, biti uključeni u sistem socijalne i dječje zaštite.

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano je da pružalac usluga socijalne i dječje zaštite može biti ustanova kako javna tako i privatna, fizičko lice i drugi oblici organizovanja pod uslovom da dobiju licencu za obavljanje djelatnosti od strane nadležnog organa. Donijet je pravilnik o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumi za njihovu raspodjelu kojim se propisuje visina sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite, kriterijumi za raspodjelu sredstava po pojedinim opštinama, kriterijumi za učešće opština i dinamika prenosa sredstava što će pozitivno uticati na razvoj usluga na lokalnom nivou.

S pravom ste komentarisali da u perspektivi značajan dio tereta brige o starim licima treba prenijeti na lokalni nivo.

Usluge smještaja za stara lica za sada je moguće realizovati u tri rezidencijalne ustanove - Javna ustanova Dom starih "Grabovac" u Risnu gdje je smješteno 280 lica, Javna ustanova Dom starih "Bijelo Polje" u Bijelom Polju gdje je smješteno 165 lica i Javna ustanova Specijalni zavod "Komanski most" gdje je smješteno ... lica.

Postojeći kapaciteti nijesu u mogućnosti da odgovore aktuelnim potrebama starih lica, a posebno ne mogu da obezbijede smještaj starih lica sa demencijom i duševnim problemima. U tom smislu u okviru regionalnog stambenog programa vode se aktivnosti na povećanju smještajnih

kapaciteta u Pljevljima i Nikšiću, s tim da u pojedinim drugim sredinama ima inicijativa za razvoj tog oblika zaštite. Početak rada doma za stara lica u Pljevljima koji će imati kapacitet za 62 korisnika očekuje se do kraja tekuće godine. U toku su aktivnosti na obezbjeđenju sredstava za rekonstrukciju objekta kojim je raspolagala vojska za potrebe doma za stara lica u Nikšiću. Određen broj starih lica nalazi se i na smještaju u drugoj porodici.

Osnovni stručni postupci procjena potreba starih lica i individualnog planiranja u ustanovama razvijaju se u skladu sa savremenim zahtjevima stručnog socijalnog rada i standardima kvaliteta usluga. S tim u vezi sve ustanove socijalne i dječje zaštite donijele su nove pravilnike o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta u skladu sa propisanim normativima i standardima.

Na osnovu analiza indentifikovanih lokalnih socijalnih usluga u 2016. godini sagladana je rasprostranjenost usluga za stare i obuhvat korisnika uslugama. Lokalne usluge realizuju se u 17 opština na čijem obezbjeđivanju je zaposleno 109 lica. Od svih razvijenih usluga najviše je usluga za stare - 28 usluga što čini 21,9% svih indentifikovanih usluga. Usluga dnevnog boravka za stara lica za sada je uspostavljena u Nikšiću i to u tri dnevna boravka sa kapacitetom po 20 korisnika, Danilovgradu dva dnevna boravka i u Mojkovcu jedan. Takođe, svi su sa kapacitetom od dvadeset korisnika.

Kroz nastavak reforme sistema socijalne i dječje zaštite realizovan je projekat Pomoć u kući za stare u šest opština u periodu od devet mjeseci, u periodu juli 2015 - mart 2016. godine za 236 korisnika. Podrška ovoj usluzi je novim konkursom proširena na 16 opština u sjevernom i centralnom dijelu države za devet mjeseci, od aprila do decembra 2016. godine. Ove aktivnosti su nastavljene i u 2017. godini prije svega u sjevernom regionu. Pružaoci usluga su centri za socijalni rad i projektom je angažovano 120 gerontodomačica koje pružaju usluge za oko 1.200 korisnika.

Sve navedeno, kao i druge aktivnosti, ukazuju na maksimalno angažovanje Vlade Crne Gore na unapređenju zaštite starih lica, ne samo u strateškom i normativnom dijelu nego i u konkretnoj realizaciji aktivnosti planiranim dokumentima. Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 15:19:16)

Komentar, poslanik Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (24.07.17 15:19:21)

Zahvaljujem ministru Purišiću na iscrpnom odgovoru i prosto iz odgovora se vidi briga države na jedan sistemski način kada je zaštita starih lica u pitanju.

Međutim, ono što bih ja volio, a pretpostavljam i svi oni koji su u toj potrebi da budu zaštićeni, prije svega da taj nivo njihove zaštite krene od sopstvene porodice i da zaštita članova porodice tih lica bude na mnogo većem nivou nego što jeste to trenutno. Tu bi se mogao naći dosta veliki prostor njihove sopstvene zaštite kroz strateška dokumenta, kroz prateće akcione planove ... definisano šta se radi i šta će se uraditi u narednom periodu, ali moja sugestija jeste da finansiranje i na državnom i na lokalnom nivou bude stabilno i da zaštita ovih starih lica zaista dobije prioritet i da održivost servisa koji se otvaraju bude stalna, a ne da bude ad hok otvorena na nekoliko mjeseci i da dođe uvijek u pitanje opstanak tih servisa. Dakle, servisi moraju postojati da bi se kvalitetno zaštitile stare osobe. Ja ne sumnjam u to da ćemo u narednom periodu i zakonodavni okvir i institucionalni u praktičnom smislu intenzivirati i posebno obuhvatiti one koji u ovom trenutku nisu obuhvaćeni, a to su stara lica iz ruralnih područja i poseban akcenat da se na kvalitetan način bavimo problemom demencije, ne samo sa nivoa Ministarstva rada, to je samo jedan segment, nego i ostala resorna ministarstva, Ministarstvo zdravlja i svi ostali, jer ćemo se brzo suočiti sa tim problemom, sa velikim brojem dementnih osoba i imaćemo problem gdje da ih smjestimo i na koji način da ih kvalitetno zbrinemo. Ne sumnjam da ovaj pristup će dati rezultat, identifikovali smo jasne slabosti, ono što je dobro to ćemo nastaviti da radimo kao što smo radili u dosadašnjem periodu i sigurno da taj pozitivan odnos države prema starim licima neće izostati.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 15:22:21)

Zahvaljujemo i vama.

Prelazimo na sljedeće pitanje, poslanik Ibrahimović.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.17 15:22:34)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre, kolegice i kolege, dragi građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam sljedeće pitanje ministru rada i socijalnog staranja gospodinu Kemalu Purišiću:

Poštovani ministre, koji su efekti primjene novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i da li će se poboljšati položaj lica i porodica koje su socijalno ugrožene?

Obrazloženje: Socijalna i dječija zaštita je djelatnost od javnog interesa kojom se obezbjeđuju i ostvaruju mjere i programi namijenjeni pojedincu i porodici sa nepovoljnim ličnim i porodičnim okolnostima, koji uključuju prevenciju, podršku i pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

Pravo na socijalnu i dječiju zaštitu ostvaruje se po socijalno-zaštitnim kriterijumima, odnosno na osnovu socijalne potrebe, invalidnosti, nesposobnosti za rad i privređivanje, nepostojanja zakonske obaveze izdržavanja, imovinskog cenzusa i drugih posebnih obilježja socijalne ugroženosti.

Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti propisana su prava iz socijalne i dječije zaštite koja obuhvataju osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječije zaštite. Navedenim zakonom propisana su materijalna davanja iz oblasti socijalne i dječije zaštite, i to: pravo na materijalno obezbjeđenje, ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć, troškove sahrane, naknade za novorođeno dijete, naknada roditelju ili staratelju korisnika lične invalidnine, dodatak za djecu, naknada po osnovu rođenja djeteta za lica koje je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i redovnog studenta.

S obzirom da socijalna i dječija zaštita ima za cilj unapređenje kvaliteta života i osnaživanje za samostalan i produktivan život pojedinca i porodice, na koji način će nova zakonska rešenja unaprijediti kvalitet života pojedincu i porodici sa nepovoljnim ličnim i porodičnim okolnostima, a naročito pojedincu i porodici koji nemaju prihode a žive na sjeveru Crne Gore ili ruralnom području i suočavaju se sa većim rizikom o siromaštvu?

Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 15:25:01)

Zahvaljujem poslaniku Ibrahimoviću.

Riječ ima ministar Purišić.

KEMAL PURIŠIĆ (24.07.17 15:25:09)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Ibrahimoviću, odgovor na vaše pitanje glasi:

U cilju unapređenja kvaliteta života i osnaživanja za samostalan i produktivan život pojedinca i porodice Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, koji je nedavno usvojen u ovom parlamentu, propisani su blaži uslovi za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje.

Roditeljima sposobnim za rad koji izdržavaju dijete, izuzev ako je dijete korisnik dodatka za njegu i pomoć, pripada materijalno obezbeđenje u trajanju tokom cijele godine, a ne kao što je bilo do nedavno za period do devet mjeseci. Ovo pravo je u maju koristilo 7.645 porodica sa 22.990 članova porodica. Država je za materijalno obezbeđenje u maju mjesecu izdvojila oko 695.000 eura.

Novo uspostavljeno pravo, dakle da se materijalno obezbeđenje koristi za 12 mjeseci, a ne devet mjeseci kako je bilo do sada, za budžet će proizvesti obavezu od oko 2,1 milion eura na godišnjem nivou.

Takođe, predloženi su i precizirani blaži uslovi za ostvarivanje prava na materijalno obezbeđenje koji se odnose na vlasništvo stočnog fonda za pojedince i porodice koji žive u ruralnom području. Pojedinci i porodice će moći da ostvare pravo na materijalno obezbeđenje i ako imaju u vlasništvu dva uslovna grla stoke, za razliku od prošlog zakonskog rešenja kojim je vlasništvo stočnog fonda bilo smetnja, odnosno eliminacioni uslov za ostvarivanje ovog prava. Propisivanjem blažih uslova povećaće se broj porodica i pojedinaca koji će ostvariti pravo na materijalno obezbeđenje čime će se unaprijediti kvalitet života pojedinca i porodice koji žive na ruralnom području i porodice će se motivisati da ostanu da žive na selu. Takođe, ove porodice mogu da ostvare i pravo na dodatak za djecu. Očekujemo da između 1.000 i 1.500 porodica ostvari pravo na materijalno obezbeđenje zbog blažih uslova ostvarenja ovoga prava za što će, po nekoj procjeni, iz budžeta biti potrebno da se opredijeli još najmanje 1,9 miliona eura.

Prestankom prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece, shodno Odluci Ustavnog suda, očekuje se da će se broj porodica korisnika prava na materijalno obezbeđenje uvećati za oko 2.000, sa oko 5.500 do 6.000 članova porodice. Takođe, u budžetu su opredijeljena sredstva za ponovno uspostavljenje ovoga prava i za te namjene budžet Crne Gore će opredijeliti oko 3.000.000 eura.

Za svakog radno sposobnog korisnika materijalnog obezbeđenja uvodi se obaveza sačinjavanja individualnog plana aktivacije. Centar za socijalni rad je dužan da u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje i radno sposobnim korisnikom sačini individualni plan aktivacije u cilju sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbeđenja i njihovog zapošljavanja ili stručnog osposobljavanja. Ovom mjerom pokušavamo da ljude izvedemo iz stanja socijalne potrebe i oslanjanja na ovo pravo materijalnog obezbeđenja, da ljude aktiviramo da se bave preduzetništvom, radom i da uslove za život ostvaruju iz radne aktivacije.

U cilju kvalitetnije dječije zaštite Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, koji ste pomenuli, povećana je visina prava na dodatak za djecu, prava na naknadu za novorođeno dijete i prava na naknadu po osnovu rođenja djeteta za 20%. Pravo na dodatak za djecu nakon povećanja mjesečno iznosi: za dijete korisnika materijalnog obezbeđenja 23,68 eura, korisnika dodatka za njegu i pomoć 31,87 eura, korisnika lične invalidnine 39,57 eura, dijete bez roditeljskog staranja 39,57 eura i za dijete čiji je roditelj usvojlac, staralac ili hranitelj kao korisnik materijalnog obezbeđenja zasnovao radni odnos na osnovu individualnog plana aktivacije 23,68 eura. Ovo pravo, dakle pravo na dodatak za djecu u maju mjesecu koristila je 5.931 porodica sa 11.098 članova, za šta je država opredijelila oko 236.000 eura na mjesečnom nivou, govorim o maju mjesecu.

Pravo na naknadu za novorođeno dijete za roditelja, usvojioca, staraoca ili hranitelja korisnika prava na materijalno obezbeđenje iznosi sada 130,88 eura dok je za ostale građane iznos naknade ostao na starom nivou od 109,07 eura. Ovo pravo je u maju koristilo 517 lica, a naknada je iznosila na mjesečnom nivou oko 60.000 eura.

Pravo na naknadu po osnovu rođenja djeteta za roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje ili student iznosi mjesečno 79,03 eura i ostvaruje se do navršene jedne godine života djeteta. Ovo pravo je koristilo u maju mjesecu 3.861 lice, odnosno porodilja, i na mjesečnom nivou država je za te namjene opredijelila 245.000 eura.

Povećanjem visine pojedinih prava i povećanjem broja korisnika prava na materijalno obezbeđenje za primjenu novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti država je obezbijedila dodatnih 8,4 miliona eura, pored onoga što je već bila prethodno opredijelila.

Samo još dva komentara. Izmjene Zakona su proizvele potrebu da se izmijene postojeća i donesu nova rešenja o ostvarivanju zakonom ustanovljenih prava. U Ministarstvu rada i socijalnog

staranja, odnosno u centrima za socijalni rad smo počeli sa donošenjem oko 46.000 novih rešenja, što je ogromni posao, pa molim korisnike prava da imaju strpljenja i razumijevanja za službenike, za obim posla koji je potrebno da se završi u centrima i obavještavam da će svi korisnici biti u prilici da koriste, odnosno dobiju prava koja su zakonom propisana. Nije potrebno da se stvaraju gužve, ne može se sve ovo završiti preko noći, potrebno je možda mjesec, možda dva da se sve to završi, jer je ogromni posao u pitanju, sami vidite, ali će svako ko ima pravo dobiti to pravo.

Dakle, definisana je dinamika i obim posla i ja prosto molim da ima razumijevanja za tu dinamiku i još jednom obećavam da ćemo budno pratiti cio proces, niko neće biti uskraćen za prava koja su mu zakonom data. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.07.17 15:33:29)

Zahvaljujem ministru Purišiću.

Razumijem od poslanika Ibrahimovića da je zadovoljan odgovorom i da nema dodatni komentar.

Sada prelazimo na pitanja koja su upućena ministru Darku Radunoviću.

Imamo tri pitanja. Jedno pitanje je postavio Filip Vuković, a dva pitanja je postavila poslanica Marija Čatović.

Pozivam poslanika Filipa Vukovića da postavi pitanje i zahvaljujemo se ministru Purišiću.

FILIP VUKOVIĆ (24.07.17 15:34:10)

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru finansija Darku Radunoviću postavio sam sljedeće pitanje:

S bzirom da je kurs dolara u odnosu na euro na najnižem nivou u posljednje dvije godine, koliko iznosi zaduženje Crne Gore po osnovu kredita dobijenog od Kineske eksportne banke za izgradnju dionice auto-puta Bioče - Mateševo?

Obrazloženje mog pitanja: Kredit koji je Crna Gora obezbijedila za izgradnju pomenute dionice auto-puta obračunava se u dolarima, ima fiksnu kamatu i precizno definisane rokove dospjeća i dinamike otplate. Kako se često manipuliše radi uzmeniravanja crnogorske javnosti i poreskih obveznika, molim za komentar - Šta bi u finansijskom smislu značilo kada bi sadašnji kurs dolara u odnosu na euro bio i nakon isteka valutnog roka?

Tražio sam odgovor u pisanoj formi i dobio sam ga, ali naravno želim i uživo da čujem od ministra. Hvala.

DARKO RADUNOVIĆ (24.07.17 15:35:42)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, poštovani poslaniče Vukoviću, Odgovor na vaše pitanje, jer smo pošli hronološki.

Ukupno zaduženje po osnovu kredita kod Kineske egzim banke za izgradnju dionice auto-puta Bioče - Mateševo u 2015. godini iznosilo je po kursu na taj dan u dolarima 188,8 miliona eura, odnosno koristeći isti taj kurs izraženo u eurima na 31.12.2015. godine to je bilo 172, 8 miliona eura. Tokom 2016. godine Crna Gora se zadužila dodatnih 10,8 miliona dolara tako da je stanje duga na kraju 2016. godine iznosilo 199,6 miliona, koristeći kurs koji je bio aktuelan u tom trenutku 31.12. izraženo u eurima to je iznosilo 189,4 miliona. Na dan 30.06.2017. godine ukupno zaduženje za izgradnju auto-puta Bioče - Mateševo iznosilo je izraženo u dolarima 233,5, odnosno izraženo u eurima po kursu važećem za taj dan to je 204,6 miliona. Kao primjer i plastično iskazano možemo da kažemo da je stanje ukupnog duga na dan 21.07.2017. godine koristeći kurs koji je važio na taj dan izraženo u eurima iznosio 203, 3 miliona. Upoređujući i ako bismo koristili važeći kurs koji je bio 31.12.2016. godine, to stanje duga bi iznosilo 221,5 miliona, odnosno možemo da zaključimo da je obračunata pozitivna kursna razlika za taj period do 21.07. iznosio

18,2 miliona. Znači da usled pada vrijednosti američkog dolara ovaj aranžman je stvorio, ali naglašavam ovo je samo obračunata kategorija, obračunata pozitivna kursna razlika i naglašavam takođe da je u izračunu se stalno koristila kursna lista Centralne banke Crne Gore i obračun je rađen srednji kurs na srednji, znači nismo pravili mogućnost neke manipulacije kupovini na prodajni itd. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 15:38:34)

Hvala vam, ministre.

Pravo na komentar ima poslanik Filip Vuković.

FILIP VUKOVIĆ (24.07.17 15:38:40)

Gospodine ministre,

Ja sam slobodan da zaključim, s obzirom da evo petu godinu pratim kroz Odbor za finansije i ekonomiju rad Ministarstava i ministara koji su bili prije vas i vaš sadašnji rad. Žao mi je što pored bankarskog znanja koje je nesumnjivo, s obzirom da ste dugo ili skoro cio svoj radni vijek bili u bankama, što ne date akcenat malo i na ovaj marketinški dio, odnosno da malo plastičnije prikažete i aktivnosti vas kao ministra i vašeg ministarstva, a pogotovo u ovoj situaciji.

Evo ja ću, pošto nijesam ekonomista, biti vjerovatno lakše shvaćen od naroda.

Počeli smo sa kursom gdje smo za jedan euro trebali da damo, ili za 100 eura smo trebali da damo 109 dolara i to je bilo 2015.godine, odnosno kraj 2015. godine, cio auto-put, odnosno ova dionica 41 km koštaće nepunih milijardu dolara, 960 i nešto itd. Evo, lakše je milijardu dolara, i tada smo imali taj kurs od 9%. Onda smo došli da je dolar naglo skočio u odnosu na euro i imali smo da za 100 eura treba 105 dolara i tada smo imali jedan pritisak svih kritičara kako je ovo loš posao, kako smo sad mnogo više zaduženi nego što je Skupština usvojila, odnosno dozvolila potpisivanje ugovora.

Sad opet imamo nešto ekstremno visoko u odnosu, znači dolar nikada nije bio niži u zadnje dvije godine. Ja mislim da čak i od osnivanja eura, od one neke magične vrijednosti koja se držala nekoliko godina, da je poslije toga dolar uvijek bio jači nego sada.

Zašto sam uopšte se odlučio da postavim ovakvo pitanje?

Znači, mi imamo svaki dan loše informacije gdje jednostavno zbunjujemo i laičku i političku javnost i stalno nam se nešto loše dešava, nama se ništa dobro ne dešava. Evo sad nam se desilo nešto dobro, i zamislite da su nam svi krediti u dolarima, nažalost nisu, nego ih ima i u eurima i švajcercima itd. Što znači samo za jedan dio, znači 200 miliona, to je otprilike petina našeg ukupnog duga ili namjere da se zadužimo, odobrenja da se zadužimo od te milijarde, mi smo na toj petini zaduženja. Zaduhujemo se onoliko koliko možemo da potrošimo dinamički po godinama, imamo sad trenutno skoro 10%, 9,5% manje vrijedi taj naš dug u eurima, s obzirom da je kod nas zvanično euro valuta po kojoj funkcioniše naš ekonomski sistem. Znači, ako bi imali sreću, za nas bi to bilo sreća u ovom slučaju, da bi naš ukupan dug 9,5% na milijardu to je skoro 100 miliona. Znači, skoro 100 miliona bi taj auto-put bio jeftiniji nego što smo u startu mi ovdje dobili uvjerenja i to izglasali.

Želim da završim sa jednom stvari, bez obzira koga interesuje i ako prati svaku posjetu i sve razgovore vaše ili ljudi iz Centralne banke sa ljudima iz Međunarodnog monetarnog fonda, naravno sa Svetskom bankom i svim političkim bankama koje djeluju ne samo na prostoru Crne Gore nego na prostoru cijelog svijeta. Mislim da je ovo bio najbolji posao koji je Crna Gora u smislu finansija zaključila, da kažemo 2006.godine od kada smo samostalni, gdje smo dobili novac za nešto što nam je neophodno potrebno po fiksnoj kamati dva posto koja je isto i u tom trenutku i sad pristojna, odnosno možemo da kažemo i niska u odnosu na cijene novca po kojima se zaduhujemo za reprogramiranje, refinansiranje i za šta se sve zaduhujemo, a zaduhujemo se svi. Amerika svaki dan podiže kredite, Japan, Italija, Srbija, Hrvatska, ne zaduhujemo se samo mi, to je takav sistem i na kraju krajeva u ovom trenutku mi nemamo nikakve obaveze prema toj Kineskoj banci. Oni se ne miješaju u našu poslovnu politiku, u naše

zakone koji regulišu fiskalni dio ekonomije itd. Znači, jedna izuzetno konforna bankarska investicija koju smo dobili.

Zašto ovo ponavljam i želim da se akcentuje - iz razloga što je tih 41 kilometar tek trećina potrebne deonice auto-puta od Bara do Boljara to jeste do granice sa Srbijom. Znači, u nekim sledećim deonicama prepostavljam da bilo ko iz Vlade da bude pregovarao svakako neće pregovarati bez učešća ministra finansija ili nekoga koga on ovlasti, ali da li je kredit u dolarima, da li je u eurima, ljudi su pomalo uplašeni zbog onih famoznih švajcaraca, to je opet proizvod banaka komercijalnih koje su nažalost to što su, ovo je politička banka i pored ekonomske, odnosno te komercijalne komponente ima i političku pozadinu. Tako da ako kurs dolara nastavi da pada ili bude ovakav, naš auto-put će biti 100 miliona eura jeftiniji. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 15:44:33)

Hvala vam, poslaniče Vukoviću.

Ovim se završilo pitanje upućeno ministru Radunoviću.

Prelazimo na dva pitanja koja je uputila poslanica Marija-Maja Čatović. Izvolite, prvo pitanje.

MARIJA ČATOVIĆ (24.07.17 15:44:51)

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i kolegice, uvaženi ministre, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 1 188 Poslovnika Skupstine Crne Gore, ministru finansija, Darku Radunoviću, postavljam poslaničko pitanje. Prije nego što postavim pitanje ja bi se izvinila zbog tehničke greške koja je prilikom prekucavanja bila napravljena, umjesto člana 35 pisalo je pet. Ja se stvano izvinjavam.

Kako je moguće da se u jednom ugostiteljskom objektu gosta, prije nego zatraži uslugu, pita čime je plaća, kako se za svaku isporučenu pojedinačnu uslugu mora izdavati račun, a ne nakon završene kompletne usluge? Da li mislite da je stav 4 člana 35 Pravilnika o primjeni Zakona na dodatu vrijednost u skladu sa standardima Evropske unije i ako nije što ćete preduzeti da izmijenite postojeće propise?

Obrazloženje: Mišljenja sam da način na koji se primjenjuje Pravilnik o primjeni Zakona na dodatu vrijednost nije u skladu sa dobrom praksom i standardima Evropske unije, prije svega što se u današnje vrijeme 90% usluga plaća karticama. Ovakav način ne poznaju ni sve zemlje regiona, a da ne govorim o Evropi i svijetu. Posebno, to nije u skladu sa pristojnim ponašanjem davaoca usluga, koji moraju tako postupati, jer će u protivnom biti kaznjeni. Pretpostavljam da ste, što praksa pokazuje, upoznati sa problemima koje zbog ovakvog propisa imaju prvenstveno turistički poslenici.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 15:46:47)

Zahvaljujem, poslanice.

Riječ ima ministar Darko Radunović, odgovor.

DARKO RADUNOVIĆ (24.07.17 15:47:01)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici,

Propisi o porezu na dodatu vrijednost ne prave razliku kod utvrđivanja poreske obaveze u pogledu instrumenta plaćanja isporučenih proizvoda i usluga, te poreski obveznici nijesu u obavezi da odvojeno vode evidenciju o načinu plaćanja. Međutim, činjenica jeste da ugostiteljski softveri su obično uspostavljeni tako da razdvajaju prihode naplaćene platnim karticama od prihoda

naplaćenih u gotovom novcu. Ugostitelji imaju potrebu za takvom evidencijom za sopstvene potrebe, ali nemaju zakonsku obavezu za iskazivanjem posebnih podataka u tom smislu.

Shodno propisima o PDV-u o momentu nastanka poreske obaveze smatra se događaj koji je najranije nastao u sljedeća tri slučaja odnosno tri momenta: momenat isporuke proizvoda i usluge, momenat plaćanja za izvršene proizvode i usluge i momenat izdavanja računa.

Poslaničko pitanje se odnosi na ugostiteljsku djelatnost, te s obzirom na njenu specifičnost postavlja se pitanje kada je davalac usluge dužan da izda fiskalni račun. Sva tri momenta su relevantna za utvrđivanje nastanka poreske obaveze jer uvijek nastaju u toku jednog radnog vremena, odnosno u jednom danu. Ono što se zahtijeva od poreskih obveznika je da prilikom svake isporuke evidentiraju prodaju na fiskalnom uređaju. Činjenica je da određen broj ugostitelja ima suprotno mišljenje, odnosno da smatra da ne treba imati obavezu izdavanja računa dok god gost boravi u objektu, ili sam ne zatraži da mu se izda račun. Svjesni smo toga da zbog toga poreski obveznici su opterećeni dodatnim administriranjem i zato ih molimo za razumijevanje. Ovakav postupak je praktično iznuđen i nemoguće je na drugačiji način efikasno vršiti kontrolu evidentiranja prometa kod djelatnosti ugostiteljstva i uopšte kod djelatnosti koje se odnose na pružanju usluga. Naime, praktično nije moguće utvrditi prekršaj za bilo koju isporuku koja nije evidentirana u momentu izvršenja, a nakon njene naplate, bez izdavanja računa ne postoji mogućnost da se utvrdi prekršaj. Takođe moram da istaknem da je i sudska praksa sudova za prekršaje identična ovom ponašanju poreske uprave. Ukazujem da je ovo rješenje u ovom trenutku, sad funkcioniše i tako cio proces se odvija, i imamo primjedbi od strane ugostitelja po ovom pitanju. Međutim, naglašavam da je Vlada donijela odluku o uspostavljanju elektronske fiskalizacije i očekujem da će probni rad elektronske fiskalizacije početi 01.01.2018.godine, a puna implementacija od 31.03.2018.godine. Samim tim ćemo uspjeti da stvorimo pretpostavke da podaci o ostvarenom prometu sa naplatnog uređaja će se prenositi u realnom vremenu u informacioni sistem Poreske uprave i nakon toga će svi poreski obveznici biti dužni da evidentiraju promet prilikom svake isporuke i neće biti dužni da posebno izdaju račun za svaku isporuku u papirnom obliku. Naime, može se reći da će sa ovom implementacijom se izbjeći ovaj dosta, moram priznati, neprijatan problem koji imaju gosti koji odmah bivaju pitani na koji način će da izmire račun.

Drugi dio pitanja koji se odnosi na stav 4 člana 35, gdje pomenuti stav propisuje da su usluge "obavljene u trenutku završetka njihovog korišćenja" ne postiji odredba o evropskom zakonodavstvu sa kojim bi bila suprotna ova odredba, jer je logično da obavljanje usluge se završava u trenutku kad je kupac izvršio njeno korišćenje. Ne znam da li sam bio potpuno jasan, ali doista nemamo primjedbu od strane Evropske komisije kod formiranja ove odredbe da ona nije u skladu sa odredbama Evropske komisije. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.17 15:51:52)

Koleginice Čatović, izvolite, komentar.

MARIJA ČATOVIĆ (24.07.17 15:51:56)

Hvala na odgovoru.

Ipak mislim da nije praksa, a svi putujemo vani, da nije praksa u Evropi pa ni u svijetu da za svaku isporuku, što znači da kad dođete u jedan ugostiteljski objekat, ako tražite aperitiv, a došli ste na neku cijeloobuhvatnu uslugu, što znači da podrazumijeva predjelo, jelo i sve, kad dajete za svaki aperitiv račun, zatim za predjelo dajete račun, za bilo šta. To nigdje nema, to znate dobro i vi i svi mi, nego na kraju se donese račun u kome je tačno pojedinačno navedeno šta je. Ja ne mogu da shvatim da se tu ne može prekontrolisati u tom računu pojedinačno kad je naznačeno što je i kolika je cijena i sve. Mislim da može, postoji porez i PDV i sve se to može napisati u toj fakturi, ne napisati nego otkucati. Meni je drago da će se to na kraju krajeva povezati elektronski i nadam se da će to ipak biti brzo, iako nijesam sigurna. Do tada će ugostitelji da plaćaju kazne ako nemaju fakture na stolu i vrlo je neprijatno, moram priznati i nama kad idemo vani da vas neko pita odmah

kad uđete i sjednete za stolom, da vas pita čime plaćate. To je nepristojno, da ne kažem nešto drugo. Prema tome, ja se ipak nadam da ćete vi napraviti elektronsku povezanost svih objekata i moći kompletnu kontrolu da vršite tako da neće biti potrebe za kažnjavanjem, a te kazne, boga mi, nisu male.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 15:53:57)

Hvala vam, kolegkinice Čatović.

Uvijek dobijam poriv da se složim sa vama u potpunosti, evo i ovaj put takođe.

Prelazimo na drugo Vaše pitanje. Izvolite.

MARIJA ČATOVIĆ (24.07.17 15:54:13)

Drugo pitanje je:

Šta ćete preduzeti kako bi finansijska policija vršila neselektivnu kontrolu svih objekata koji se bave davanjem usluga bez razlike da li se nalaze na spisku evidencije ili ne?

Objasnenje: Država je obavezna da preko svojih inspeksijskih organa vrši inspeksijski nadzor nad svim subjektima bez izuzetaka kako bi omogućila pravilnu primjenu propisa u skladu sa zakonom. Poreska inspekcija je dužna da postupa profesionalno, stručno i nepristrasno bez selektivne kontrole kojom se ugrožava princip jednakosti i zakonitosti. Zato smatram da se moramo maksimalno pozabaviti inspeksijskim nadzorom kako bi se na isti način bez izuzetka tretirali svi davaoci usluga. Takođe, u ovoj oblasti je neophodno uspostaviti EU standarde kako bi se moglo promptno uticati na sivu ekonomiju, a samim tim i na bolje punjenje budžeta Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 15:55:20)

Riječ ima ministar Radunović, odgovor.

DARKO RADUNOVIĆ (24.07.17 15:55:27)

Poštovani predsjedavajući, poštovni poslanici,

Hvala na ovom pitanju koje, moram odmah da kažem, nije jednostavno, ali zaista se trudimo da napravimo jedan dobar red i otprilike odgovor na ovo pitanje jeste sledeći:

Shodno propisima o poreskom postupku, poreska kontrola se vrši na osnovu naloga za kontrolu i nalog za kontrolu izdaje ovlašćeni službenik odgovarajuće organizacione jedinice Poreske uprave. Poreski inspektori ne mogu samoinicijativno otpočinjati postupke kontrole. U vezi sa tim godišnje se utvrđuje plan kontrola a zavisno od niza elemenata kao što su rizične djelatnosti, prijavljeni prihodi i poreske obaveze, objekti u kojima se obavljaju djelatnosti i drugi podaci. Kad govorimo o selektivnosti nadam se da ste saglasni da nije moguće izvršiti kontrolu svih poreskih obveznika da bi se primijenila neselektivnost. Neselektivnost možemo tretirati kroz to da svaki poreski obveznik mora da ima svijest da može i da će biti u jednom trenutku kontrolisan, te da će se na zakonit način sprovesti poreski postupak kod svakog obveznika. Poreska uprava je dužna da prilikom planiranja kontrole u potpunosti primijeni neselektivnost i smatra se da se rad Poreske uprave ne može se tretirati kao selektivan. Činjenica je da su poreski obveznici predmet kontrola od strane većeg broja različitih inspekcija, tako da nekad poreski obveznici prisustvo različitih kontrola doživljavaju kao selektivnost. Međutim, treba praviti razliku između poreske inspekcije i drugih inspeksijskih nadzora, te poreski postupak treba posmatrati kao postupak kontrole tačnosti iskazivanja prihoda i prijavljivanja poreskih obaveza.

Moram da naglasim da je Vlada usvojila akcioni plan za borbu protiv sive ekonomije, te da je istim resornim organima naloženo da kontrole sprovedu planski, izbjegavaju ponavljaje kontrola i na efikasniji način rješavaju pitanje kod preplitanja nadležnosti. U pitanju se ukazuje i na to da ne

treba praviti razliku između registrovanih i neregistrovanih lica, a sa čim se u potpunosti slažem, te u cilju suzbijanja sive ekonomije što veći broj kontrola treba da se usmjeri prema neregistrovanim licima. Kada je u pitanju Poreska uprava u tom se pravcu u toku ove sezone preduzimaju značajne aktivnosti i kroz učestale kontrole se provjerava i registracija djelatnosti i zaposlenih. Hvala.

MARIJA ČATOVIĆ (24.07.17 15:58:27)

Zahvaljujem na odgovoru.

Ne bih se složila sa tim da se ne može kontrolisati svaki poreski obveznik i takođe bih vam rekla da je meni potpuno nejasno da postoje različite kontrole, da postoji tržišna inspekcija koja treba da utvrdi, za razliku od finansijske policije, da li je neko registrovan kako treba ili ne. Ali ja takođe pitam da li neko ko je registrovan kao neka piljara, evo dajem taj primjer, kao piljara a prodaje sve, od alkohola, cigara, sira, suhomesnatih proizvoda, a nema fiskalne kase, da li smatrate da treba finansijska policija da obiđe i takve, a mislim da treba zato što jednostavno se ne kucaju računi i za mene je to čista siva ekonomija. Takođe, privremeni objekti ugostiteljski koji isto tako se ponašaju, pored tržišne inspekcije, sanitarne i svih ostalih inspekcija mora da postoji obilazak od strane finansijske policije. Ono što moram da napomenem, mi smo svi ljudi, znate, pa ako prepustite nekome da sam oredi kod koga će da ide dešava se da u pojedinim objektima u roku od devet dana dva puta dođe finansijska policija i dva puta izvrši kažnjavanje zbog nepostojanja računa po 3.800 eura, u roku od devet dana. Znači, ponavlja se, nije da se ne ponavlja, nego se ponavlja.

Prema tome, ja insistiram baš na tome da ne može da se tako desi, da se nekome u roku od devet dana dva puta ulazi u objekat, a nekome se nikada ne ulazi u objekat. Eto, to je moje insistiranje na poštovanju zakona od strane svih davalaca usluga i kontrole prema svim davaocima usluga. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:00:48)

Zahvaljujem, poslanice Čatović. Sad prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu vanjskih poslova, ministru Darmanoviću.

Obaviješteni smo da ispred Ministarstva na pitanje će odgovarati Zoran Janković, vršilac dužnosti državnog sekretara za politička pitanja, koga i pozdravljamo ovom prilikom.

Ima samo jedno pitanje i pitanje je postavio poslanik Dragutin Papović. Izvolite, kolega Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (24.07.17 16:01:21)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, gospodine Jankoviću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru vanjskih poslova postavio sam sljedeće pitanje:

Da li postoji precizan vremenski rok kada bi Crna Gora i Hrvatska kao članice NATO-a i prijateljske države pitanje graničnog spora u reonu Prevlake u Bokotorskom zalivu mogle riješiti dogovorom?

Obrazloženje: Država Crna Gora od obnove nezavisnosti u skladu sa sopstvenim interesima kao i s obavezama u pristupanju Evropskoj uniji ima dužnost da sa susjednim državama utvrdi državne granice. Pitanje državne granice u morskom reonu Prevlake je među prioritetima. Ovo pitanje je aktuelno još iz 1991.godine, tokom rata na prostoru bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije Prevlaku su kontrolisale snage Ujedinjenih nacija čiji posmatrači su tu boravili do 2002.godine. Tada je utvrđen protokol između Vlade Republike Hrvatske i Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije o privremenom režimu uz južnu granicu

između dvije države kojim je uspostavljen privremeni režim na ovom području.

Nakon obnove nezavisnosti Crna Gora je preuzela prava i obaveze iz ovog protokola. Protokolom je predviđeno i definisano njegovo važenje do definitivnog utvrđivanja državne granice između Crne Gore i Hrvatske.

Interes Crne Gore je da se riješi pitanje državne granice na ulazu u Boku Kotorsku i da se to, ako je moguće, učini u dogovoru sa Republikom Hrvatskom na obostrano zadovoljstvo i interes.

Želim da se utvrđivanje državne granice u ovoj oblasti realizuje neposrednim dogovorom i sklapanjem ugovora o granici između Crne Gore i Hrvatske koje su dvije susjedne, prijateljske i partnerske države u okviru NATO-a. Smatram da bi rješavanje ovog pitanja trebalo ubrzati kako bi se u potpunosti definisao teritorijalni opseg državnog suvereniteta i integriteta Crne Gore i da bi se prijateljski odnosi između Crne Gore i Hrvatske značajno unaprijedili. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:03:27)

Zahvaljujem, kolega Papoviću.
Riječ ima Zoran Janković. Odgovor.

ZORAN JANKOVIĆ (24.07.17 16:03:36)

Gospodine potpredsjedniče, poslanice, poslanici, poštovani gospodine Papoviću,
U ime Ministarstva vanjskih poslova daću vam odgovor koji će biti prilično kratak.

Crna Gora i Hrvatska kao prijateljske zemlje sa međusobnim odnosima utemeljenim u duhu bliske saradnje pitanje razgraničenja na Prevlaci ne tretiraju kao otvoreno pitanje u političkom smislu.

Protokol o privremenom režimu iz 2002. godine između dvije zemlje ničim ne ugrožava slobodu kretanja ljudi i sprovodi se u praksi bez problema. Cilj obje zemlje jeste da se ovo pitanje riješi u duhu dobrosusjedskih odnosa.

Punopravno članstvo Crne Gore u NATO dodatno će ojačati odnos dvije zemlje i uliva uvjerenje da će Crna Gora i Republika Hrvatska na liniji stabilnih odnosa pitanje Prevlake riješiti kroz otvoreni dijalog uz obostrano zadovoljstvo. Ukoliko dvije države ne budu došle do obostrano prihvatljivog rješenja kroz bilateralnu saradnju to jest ukoliko se stavovi dvije strane ne podudaraju, dogovorićemo se na koji način da se to pitanje pokrene pred međunarodnim subjektima. Iako završetak pregovora nije vremenski ograničen, Ministarstvo vanjskih poslova će nakon izmjena sastava komisija na obje strane u kratkom roku inicirati nastavak razgovora. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:04:59)

Zahvaljujem.
Komentar ima kolega Dragutin Papović. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (24.07.17 16:05:06)

Hvala vam na ovom preciznom odgovoru. Mogu reći da sam uglavnom zadovoljan tim odgovorom, iako bih naravno više volio da ste nam dali neki precizniji rok kada možemo rješavati okončanje ovog pitanja. Ono što je svakako zadovoljavajuće to je da iako je, možemo reći, pitanje otvoreno ono ničim ne ugrožava normalan život i promet ljudi i roba na tom području, ali svakako sve dok se ne postigne konačan sporazum, to pitanje ostaje otvoreno.

Moram naglasiti da Ministarstvo vanjskih poslova je na sličnim pitanjima pokazalo zaista da ima dobre kapacitete odnosno da dobro postupa u razgraničenju sa susjednim državama što se pokazalo u slučaju definisanja državne granice sa Bosnom i Hercegovinom i sa Republikom

Kosovo.

Takođe, mislim da, kao što ste i rekli u odgovoru, treba uraditi sve da se ovo pitanje riješi dogovorom sa Hrvatskom i da tek potom, ako to ne bude moguće, ovo pitanje se iznese pred Međunarodni arbitražni sud u Hagu. Imali smo prilike da se nedavno uvjerimo kako je to izgledalo u slučaju rješavanja sličnog spora koji postoji između Hrvatske i Slovenije u reonu Piranskog zaliva, Međunarodni sud je izrekao svoje mišljenje, ali ono što je bar po mom mišljenju ostalo kao nešto što je negativno, to je činjenica da to rješenje ipak nije dovelo do unapeđenja odnosa između dvije države. Poučeni tim iskustvom, mislim da bi trebalo da uradimo sve, odnosno Ministarstvo vanjskih poslova, da se dogovor o granici u tom području postigne dogovorom, jer ipak Međunarodni arbitražni sud opet može izazvati neke druge komplikacije. U svakom slučaju, ostaje još jednom da kažem da pozivam Ministarstvo vanjskih poslova da ipak ovaj vremenski rok kada bi trebalo postići konačan dogovor ubrza, odnosno da taj vremenski rok se definiše, kako bi to pitanje ipak se što prije rješavalo, jer zaista od 1991.godine je prošlo dosta vremena. Mislim da takođe od 2002.godine od kada važi ovaj protokol je takođe prošlo dosta vremena i da bi trebalo učiniti da se konačno postigne dogovor i o ovom pitanju. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:07:28)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili pitanje koje smo imali za Ministarstvo vanjskih poslova. Zahvaljujemo se državnom sekretaru vršiocu dužnosti Zoranu Jankoviću i prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu prosvjete.

Naime, ministru Damiru Šehoviću imamo dva pitanja. Pitanje je postavila poslanica Branka Tanasijević i pitanje koje je postavila poslanica Nada Drobnjak.

Izvolite, kolegice Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (24.07.17 16:08:02)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani ministre Šehoviću, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete dr Damiru Šehoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko će i na koji način reforma stručnog obrazovanja uticati na rješavanje problema neusklađenosti obrazovnih profila sa potrebama tržišta rada i na smanjenje problema strukturne nezaposlenosti u Crnoj Gori?

Obrazloženje: Jedan od najvećih problema sa kojim se poslednjih godina suočava Crna Gora je strukturna nezaposlenost koja je rezultat neusaglašenosti obrazovnih profila sa zahtjevima tržišta rada. Na ovakvo stanje moguće je uticati intenziviranjem saradnje između obrazovnih i drugih institucija sistema i privrednih subjekata u svrhu sticanja stručnih znanja, vještina i kompetencija kojima se omogućava profesionalno bavljenje različitim poslovima i lakša zapošljivost. Takvom saradnjom se podstiče preduzetnički aktivizam, stiče potreban kvantum funkcionalnog znanja i stvaraju kadrovi sposobni da odgovore na sve složenije izazove i promjene koje tržište traži. Dakle, kooperativni model je jedan od najsvrsishodnijih načina da bi se realizovao cilj stručnog obrazovanja, da se u toku redovnog školovanja obezbijedi kontinuirano usvajanje praktičnih znanja kroz obuku u preduzećima.

U Crnoj Gori su u tom smislu stvorene zakonske, ali ne i suštinske pretpostavke, prvenstveno iz razloga što potrebe tržišta rada zahtijevaju drugačije profile nego što ih ima ponuda, a Zakonom o stručnom obrazovanju je činjenica da već 15 godina je omogućeno praktično obrazovanje učenika stručnih škola, to je dualno obrazovanje kojim se stiču kvalitetna, praktična znanja.

Međutim, to nije dalo očekivani rezultat, prvenstveno zbog nedovoljne zainteresovanosti za veći obuhvat učenika profesionalnom praksom od strane poslodavaca. Tako iskustvo učinilo je neophodnim da se odedenim ... i drugim mjerama podstakne zainteresovanost i poslodavaca i

učenika u cilju afirmacije i adekvatne primjene stručnog obrazovanja. Interesuje me da li su nova reformska rješenja dovoljna da se prevaziđe postojeće stanje i postigne puni efekat u primjeni stručnog obrazovanja u smislu pravazilaženja disbalansa između ponude i tražnje stručnih znanja i sposobnosti na tržištu rada jer bi to bio preduslov za postizanje jednog od strateških ciljeva Crne Gore, a to je smanjenje problema strukturne nezaposlenosti, veća zapošljivost, naročito mladih ljudi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:11:02)

Hvala, kolegice Tanasijević.
Riječ ima ministar Damir Šehović, odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.17 16:11:07)

Uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, poštovana poslanice Tanasijević,

Uz zahvalnost na postavljenom pitanju koristim priliku da dam sljedeći odgovor i da time još jednu veoma aktuelnu temu koja se tiče obrazovanja dodatno osvjetlimo iz ugla o kojem ste pokazali interesovanje, a tiče se neusklađenosti obrazovnih profila sa potrebama tržišta rada, što, kao što ste i sami mogli primijetiti, jeste bio jedan od prioriteta Ministarstva kada smo osmišljavali reformu stručnog obrazovanja koja je već počela da daje rezultate. U tom smislu mi dozvolite da kažem sljedeće:

Uskladiti obrazovanje sa potrebama tržišta rada ali i pojedinaca i društva u cjelini je cilj kojem teže sve zemlje svijeta. Tržište rada i obrazovni sistemi zemalja Evropske unije suočavaju se sa izazovima strukturne neusklađenosti ponude i tražnje radne snage koja se ogleda u tome da na jednoj strani na tržištu postoji tražnja za radnom snagom određenih kvalifikacija koje na tržištu rada nema, a na drugoj strani na tržištu rada postoji ponuda lica sa kvalifikacijama ali ne postoji dovoljna tražnja za radnom snagom tih kvalifikacija.

Konkretno stručne kompetencije brzo zastarijevaju. Povećava se značaj generičkih koje omogućavaju cjeloživotno učenje. Takođe, zahtjevi tržišta rada su brzi, promjene su nepredvidive i za srednjoročni period što uslovljava teškoće u utvrđivanju nedostajućih vještina i kvalifikacija i u skladu sa tim planiranje odgovarajuće obrazovne ponude. Treba imati u vidu i da su efekti u unapređivanju obrazovanja sporo vidljivi.

Podaci pokazuju da i u zemljama Evropske unije više miliona mladih od 15 do 24 godine je nezaposleno, ali i da je nezaposlenost najmanja tamo gdje se u saradnji sa poslodavcima utvrđuju potrebe za vještinama i kvalifikacijama, što ste dijelom u obrazloženju postavljenog pitanja i saopštili.

U Evropskoj uniji oko 26% ili 70 miliona odraslih nemaju odgovarajuće vještine čitanja i pisanja, još više njih ima nedovoljne matematičke i digitalne vještine, kao i preduzetničku kompetenciju, pa su i u riziku od nezaposlenosti. Osim toga, od 12 miliona dugoročno nezaposlenih više od polovine ima kvalifikacije nižeg nivoa, 65 miliona odraslih nema kvalifikacije srednjeg nivoa, a 25% mladih sa kvalifikacijama višeg nivoa obavljaju poslove za koje je potrebna niža kvalifikacija od one koju posjeduju. Pri tom se predviđa da će do 2020. godine ostati nepopunjeno 756 hiljada slobodnih radnih mjesta za ICT stručnjake. Oko 40% poslodavaca u Evropi ne mogu da nađu radnu snagu sa odgovarajućom vještinom.

Sa izazovima strukturne neusklađenosti ponude i tražnje suočava se naravno i Crna Gora. Sve aktivnosti koje sektor obrazovanja sprovodi usmjerene su na uspostavljanje sistema stručnog obrazovanja koji stvara stručni kadar osposobljen za efikasno obavljanje poslova u skladu sa nacionalnim standardima usaglašenim sa partnerima i omogućava razvoj privrede koja zavisi od raspoloživosti obrazovane radne snage, ali i lični razvoj svakog pojedinca i nastavak obrazovanja.

Aktivnosti koje se sprovode treba da omoguće da učenici koji završavaju programe u stručnim školama steknu odgovarajuće vještine koje će im omogućiti bržu zapošljivost, profesionalni razvoj, veću socijalnu uključenost i aktivno građanstvo. U strategiji razvoja stručnog obrazovanja u Crnoj Gori do 2020. godine, koje je Ministarstvo prosvjete pripremilo u saradnji sa

partnerima, jedan od ciljeva je izgraditi efikasno, efektivno stručno obrazovanje relevantno za tržište rada. Osnovna karika u ostvarivanju ovog cilja je saradnja sa poslodavcima i njihovim udruženjima u planiranju, organizaciji, realizaciji, monitoringu i evaulaciji stručnog obrazovanja.

U prethodnom periodu ostvarena je veća uključenost socijalnih partnera i u stručno obrazovanje. Socijalni partneri su članovi Nacionalnog savjeta za obrazovanje i Savjeta za kvalifikacije koji usvajaju najvažnije dokumente iz oblasti obrazovanja i kvalifikacija. Poslodavci, kroz učešće u radu sektorskih komisija, učestvuju u planiranju obrazovne ponude i predlaganju prioriteta u razvoju kvalifikacija. Poslodavci učestvuju u pripremi strateških dokumenata, oni su članovi školskih odbora, stručnih škola i Centra za stručno obrazovanje.

Svi obrazovni programi u stručnom obrazovanju, kao i programi obuke za odrasle rade se na osnovu standarda zanimanja u čijoj pripremi učestvuju poslodavci koji na taj način iskazuju svoje potrebe za kvalifikacijama, kako i za njihovim sadržajem, tako i za obimom. Na osnovu standarda zanimanja rade se obrazovni programi koji sadrže ishod učenja koji pokazuje šta učenik zna i može da uradi nakon završetka obrazovanja, što je značajno i za učenike i nastavnike i naravno poslodavce.

Ističemo da u obrazovnim programima u trogodišnjem trajanju od ukupnog fonda časova trajanja obrazovanja, od 40, 50% časova je namijenjeno praktičnoj nastavi. I sada se značajan procenat praktične nastave realizuje kod poslodavaca. U odnosu na ukupan fond časova praktične nastave, kod četvorogodišnjih programa oko 28% časova se realizuje kod poslodavaca, a kod programa u trogodišnjem trajanju oko 45%. Sada poslodavci učenicima omogućavaju praktičan rad u svim pogonima, proizvodnim objektima, restoranima, ali je za vrednovanje postignuća zadužena škola.

Podršku intenzivnoj saradnji poslodavaca i škola Ministarstvo prosvjete je dalo i kroz sistematizovanje u školama radnog mjesta organizatora praktičnog obrazovanja. Kako bi se unaprijedila saradnja škole i poslodavaca i kvalitet praktičnog obrazovanja u cjelini, odgovarajućim pravilnikom o normativima za sticanje sredstava iz javnih prihoda utvrđeno je da stručne škole koje imaju više od 70 učenika koji praktično obrazovanje obavljaju kod poslodavaca imaju pravo na radno mjesto organizatora praktičnog obrazovanja. Cilj je da se ne samo poveća obim praktične nastave kod poslodavca već da se i unaprijedi kvalitet njene realizacije.

Ministarstvo prosvjete u saradnji sa Privrednom komorom koja je obezbijedila sredstva za 15 stipendija je dodijelilo 87 stipendija za deficitarne kvalifikacije učenicima prvih razreda koji su se upisali u programe kuvar, pekar, elektroinstalater, zavarivač, keramičar i vodoinstalater u školama u Podgorici, Nikšiću, Biljelom Polju, Rožajama i Plavu.

U avgustovskom roku biće raspisan konkurs za dodjelu još 43 stipendije za deficitarne kvalifikacije.

Kako bi stvorili uslove za aktivnije uključivanje poslodavaca i prevazišli barijere koje su onemogućile nastavak realizacije dualnog obrazovanja koje je pilotirano u periodu 2004. do 2007. godine, a imajući u vidu izazove sa kojima se poslodavci srijeću u svom poslovanju, izmjenama Zakona o stručnom obrazovanju koji je Skupština usvojila 10. juna ove godine predviđene su olakšice i podsticaj za poslodavca. Odredbama zakona naknada učenicima u dualnom obrazovanju za I i II razred obezbjeđuje se iz budžeta, što do sada nije bio slučaj. Naknada za III razred je obaveza poslodavca. U I razredu učenik je jedan dan kod poslodavca, u II dva, u III tri dana. Preuzimanjem na sebe obaveze finansiranja Ministarstvo želi da poslodavce rastereti od izdvajanja za naknadu učenicima, pokazujući na taj način koliko je za sektor obrazovanja značajna saradnja sa poslodavcima.

Poslodavac u dualnom obrazovanju preuzima obavezu obrazovanja učenika u dijelu praktične nastave i praćenje napredovanja učenika. Zakonom je propisano da učenik i poslodavac ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze.

Ono što smatramo jednim od značajnih rezultata u prethodnom periodu je što se razbijaju predrasude kod učenika i njihovih roditelja o stručnom obrazovanju kao rezervnoj mogućnosti za srednjoškolsko obrazovanje. Podaci o upisu iz upisnog junskog roka tekuće školske godine pokazuju da i učenici sa najboljim uspjehom iz osnovne škole upisuju programe u stručnim školama, što je jako važno. Uočljiva je tendencija rasta interesovanja za profile na nivou četvrtog, koje nazivamo proizvodno. Na primjer u Podgorici su odmah popunjena sva mjesta na programima iz oblasti elektrotehnike, automehatronike, saobraćaja. Rast interesovanja je prisutan

iz oblasti građevine, poljoprivrede, tekstilstva. Takođe, prisutan je rast interesovanja za programe iz oblasti ugostiteljstva, gdje se u pojedinim školama prijavio dva puta veći broj zainteresovanih, pa je u tim školama odobren upis dodatnih odjeljenja.

Da mjere koje Ministarstvo prosvjete preduzima po pitanju rješavanja strukturne usklađenosti obrazovanja i potreba tržišta rada daju rezultate, pokazuje podatak da je samo u junskom roku upisano 12% više učenika na programima u trogodišnjem trajanju u odnosu na prethodnu školsku godinu. Poslije više godina formirana su odjeljenja elektroinstalatera i montera telekomunikacionih sistema. Očekujemo da će ovaj procenat nakon avgustovskog upisnog roka biti povećan.

Smatramo da će sve navedene aktivnosti koje Ministarstvo prosvjete realizuje u saradnji sa školama i poslodavcima omogućiti kvalitetno stručno obrazovanje učenicima, da će učenici u toku obrazovanja steći bazne vještine i stručne i ključne kompetencije koje će im pomoći da kreiraju vlastiti lični i profesionalni razvoj, omogućiti im bolje šanse da nađu zapošljenje ili sačuvaju svoje radno mjesto, pružice im priliku za postizanje sopstvenog punog potencijala i za aktivno građanstvo. Prave vještine i kompetencije otvaraju vrata za nove mogućnosti. Naš je zadatak da omogućimo svima koji uče da steknu potreban nivo znanja kako bi bili spremni i za cjeloživotno učenje i za tržište rada i Ministarstvo prosvjete će i dalje, zajedno sa partnerima, raditi na realizaciji tih zadataka. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:20:34)

Hvala, ministre Šehoviću, mada ste malo više prekoračili vrijeme od pet minuta koje vam je na raspolaganju.

Sada pravo na komentar ima koleginica Tanasijević. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (24.07.17 16:20:48)

Poštovani ministre Šehoviću,

Hvala vam na izuzetno korektnom i sveobuhvatnom odgovoru, a posebno na činjenici što kroz čitav vaš odgovor se može zaključiti da se stanje na tržištu rada i problem strukturne nezaposlenosti ne mogu posmatrati izolovano, a takođe da su i problem strukturne nezaposlenosti i neusklađenost tržišta rada povezani sa društvenim promjenama.

Ja ću pomenuti samo jedan primjer u prilogu onoga o čemu ste vi govorili, da je recimo od 2014. godine ponuda na tržištu rada u Crnoj Gori za 24,6% bila veća od tražnje za radom, što govori da se ovdje zaista radi o strukturnoj nezaposlenosti i da se mora reagovati u tom pravcu.

Takođe smatram jako važnim što ste vi u odgovoru potencirali značaj cjeloživotnog učenja, a cjeloživotno učenje je suštinska potreba svih obrazovnih sistema i svih građana u jednoj državi, ne samo u Crnoj Gori nego svuda u svijetu. Mi možemo reći da je takav koncept zaživio u Crnoj Gori, ali ne u onoj mjeri koliko bi to bilo potrebno. Recimo, kroz primjer od II svjetskog rata naovamo koliko je bilo bitno kontinuirano pratiti i sticati nova znanja govori i to da je za relativno kratak period, mi smo imali poljoprivredu kao glavnu granu djelatnosti koja je najvećim dijelom učestvovala u društvenom proizvodu, a onda je došlo do procesa industrijalizacije, deagrarizacije, urbanizacije, do toga da su uslužne djelatnosti postale nešto što je eskaliralo i što je dobilo na značaju u Crnoj Gori. Dakle, svaka od ovih faza razvoja je zahtijevala prekvalifikacije, dokvalifikacije, usavršavanje, sticanje novih znanja, što znači da Crna Gora ima iskustvo sa tim da je cjeloživotno učenje neophodnost i suština napredovanja jednog društva.

Prema tome, ono na čemu bih ja insistirala je da svi obrazovni programi poštuju koncept cjeloživotnog učenja, da se mladoj generaciji u Crnoj Gori ukaže na to koliko je potrebno radi lične konkurentnosti na tržištu rada biti u sistemu obrazovanja, na način da se prate sva nova rješenja i da se ona mogu implementirati kroz lični rad na tržištu radne snage. Prema tome, bez kontinuiranog učenja, bez novih znanja, bez specijalističkih znanja, bez inovativnosti nema napretka niti pojedinca u društvu niti društva kao cjeline.

Ovo sve pominjem iz razloga što je ovo o čemu sam govorila i što je cjeloživotno učenje

najbitnija determinanta koja prati promjene jednog društva. Dakle, da bismo odgovorili na promjene jednog društva moramo imati društvo zasnovano na znanju.

Takođe smatram jako važnim što ste pomenuli dualno obrazovanje, da je ono jako značajno da bi se uskladila teorija i praksa, odnosno da bi se sticala funkcionalna znanja koja su potrebna tržištu rada. To je takođe koncept koji postoji u Crnoj Gori već 15 godina, kao što sam to rekla i u obrazloženju, mi imamo dualno obrazovanje u Crnoj Gori, ali nemamo suštinsko dualno obrazovanje u Crnoj Gori zato što poslodavci nijesu iskazivali veliku zainteresovanost za obuhvat učenika praktičnom nastavom, tako da oni nijesu bili u prilici da stiču znanja koja su bila potrebna tržištu rada.

Međutim, dualno obrazovanje kao koncept se pokazalo da je to najefikasnija mjera koja je zaživjela u Njemačkoj, a i takođe i vi ste to pomenuli, trebale su godine da to dualno obrazovanje postane konkretno i primjenljivo i na njemačkom području, a da ne govorimo u Crnoj Gori. Ono je sad postalo poznato svuda u svijetu i pokazalo je potpunu efikasnost u smanjenju problema nezaposlenosti, tako da je Njemačka primjer da se preko dualnog obrazovanja može smanjiti problem nezaposlenosti mladih u Crnoj Gori. Zato smatram da treba dosljedno slijediti koncept dualnog obrazovanja, ne da on postoji samo kao deklarativna mjera koja se predlaže zakonskim rješenjem, nego da se zaista dosljedno primjenjuje u praksi. Ovo kako ste vi pomenuli, te stimulativne mjere i za poslodavce i za učenike su jako važne da bi dualno obrazovanje na pravi način zaživjelo u Crnoj Gori.

Moram pomenuti nešto što je jako važno a što vi nijeste pomenuli, a to je da u Crnoj Gori se ne radi dovoljno na profesionalnoj orijentaciji. To sam pomenula i kad sam govorila o zakonima o obrazovanju jer se talenti i vještine koje učenici imaju mogu otkriti u najranijem uzrastu i onda se usavršavati, pratiti, dograđivati, tako da i on zna gdje treba da bude usmjeren. Ja sveznalice poštujem, ali mislim da je najbolje da od čitavog korpusa znanja koje ima jedan pojedinac izdvojiti ono znanje koje njemu može obezbijediti prohodnost ne samo na tržištu rada nego mu obezbijediti i kvalitetan život.

I samo bih zaključila sa jednom rečenicom, ako je moguće. Pošto sve ovo o čemu smo govorili, dualno obrazovanje i cjeloživotno učenje i profesionalna orijentacija, to su procesi koji se moraju pratiti, koji u određenom vremenskom periodu mogu dati neke mjerljive rezultate. Zato ću ja ovo pitanje postavljati više puta u narednom periodu da bismo vidjeli kakvi su efekti reformskih procesa, odnosno da li su reformska rješenja dala efektivne i efikasne rezultate u Crnoj Gori. Hvala lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:26:30)

Zahvaljujem poslanici Tanasijević.

Prelazimo na drugo pitanje upućeno Ministarstvu prosvjete.

Poslanica Nada Drobnjak, pitanje. Izvolite.

NADA DROBNJAK (24.07.17 16:26:43)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažena ministarko, uvaženi ministre, kolegice i kolege,

Svjedoci smo da u junskom upisnom roku podgoričke srednje škole nijesu imale kapacitet da prime sve zaiinteresovane svršene osnovce. To je i logično ako se teško možemo sjetiti kada je otvorena neka nova srednja škola. U proteklom periodu srednje škole u Podgorici su rekonstruisane, dvije su dobile nove zgrade, prilagođeni su uslovi savremenoj nastavi, ali nijesmo imali novu srednju školu izgrađenu. Podsjetiću da je 1981. godine u Podgorici živjelo 132.290 ljudi, dok popis iz 2011. kaže da je tada u Podgorici bilo 185.937 osoba, danas šest godina kasnije sasvim je sigurno da je broj stanovnika Podgorice još i veći. A 2011. godine u podgoričkoj populaciji je bilo 13.122 djece 15-18 godina. Sigurno da je danas taj broj veći ako znamo podatak da je Podgorica jedna od šest opština u Crnoj Gori koja ima učešće dječje populacije veće nego što je to na nivou Crne Gore.

Ponavljam, danas u Podgorici imamo isti broj srednjih škola kao i prije 35 godina a broj stanovnika je znatno uvećan.

Upis u željenu školu nije lako ostvariti, imajući u vidu da je samo na nivou podgoričkih osnovnih škola u školskoj 2016/2017. bilo 397 dobitnika i dobitnica diplome Luča. Da su svi oni željeli da upišu podgoričku Gimnaziju ne bi uspjeli jer podgorička Gimnazija prima manji broj učenika, što znači da sve lučonoše ne bi mogli biti podgorički gimnazijalci. Raduje to što lučonoše prepoznaju značaj obrazovanja i u drugim sferama, ali prosto moramo omogućiti vjerujem onim dobrim đacima da izaberu ono što žele, koje školovanje žele da nastave i da idu u pravcu u kome sebe vide.

Osim podgoričke Gimnazije, kao primjer ću pomenuti i Ekonomsku školu u kojoj na tri smjera se prijavio veći broj učenika i učenica nego što je bilo propisano. Među njima je, naravno, bilo i lučonoša, ali na primjer na smjeru ekonomski tehničar, gdje se tražilo 120 učenika prijavilo se 147, za tehničara marketinga konkurisalo je 160 učenika, a konkurs je bio raspisan za 90, pravno administrativni tehničar bilo je prijavljeno 126 učenika, takođe je bio konkurs za 90 učenika, takvo stanje je bilo i u Medicinskoj školi i u drugim srednjim školama. Ovo je tek radi ilustracije, ja znam da se gradi srednja mještovita škola u Golubovcima, da će od naredne godine kada se očekuje njeno otvaranje situacija sasvim je sigurno biti drugačija, ali ono što mene interesuje je kako Ministarstvo prosvjete planira da prevaziđe problem u predstojećoj školskoj godini, a šta planira da uradi da bi ovaj problem bio dugoročno riješen, i kao neko ko od 1981. godine, od kada je naseljen Blok V, živi tamo, moram da pitam da li se planira izgradnja neke škole u Bloku V, kako je nama koji smo tada doselili u Blok V bilo obećano.

U svakom slučaju moje poslaničko pitanje je: Šta Ministarstvo prosvjete planira da uradi kako bi srednje škole u Podgorici mogle da prime veći broj svršenih osnovaca zainteresovanih za nastavak školovanja? Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:30:52)

Hvala, poslanice Drobnjak.
Ministar Šehović. Da čujemo odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.17 16:31:01)

Hvala, potpredsjedniče.
Uvažena poslanice Drobnjak,

Ministarstvo prosvjete kroz aktivnosti koje sprovodi nastoji da obezbijedi svakom pojedincu kvalitetno obrazovanje i sticanje kvalifikacija relevantnih za tržište rada, ali i za lični razvoj, profesionalno napredovanje i cjeloživotno učenje.

Crna Gora se, kao i zemlje regiona i Evrope, suočava sa izazovima koji utiču na obrazovni sistem - globalizacija, pritisak na resurse, informacione tehnologije i novi putevi do znanja, strukturna neusklađenost ponude i tražnje radne snage na tržištu rada. Upisna politika je jedan od mehanizama koji može da smanji strukturnu neusklađenost između budućih potreba na tržištu rada i strukture kvalifikacija učenika i studenata koji završavaju školovanje. Upisna politika se opredjeljuje kao usklađivanje demografskih karikteristika populacije kandidata koji se upisuju u srednje i visokoškolsko obrazovanje, budućih potreba ekonomije i drugih karakteristika zemlje. Za podsticanje ciljeva upisne politike koriste se mjere kao što su planiranje broja upisnih mjesta na pojedinim programima, stipendije za deficitarne kvalifikacije i sl.

Značajnu ulogu u upisnoj politici ima profesionalna orijentacija. Doprinos karijerne orijentacije ogleda se u tome da pojedincu omogući sticanje vještina koje su potrebne za vođenje karijere. Sa tim vještinama će pojedinac, sam ili uz pomoć stručnjaka, u svim periodima svog života biti sposoban da ocijeni svoje karakteristike, da indentifikuje mogućnosti koje se pojavljuju na tržištu rada, da donese racionalnu odluku i preduzme korake sa kojima će realizovati svoju odluku. Pojedinac sa takvim vještinama napraviće mudrije odluke i mnogo bolje se snaći u okolini koja se neprestano mijenja i traži stalno prilagođavanje. Broj upisnih mjesta u konkursu za upis

učenika u prvi razred srednje škole određuje se na osnovu predloga škola, mišljenja i preporuka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, broja učenika koji u pojedinim opštinama završavaju osnovnu školu i analizira rezultate upisa prethodnih godina. Škole su pri određivanju predloga plana upisa učenika u prvi razred u obavezi da planiranu obrazovanu ponudu usaglase sa organom lokalne uprave nadležnim za poslove obrazovanje uz uvažavanje podataka o broju i obrazovanom profilu nezaposlenih lica lokalnog Zavoda za zapošljavanje i iskazanim potrebama tržišta rada.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore za potrebe Ministarstva prosvjete priprema na osnovu analize ponude i tražnje i sprovedene ankete poslodavaca preporuke u vezi sa upisom učenika u prvi razred srednjih škola i brojem upisnih mjesta po obrazovnim profilima tj. da li broj upisnih mjesta za pojedine obrazovne programe treba u odnosu na prethodnu godinu povećati, smanjiti ili zadržati na istom nivou. Pri određivanju broja upisnih mjesta uvažavaju se i preporuke iz strateških dokumenata u kojima su definisani prioritetni pravci razvoja Crne Gore. Ističemo da je u konkursu za upis učenika u srednje škole za svaku od opština broj upisnih mjesta veći od broja učenika koji završavaju osnovu školu, pri čemu široka obrazovna ponuda obrazovanih programa opšteg i stručnog obrazovanja omogućava izbornost i zadovoljavanje sklonosti učenika.

Školske 2016/2017. godine broj učenika koji su u Podgorici završili osnovnu školu je 2.323. Imajući u vidu prethodno navedene kriterijume, broj upisnih mjesta u konkursu za upis učenika u prvi razred srednje škole u školskoj 2017/2018. godini je 2.480, od toga pored 392 upisna mjesta u Gimnaziji "Slobodan Škerović" Podgorica oglašeno je 1.668 upisnih mjesta na programima stručnih škola u četvorogodišnjem trajanju iz oblasti turizma, ugostiteljstva, poljoprivrede, prerade hrane, elektrotehnike, građevine, saobraćaja, ekonomije, prava, mehatronike, ličnih usluga i drugo što je u skladu sa projekcijama razvoja pojedinih djelatnosti datih u strateškim dokumentima. Takođe, oglašeno je i 420 upisnih mjesta za programe stručnih škola u trogodišnjem trajanju.

U školskoj 2017/2018. godini broj upisnih mjesta u Gimnaziji "Slobodan Škerović" u Podgorici u skladu sa predlogom škole je 392, za upis se prijavilo 448 učenika. Ministarstvo prosvjete je na zahtjev škole odobrilo formiranje dodatnog odjeljenja sportske gimnazije tako da su u ovu školu upisana ukupno 404 učenika. Ostalo je nepopunjeno šesnaest upisnih mjesta u odjeljenju matematičke gimnazije. Učenik koji je prvi na bodovnoj listi programa opšte gimnazije ostvario je 138 bodova, poslednji neupisani učenik ostvario je 60 bodova. Određen broj učenika koji nijesu upisani u program opšte gimnazije su na ekstremnoj provjeri znanja nakon devetog razreda, na jednom ili više predmeta ocijenjeni ocjenom dovoljan 2.

Napominjemo da je u Gimnaziji "Petar I Petrović Njegoš" u Danilovgradu konkursom bilo planirano 168 upisnih mjesta, za upis u prvi razred prijavilo se 110. Gimnazija "25. maj" u Tuzima, za 140 upisnih mjesta prijavilo se 95 učenika. U Ekonomskoj školi "Mirko Vešović" u Podgorici oglašeno je 280 upisnih mjesta, za upis su se prijavila 382 učenika. Za upis na obrazovne programe ekonomski i pravno-administrativni tehničar prijavilo se 53 učenika, koji su u osnovnoj školi imali ocjenu odličan iz svih nastavnih predmeta. Imajući u vidu uspjeh učenika u toku osnovnog obrazovanja, ostvareni broj bodova na predmetima od značaja na eksternoj provjeri znanja, a u skladu sa zahtjevima škole ... formiranje dodatnog odjeljenja pravno-administrativnog tehničara.

Za avgustovski upisni rok u naknadnom konkursu za upis učenika u prvi razred biće u školama u Podgorici oglašeno šesnaest upisnih mjesta na programu matematičke gimnazije, 160 mjesta na programu stručnih škola u četvorogodišnjem trajanju i 168 upisnih mjesta na programu stručnih škola u trogodišnjem trajanju. Mjesta ima i na programima iz oblasti umjetnosti. Dakle, za sve učenike koji su završili osnovno obrazovanje ima mjesta u srednjim školama.

U 2016. godini završeni su radovi na rekonstrukciji stručnih škola u Podgorici u okviru projekta Program energetske efikasnosti u javnim zgradama, koji se finansira sredstvima iz KFW banke - Srednja stručna škola "Marko Radević", Srednja elektrotehnička škola "Vaso Aligrudić" i Srednja stručna škola "Spasoje Raspopović". Ukupna vrijednost radova je oko milion eura. U toku je tenderska procedura za odabir izvođača na rekonstrukciji Gimnazije "Slobodan Škerović" u Podgorici. Planirana je rekonstrukcija krova, grijanja, elektroinstalacija i enterijera, vrijednost radova je pola miliona eura.

U 2016. godini izvršena je rekonstrukcija krova, zamjena stolarije i elektroinstalacija, obnova fasade i grijanje u Gimnaziji "Petar I Petrović Njegoš" u Danilovgradu, vrijednost radova je

800 hiljada eura. U izgradnji je srednja mješovita škola u Golubovcima površine 3200m² ukupne vrijednosti od preko četiri i po miliona eura, a ugovor za izgradnju i opremanje objekata potpisan je 4. oktobra 2016. godine. Rok za završetak radova je četrnaest mjeseci, radovi teku planiranom dinamikom.

Ovim odgovorom sam samo podsjetio na započete projekte. Sve ono što će biti planovi Ministarstva finansija je blisko skopčano sa odlukom Vlade, naravno i sa pristupom koji će biti pokazan od strane Parlamenta, tako da sam siguran da ćemo u zajedničkoj komunikaciji procijeniti koji su prioritetni projekti na koje se treba fokusirati, da li je to druga podgorička gimnazija i još neke škole koje ste pomenuli u obrazloženju postavljenog poslaničkog pitanja, tako da sam siguran da ćemo zajedničkom snagama doći do onih prioriteta koji su od najvećeg interesa Glavog grada. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:38:10)

Ministre, hvala.

Tek ste u osmom minutu krenuli odgovarati konkretnije šta namjeravate, ali evo da čujemo komentar kolegice Drobniak.

NADA DROBNJAK (24.07.17 16:38:20)

Hvala, ministre.

Ja ću zbog racionalizacije vremena odustati od komentara da bi se uklopili u vrijeme predviđeno za ovaj odgovor i moram da kažem da sam u principu zadovoljna odgovorom, jer nakon juskog upisnog roka bilo je raznih komentara. Mi sada imamo egzaktno podatke i vidimo da je upisna politika i pored toga što, opet kažem, nije odavno napravljen nijedna srednja škola, ipak dobra. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:38:55)

Cijeneci učešće kolegice Drobniak i njen napor da mi krenemo u termin, zahvaljujem se i ministru i kolegici Drobniak i prelazimo na pitanje koje imamo za ministarku nauke.

Zadovoljstvo mi je u ime svih pozdraviti ministarku Sanju Damjanović. Pitanje je uputila kolegica Ana Nikolić.

Izvolite, kolegice Nikolić.

ANA NIKOLIĆ (24.07.17 16:39:28)

Hvala.

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, cijenjena ministarko i ministri, drage kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Meni je zadovoljstvo da svoje pravo koje mi omogućava član 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, iskoristim tako što ću postaviti ministarki nauke Sanji Damjanović sljedeće poslaničko pitanje:

Uvažena ministarko Damjanović, da li nam možete dati više Informacija o inicijativi za osnivanje međunarodnog naučnog instituta za održive tehnologije na prostoru jugoistočne Evrope, kao i informaciju o koracima koje je do sada Ministarstvo nauke napravilo u cilju realizacije ove inicijative? Nadalje, u kojim zemljama regiona ste do sada imali priliku da prezentirate inicijativu za osnivanje međunarodnog instituta i kakve su bile reakcije resornih ministara tih zemalja?

Obrazloženje: Ministarka nauke dr Sanja Damjanović je 5. maja ove godine u pres centru Vlade Crne Gore održala pres konferenciju povodom inicijative za osnivanje međunarodnog naučnog instituta za održive tehnologije na Balkanu. Tom prilikom smo od uvažene ministarke čuli

da je Vlada Crne Gore odlučila da zvanično podrži inicijativu za osnivanje ovakvog međunarodnog instituta za održive tehnologije na Balkanu i to s misijom "Nauka za mir".

S obzirom da bi ovakav projekat, jedinstven u čitavom regionu, predstavljao određenu vrstu industrijalizacije čitavog regiona i to na osnovu održivih tehnologija i kao takav pozitivno uticao na ekonomski razvoj, na podizanje životnog standarda stanovništva, na smanjenje stope nezaposlenosti stanovništva, odnosno na stvaranje ambijenta za otvaranje novih radnih mjesta, cijenim jako značajnim da poslanici ovog uvaženog doma, kao i ukupna crnogorska javnost dobiju što više relevantnih informacija o ovako važnom i značajnom projektu. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:41:34)

Hvala vam, kolegice Nikolić.

Dajem riječ ministarki Damjanović, odgovor na pitanje.

SANJA DAMJANOVIĆ (24.07.17 16:41:45)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovani poslanice i poslanici, uvažena poslanice Nikolić, moj odgovor na vaše pitanje je sljedeći:

Osnivanje međunarodnog instituta za održive tehnologije na teritoriji Jugoistočne Evrope bi predstavljao jedan veliki iskorak za nauku cijelog regiona. Ovaj projekat bi bio jedinstven i znatno bi doprinio ekonomskom razvoju regiona, poboljšanju životnog standarda, smanjenju nezaposlenosti posebno mladih ljudi ili, bolje rečeno, ovaj projekat bi otvorio nova atraktivna radna mjesta za mlade ljude, a samim tim bi se smanjio odliv talenata iz regiona.

Ovo bi praktično bila jedna vrsta industrijalizacije našeg regiona na osnovu održivih tehnologija. Sam projekat bi imao dva ključna cilja. Prvi, promovisao bi saradnju između nauke, tehnologije i privrede, ali takođe bi predstavljao i platformu za edukaciju mladih ljudi i inženjera na osnovu transfera znanja i tehnologija iz evropskih centara kao što su CERN i dr. Ovaj projekat se snažnom komponentom međunarodne saradnje, a s misijom "Nauka za mir" bi, takođe, podstakao kooperaciju zemalja regiona i predstavljao bi još jedan uspješan primjer CERN-ovog modela. Inicijator ovog projekta je prof. Hervik Šoper, nekadašnji generalni direktor CERN-a, ambasador dobre volje za naučne, mirovne projekte i podršku regiona kome je neophodna pomoć za naučno tehnološki razvoj. Inače, sam projekat je već podržan od strane Ujedinjenih nacija, UNESCO-a CERN-a, Evropske komisije i to lično od komesara za nauku i inovacije gospodina Karlosa Moedasa.

Uspjeh ovakve inicijative pokazuje SESAME projekat koji je osnovan u Jordanu i koji je uspio da objedini devet zemalja Bliskog Istoka, među njima zemlje Iran i Izrael. Osnivač SESAME projekta je, takođe, prof. Hervik Šoper. Kao rezultat detaljnih razmatranja predložene su dvije opcije za ovaj institut, obje veoma različite, a zasnovane na izgradnji akceleratora. U oba slučaja institut bi bio baziran na najnovijim tehnologijama jer je to jedini način da se obezbijede uslovi za tzv. first class research jer je istraživanje prve klase, a što je neophodno da se formira jedan nukleus izvrsnosti tj. da se privuku najbolji naučnici. Na ovakvom bi institutu radilo oko 1000 istraživača i ne samo iz zemalja regiona već bi bili uključeni i istraživači iz zemalja van Jugoistočne Evrope, što znači da bi ovo dovelo do jedne prave transformacije našeg regiona.

Vi ste već dobili slajdove. Prva od tih opcija je tzv. sunchrotron light source, postrojenje koje bi koristilo sinhrotronsko zračenje, a koje bi omogućilo istraživanje u raznim oblastima kao što su biologija, farmakologija, medicina, nanotehnologija, arheologija, geologija s širokom primjenom u industriji. Kao što sam već rekla, na ovakvom jednom institutu bi radilo oko 1000 istraživača.

Druga opcija je tzv. hadronska kancer terapija, istraživanje iz biomedicine pomoću protona i težih jona koji danas predstavljaju najuspješniji instrument za liječenje kancera. Ovaj institut bi okupio ne samo naučnu zajednicu već medicinsku zajednicu i imao bi misiju ne samo nauka za mir već i medicina za mir. Cilj je da 50% vremena bude odvojeno za istraživanje, što bi bilo unikatno u svijetu, a to bi omogućilo da se na ovakvom jednom institutu liječi oko 500 pacijenata

godišnje i opet na ovakvom institutu bi bilo uključeno oko 1000 istraživača.

Vlada Crne Gore je prva u regionu koja je podržala ovu inicijativu zvanično i mene odredili da budem koordinator u Crnoj Gori. Međutim, s obzirom da sam uključena u međunarodni upravljački odbor, istovremeno sam i koordinator cijelog ovog projekta, nedavno je naš premijer i ministar evropskih poslova predstavio inicijativu na Samitu premijera u okviru Berlinskog procesa u Trstu da bi dobili i političku podršku. S obzirom da su obje podrške bitne, ne samo politička nego i naučno tehnološka, Ministarstvo nauke je do sada napravilo niz koraka kako bi dobili, prije svega političku podršku regiona, kako bi dobili naučnu podršku u regionu. Što se tiče naučno-tehnološke podrške, posebno bih istakla da smo zahvaljujući ugledu profesora Hervik Šopera uspjeli da formiramo grupe međunarodnih eksperata koji će nam do kraja oktobra izgraditi tzv. conceptual design report, idejni projekat koji će sadržati sve detalje. Ono što bih, takođe, željela da naglasim, u pitanju je dobrotvorni doprinos ovih eksperata.

S obzirom da najveći dio finansiranja treba da dođe iz raznih EU fondova, mi smo, takođe, ostvarili komunikaciju s raznim predstavnicima Evropske komisije koji uključuje najviši nivo. Takođe nam je cilj da što prije praktično od početka sledeće godine započnemo tzv. proces usavršavanja ili edukacije mladih stručnjaka inženjera. U ovaj proces bi uključili, takođe i predstavnike privrede. Ministarstvo nauke se potrudilo da obezbijedi sredstva iz drugih izvora. Ovdje bih posebno navela da smo ostvarili kontakte sa predstavnicima Međunarodne agencije za atomsku energiju u Beču, a koja je dala veliku podršku projektu SESAME u ovom kontekstu.

Zemlje kandidati za članstvo u međunarodnom projektu su, pored Crne Gore, Republika Slovenija, Republika Hrvatska, Republika Srbija, Republika Grčka, Bosna i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Albanija, Republika Kosovo, Republika Bugarska. U pitanju su deset zemalja potencijalnih kandidata. Mi smo do sada ovu inicijativu predstavili praktično svim zemljama osim Republike Albanije, Republike Kosovo i Republike Bugarske. Zadovoljstvo mi je da vas obavijestim da su sve zemlje kojima smo predstavili inicijativu pokazali veliku zainteresovanost da se ovaj projekat realizuje.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:48:45)

Zahvaljujem ministarki Damjanović.

Veoma interesantno pitanje. Da čujemo komentar kolegice Nikolić.

ANA NIKOLIĆ (24.07.17 16:48:55)

Hvala, potpredsjedniče.

Slažem se s vama. Ovo je meni bilo jako interesantno pitanje i htjela sam da podijelim sa svim kolegama u ovom domu, naravno i s građanima Crne Gore, jer mislim da je Crna Gora, država koja je odradila sve što je odradila do ovog momenta, zaslužila da se ovakav jedan projekat međunarodne zajednice nađe na njenoj teritoriji.

Posebno me raduje da se uvažena ministarka Damjanović nalazi na čelu tog projekta, kao prvo i naučnik koji se bavi ovom sferom, tako da će to biti i šansa više da se Crna Gora nađe na prvom mjestu kada su u pitanju šanse da se ovaj projekat nađe u našoj državi.

U tom kontekstu i moje dodatno pitanje, da nam ovdje prezentirate dalje korake mimo ovoga svega što ste do sada uradili, šta je u perspektivi kako bi uopšte ubijedili sve zemlje koje su upravo u ovoj priči da to bude Crna Gora. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:49:51)

Hvala vam, kolegice Nikolić.

Shodno našem Poslovniku, ministarko, imate pravo sada ili naknadno dati odgovor. Želite sada?

Izvolite.

SANJA DAMJANOVIĆ (24.07.17 16:49:59)

Cilj nam je, prije svega, da predstavimo inicijativu i preostalim zemljama kandidatima za članstvo. Imaću priliku sutra da razgovaram s ministrom u Republici Albaniji. Takođe, tokom oktobra planirano je da se održi konferencija ministara nauke regiona na neutralnoj teritoriji u CERN-u. Tokom posjete premijera CERN-u ovo je razmatrano i dobili smo podršku od generalne direktorice CERN-a Fabiole Đanoti. Na ovoj konferenciji cilj je da se potpiše memorandum o razumijevanju koji pripremamo. Tome će prethoditi sastanak na nivou pomoćnika ministara koji je planiran da se održi 8. septembra ovdje kod nas u Crnoj Gori.

Kao što sam već navela, međunarodna komisija eminentnih stručnjaka već radi na izradi Conceptual design report-a koji će biti završen do kraja oktobra, a zatim je nakon toga u planu da se organizuje tzv. naučni forum zemalja Jugoistočne Evrope opet na neutralnoj teritoriji, u ovom slučaju u tzv. ICTP institutu u Trstu koji je pod pokroviteljstvom UNESCO-a. Na ovom forumu planirano je da članovi međunarodne komisije predstavljaju projekat, a ishod ovog foruma će biti predstavljen prvo na naučnoj konferenciji berlinskog procesa, a nakon toga i na Samitu koji je planiran da se održi sledeće godine u Londonu. Ono što bih željela da naglasim, da je planirano već od početka 2018. godine otpočnemo s programom obuke mladih stručnjaka inženjera i privrede i na tome se jednostavno radi.

Vlada Crne Gore je otvorena za kolaboraciju nevezano gdje će biti lokacija ovog instituta jer je to veliki benefit za cijeli region. Međutim, želim da naglasim da je Vlada Crne Gore izrazila spremnost da bude kandidat ove platforme. Uzimajući u obzir geografski položaj naše zemlje, blizinu granica s pet zemalja regiona, ali i multietničku, multivjersku harmoniju i toleranciju koja je uvijek postojala na našim prostorima. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:52:19)

Hvala vam, ministarko Damjanović. Mi vam se zahvaljujemo, u ime poslanika i poslanica, na vašem odgovoru.

Sada prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva.

Poštovane kolege, imao sam jednu ljubaznu molbu kolege Škrelje, ako može prvi postaviti pitanje. Kolege se jednoglasno slažu.

Dajem riječ kolegi Luidu Škrelji da postavi pitanje. Izvolite.

LUID ŠKRELJA (24.07.17 16:52:55)

Hvala, poštovani potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, kolegice i kolege poslanici,

Želio bih na početku da potvrdim to što je uvaženi potpredsjednik rekao, da se ne radi ni o kakvoj privilegiji nego stvarno imam ranije preuzete obaveze u šest sati u Ulcinju i najtoplije se zahvaljujem poslaniku Andriji Popoviću, poslanici Jovanki Laličić i poslaniku Radulu Novoviću koji su bili predviđeni ispred mene da postavljaju pitanje što su mi tako širokogrudno ustupili mjesto da prvi postavim pitanje. Hvala vam lijepo još jednom na kolegijalnom i ljudskom razumijevanju.

Poštovani građani, koristim institut poslaničkog pitanja da bi došao do sledećih podataka, odnosno saznanja. Koji je trenutni status Akcionarskog društva Marina Bar i šta je dalje planirano jer smo svjedoci razvoja nekoliko visoko kvalitetnih marina u Crnoj Gori i kada će Bar dobiti marinu kvaliteta koji zaslužuje?

Smatram da za ovo pitanje nije potrebno obrazloženje iz razloga što je životno i prosperitetno pitanje za sve građane Bara. Kada bih lično to obrazložio zašto bih onda i postavio pitanje uvaženom ministru gospodinu Nurkoviću. Odgovor sam tražio u pisanoj formi i hvala vam na razumijevanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:54:34)

Hvala, kolega Škrelja.

Pravo na odgovor ima ministar Nurković. Izvolite, ministre.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.17 16:54:43)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovane poslanice, poštovani poslanici, želim da odgovorim na postavljeno pitanje uvaženog poslanika Luidža Škrelje.

Akcionarsko društvo AD Marina Bar čine 1,519,379 akcija od čega država ima 295.838 akcija ili 19,47% akcionarskog kapitala, Investiciono razvojni fond Crne Gore 258.283 ili 16,99% akcijskog kapitala, Fond PIO 203.704 akcije ili 13,40% akcijskog kapitala, Zavod za zapošljavanje Crne Gore 67.902 akcije ili 4,47% akcijskog kapitala, fizička lica imaju 645.515 akcija ili 42,55% akcijskog kapitala i ostala pravna lica 47.137 akcija ili 3,1% akcijskog kapitala.

Nominalna vrijednost po akciji je 5,792 eura, a ukupna vrijednost akcijskog kapitala je 8.801.154 eura. U 2016. Akcionarsko društvo Marina Bar je ostvarilo poslovni dobitak od 464.269 eura, što predstavlja rast u odnosu na 2015. godinu kada je poslovni rezultat bio, takođe pozitivan i iznosio je 366.326 eura. Planirane dalje aktivnosti Akcionarskog društva Marina Bar AD zasniva se na rješavanju imovinsko pravnih odnosa u skladu s Zakonom o privrednim društvima i Zakonu o lukama. Naime, to znači da je u narednom periodu potrebno pristupiti aktivnostima isknižavanja imovine i sticanja koncesionog prava.

Dobijanjem koncesionog prava na duži vremenski period kako je to definisano Zakonom o lukama i Zakonom o koncesiji stvara se prostor investicionog ulaganja shodno državnoj studiji lokacije sektor 56, što podrazumijeva povećanje operativne obale, broja vezova, usavršavanja postojećih i uvođenje novih uslužnih djelatnosti. Bitno je napomenuti da je Marina Bar AD osim pomenute uspješnosti u poslovanju stekla veoma važne međunarodne sertifikate kao što su ISO 9001 2015. i ISO 1401 2015. godine vezane za implementaciju integrisanog sistema koji obuhvata sistem menadžmenta kvalitetom i sistem upravljanja zaštitom životne sredine, kao i sertifikat plave zastavice za Marinu koji je prvi ove vrste u Crnoj Gori.

Navedenim uspjesima treba dodati i to da je Marina Bar AD početkom 2016. godine postala član Međunarodnog udruženja svjetskih marina TIHA sa sjedištem u Londonu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:57:49)

Zahvaljujem ministre.

Pravo na komentar ima i iskoristiće kolega Škrelja.

LUIĐ ŠKRELJA (24.07.17 16:57:57)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Samo da izrazim zadovoljstvo na odgovoru i na tačnim, preciznim i egzaktnim podacima. U sljedećim poslaničkim pitanjima očekujte neko pitanje slično i predmetno kao što smo imali po pitanju Opštine Bar vezano za Opštinu Ulcinj. Smatram da i Bar i Ulcinj imaju prirodne kapacitete i ono čime može da se pohvali malo koja opština ne samo u Crnoj Gori nego i šire u regionu, takvi kvaliteti i prirodni resursi zaslužuju adekvatnu valorizaciju kroz razvijanje visokog turizma. Znam i svjedoci smo toga da bez adekvatne i moderne marine koja je zahtjev ovoga vremena nemamo ništa da pričamo o visoko platežnim gostima koji treba da posjete ove zanimljive destinacije. Hvala još jednom na odgovoru. Hvala vam, potpredsjedniče.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 16:58:57)

Prelazimo na pitanje kolege Andrije Popovića. Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ (24.07.17 16:59:08)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građanke Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani ministre Nurkoviću,

Poslaničko pitanje Liberalne partije ministru saobraćaja i pomorstva gospodinu Osmanu Nurkoviću glasi:

Što se događa s davno planiranom izgradnjom zaobilaznice iznad Kotora od Škaljara preko Dobrote do Ljute, za koju je davno urađena a kasnije je i inovirana planska dokumentacija, a bila su obezbijedena i sredstva?

Izgradnja zaobilaznice u Kotoru planirana je i programom rješavanja uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore 2007-2009. godine usvojenim od strane Vlade Crne Gore i u skladu je s važećim Prostornim planom Crne Gore, a više se ne pominje u vladinim planskim dokumentima. Da li to znači da je država digla ruke od Kotora, kulturno-istorijskog bisera Crne Gore i Mediterana koji sada godišnje posjeti oko milion turista, a veći dio godine se nalazi u totalnom saobraćajnom kolapsu?

Obrazloženje: Imajući u vidu postojeće probleme saobraćaja u Kotoru, rješavanje tog pitanja za naredni duži vremenski period, zaobilaznice u Kotoru, neophodno je za njegov dalji razvoj. Treba napomenuti da je Kotor biser Mediterana, jedini grad u Crnoj Gori koji je na Listi svjetske prirodne i kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a.

U slučaju potrebe za sanacijom jadranske magistrale pored zidina Starog grada, nema alternativni putni pravac. Takođe, pokazuje se da intenzitet saobraćaja na jadranskoj magistrali ispred zidina Starog grada i kroz naselja Škaljari i Dobrota dostiže naročito u periodu maj - novembar haotične razmjere i predstavlja jako veliko opterećenje koje može, imajući u vidu kada je izgrađena i njenu dosadašnju eksploataciju, izazvati u bližoj budućnosti i oštećenja koja će se negativno odraziti na sami Stari grad i njegove zidine.

Zaobilaznica u Kotoru planirana je kao ideja još od plana Južni Jadran, 1969.godine i nakon toga sva planska dokumenta opštine Kotor prepoznaju zaobilaznicu kao infrastrukturni objekat. Prilikom izrade planskih dokumenata starijeg datuma nije bilo negativnih mišljenja Zavoda za zaštitu spomenika kulture na trasu zaobilaznice.

U svim navedenim planskim dokumentima zaobilaznica je planirana sa svojom trasom i zaštitnim koridorom. Navedeni planski dokumenti sadrže sve potrebne saglasnosti tadašnjeg regionalnog Zavoda za zaštitu prirodne i kulturne baštine kao i Ministarstva kulture. Kroz izradu izmjena i dopuna navedenih planskih dokumenata ... bolje rješenje trase zaobilaznice.

Programom uređenja građevinskog zemljišta za 2007.godinu opština Kotor je planirala izradu glavnog projekta zaobilaznice Kotor, urađeni su glavni projekat za prvu i drugu fazu zaobilaznice i isti imaju pozitivan izvještaj Komisije za reviziju. Plaćeno je preko milion eura za glavni projekat. Tada je država kroz Evropsku investicionu banku obezbijedila 29 miliona eura za prvu fazu zaobilaznice, tada su po mojim saznanjima ta sredstva preusmjerena na obilaznicu oko drugog crnogorskog grada, za drugu fazu obilaznice do Ljute izrada glavnog projekata je urađena 2012.godine. Ovo je istovremeno i apel da Ministarstvo saobraćaja i pomorstva uloži dodatni napor kako bi se u saradnji sa Ministarstvom kulture i ... pronašli mehanizmi koji će deblokirati razvojne planove Kotora koji je izlog naše države i u koji je prošle godine došlo oko milion turista, a prema kome potpuno nerazumljivo država Crna Gora ima čudan odnos koji se lako vidi iz opredijeljenih sredstava Direkcije javnih radova. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:03:40)

Ja se vama zahvaljujem.

Izvolite, ministre Nurkoviću. Odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.17 17:03:45)

Uvaženi poslaniče Popoviću,

Uvažavajući činjenice koje ste istakli da se građani Kotora suočavaju sa problemima u saobraćaju, kao i činjenice koje ste istakli da je u prethodnom periodu rađeno na izradi projektne dokumentacije i na obezbjeđenju sredstava, ali takođe želim da izrazim žaljenje što to nije realizovano u prethodnom periodu. Ja ću vas ovom prilikom informisati šta je to rađeno, što mi imamo saznanja kakva je situacija trenutno oko te zaobilaznice odnosno oko odgovora na pitanje koje ste postavili.

Strategijom izgradnje i održavanja državnih puteva kao i programom rješavanja uskih grla izgradnja obilaznice oko Kotora je bila planirana kao zajednički projekat Direkcije za saobraćaj opštine Kotor od 2009.godine. Opština Kotor je imala obavezu da izradi projektnu dokumentaciju, da izvrši eksproprijaciju zemljišta posebno za izgradnju ove saobraćajnice.

Sredstva za izgradnju prve faze saobraćajnice su bile obezbijeđena kroz kredit Evropske investicione banke. Projekti su urađeni za dvije faze, i to: Prva faza od Škaljara do Dobrote u dužini trase 2,87km. sa pristupnim saobraćajnicama dužine 583 m. Projektant ove faze je Institut za građevinarstvo Hrvatske iz Zagreba. Uređen je i revidovan građevinski glavni projekat bez geološkog projekta i elaborata. Na dijelu trase same obilaznice oko Kotora nalaze se dva vijadukta Škaljari i Škudra dužine 92 odnosno 148m, kao i dva tunela Stari grad i Dobrota dužine 1.016 odnosno 337m. Procijenjena vrijednost ove faze je 25 miliona eura. Sredstva za izgradnju ove faze obilaznice bila su planirana iz kredita Evropske investicione banke o čemu su vođeni pregovori i dobijena načelna saglasnost banke za finansiranje ovih radova.

Druga faza od Dobrote do Ljute u dužini od 6 km, otvorena tarsa cijelom dužinom, projektant je Preduzeće Put inžinjeri iz Podgorice. Glavni projekat je urađen i revidovan, procijenjena vrijednost radova na ovaj fazi je 9,7 miliona eura.

Na osnovu zaključka Vlade Crne Gore broj 06-432/2 od 15.03.2012.godine donešeno je rješenje o obrazovanju ekspertskeg tima za izradu analitičkog izvještaja s predlogom mjera i aktivnosti za rješavanje pitanja zaobilaznice na području opštine Kotor. Predmetnim rješenjem imenovan je ekspertskeg tim sa zadatkom da hronološki stručno analizira dosadašnje aktivnosti, planska i projektna dokumenta i sva druga dokumenta koja se odnose na zaobilaznicu i pripremi i Vladi dostavi analitički izvještaj sa preciznijim i stručnim mišljenjem da li je moguća gradnja zaobilaznice na području opštine Kotor s prijedlogom mjera i načinom njene realizacije.

Na osnovu izvještaja ekspertskeg tima Vlada je zadužila Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo kulture i Opštinu Kotor da nastave sa aktivnostima na izgradnji zaobilaznice u skladu sa zakonom i važećom projektnom dokumentacijom uz uvažavanje ekspertskeg mišljenja i preporukom UNESCO-a, kako bi se maksimalno ispoštovali standardi zaštite kulturne baštine.

U maju 2013.godine shodno zaključcima Vlade, a na osnovu Izvještaja ekspertskeg tima, Kotor su podsjetili eksperti UNESCO-a koji su boravili u radnoj posjeti koji su sačinili izvještaj i koji konstatuje da je po pitanju dalje realizacije infrastrukturnog objekta obilaznice Kotor potrebno uraditi sljedeće studije: studija HIA, koja je neophodna radi ispravne procjene uticaja zaobilaznice na kulturnu baštinu, studija vizuelnog uticaja sa filmom radi procjene uticaja zaobilaznice na pejzažne karakteristike Bokotorskog zaliva.

Navedene studije su sastavni dio projektne dokumentacije, a za izradu zadužena je Opština Kotor. Aktivnosti na njihovoj realizaciji su u toku. Za početak radova na ovom projektu, pored projektne dokumentacije potrebno je obezbijediti saglasnost Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture iz Kotora, saglasnost UNESCO-a, s obzirom da se radovi izvode na prostoru koji je pod zaštitom ove međunarodne organizacije, kao i ekološka saglasnost. Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:07:59)

Zahvaljujem, ministre.
Kolega Popović ima pravo na komentar. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (24.07.17 17:08:07)

Zahvaljujem, ministre.

Potpuno ste u pravu. Mi smo tada u tom mandatu lokalne vlasti 2008 - 2012. godine zbog naše političke zlobe uvukli UNESCO u čitavu priču. Sve je bilo završeno, ali tada jedna stranka, da ih ne pominjem, koja nije trenutno ovdje, na čelu Zavoda za zaštitu spomenika kulture je bio njihov kadar koji je tada namjerno blokirao izgradnju zaobilaznice. Sve je bilo gotovo uvukli smo UNESCO i sad smo tu đe jesmo. Naravno, očekujem od Vlade, od države, od vas lično da se angžujete. Ovo je najveći problem Kotora, najveći prioritet. Država je u dobroj mjeri riješila elektro i vodosnadbijevanje Kotora. Ovo lokalna vlast ne može da riješi, posebno lokalna vlast u Kotoru, koja je neformalna, koja nema ni koalicioni sporazum. Dakle, vlast koja je vjerovatno od danas do sutra. Ono na što treba obratiti pažnju je da je Kotor veoma finansijski moćna opština. Samo da kažem, prije neđe, početkom ove godine, kad je nova lokalna vlast preuzela vođenje Opštine Kotor od stare vlasti ostalo im je oko četiri miliona eura, što je nezabilježan primjer u balkanskim opštinama do sada. Opština Kotor finansijski može da uradi mnogo toga.

Ono što je još bitno istaći to je ta trasa Jadranske magistrale koja prolazi kroz naselje Dobrota, pored Starog grada, Škaljari, to je jedina saobraćajnica kotorska, ja sam o tome i ranije govorio, Kotor nema prosperiteta bez te zaobilaznice.

Dakle, to je slično onome, blizak primjer imamo, zaobilaznica Perast koja je izgrađena prije 30 godina, zamislite da ta zaobilaznica iznad Perasta nije izgrađena. Imamo primjer Rijeke u Hrvatskoj, mnogi od nas su išli tamo, provodili dugo vremena, znate i sami da je Rijeka bila blokiran grad, a onako mi je i po ambijentu Rijeka veoma slična Kotoru, prije je nemoguće bilo doći od Rijeke do Opatije, Lovrana, a ta zaobilaznica je riješila sve njihove probleme. Tako da apelujem, ne može Vlada dići ruke od Kotora, od rješavanja tog našeg ključnog problema i svi se morate uključiti. UNESCO-u se ne žuri niđe, hoće li to biti za 10, 20, 50 godina, znate koliko je njih stalo, a mi nemamo toliko vremena jer svaki dan u Kotoru je takav kolaps da je više nemoguće funkcionisati. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:12:04)

Hvala vam, kolega Popoviću.

Prelazimo na sljedeće pitanje.

Po Poslovniku nemate pravo ako nemate dodatnog pitanja, a ako želite komentarisati onda ćemo dati i komentar kolegi Popoviću. Tako da prelazimo na drugo pitanje, to je kolegica Jovanka Laličić, da vidimo da li Tivat ima problema u saobraćaju.

JOVANKA LALIČIĆ (24.07.17 17:12:32)

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi ministre,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

U kojoj fazi je planirana investicija - rekonstrukcija magistralnog puta M2 Debeli brijeg - Tivat - Budva s posebnim osvrtom na dionicu puta od Aerodroma Tivat do plaže Jaz?

Obrazloženje: Smjernicama Prostornog plana Crne Gore i u skladu sa definisanim parametrima planova detaljne razrade opština Tivat, Kotor i Budva, te državnog planskog dokumenta odnosno državne studije lokacije za sektor 24 odnosno Aerodrom, planirana je rekonstrukcija ovog putnog pravca i to 100 metara prije ulaska u Aerodrom Tivat do kružnog toka na Jazu. Ne treba posebno obrazlagati od kolikog je značaja kvalitetna saobraćajna povezanost Tivta, Kotora, Budve, Herceg Novog kako zbog blizine Aerodroma Tivat, Aerodroma

Ćilipi te izgrađenih turističkih kompleksa Porto Montenegro, Luštica bej, planiranih novih turističkih kompleksa tako i zbog činjenice da na ovoj dionici magistrale u toku ljetnje sezone se stvaraju ogromne saobraćajne gužve i one postaju usko grlo u toku turističke sezone.

Odgovor tražim u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:13:53)

Hvala vam, kolegice Laličić.

Riječ ima ministar Nurković, odgovor na vaše pitanje.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.17 17:14:01)

Zahvaljujem.

Koristim priliku u okviru ovog odgovora da prokometarišem kratko i prethodno, jer je u suštini isti problem.

Svi gradovi na primorju su u ozbiljnom problemu zbog saobraćajnog kolapsa. Dakle, najizraženiji problem je opština Tivat, Kotor i Budva. Vlada ni od jednog grada na primorju, bez obzira da li vlada opozicija ili pozicija, nije digla ruke i ozbiljno se bavi problemima svih tih gradova, pogotovo u saobraćajnim kolapsom koji vlada, ali opštine moraju da pokažu više interesa i da budu kooperativnije, da zajednički rješavaju, jer mi sami koliko god da hoćemo, Vlada niti resorno ministarstvo, ne možemo rješavati te probleme ako se opštine ozbiljno ne uključe da ih zajednički rješavamo. Na dobrom smo putu da riješimo dva-tri ključna problema, Budvu, Tivat vjerovatno, sad ću dati odgovor na ovo poslaničko pitanje, a Kotor je normalno u fokusu pažnje Vlade i znamo za problem koji je evidentan u toj opštini.

Uvažena poslanice Laličić, ja se izvinjavam, ovo sam uopšteno rekao, sad se vama obraćam i na vaše poslaničko pitanje ću dati odgovor.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Direkcija za saobraćaj nakon sprovedene tederske procedure potpisala je ugovor br. 01-628/1 od 28.01.2016. godine sa kompanijom SIM inžinjerig o izvedbi perojektne dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog puta M2 Debeli brijeg - Tivat - Budva, dionica od Aerodroma Tivat do plaže Jaz. Vrijednost potpisanog ugovora iznosi 274.890 eura. Trenutno je u završnoj fazi izrada tehničke dokumentacije i očekujemo da bude završena u sljedećih nekoliko mjeseci. Izrada tehničke dokumentacije na ovoj dionici je vrlo kompleksna budući da otežavajuću okolnost predstavlja neusaglašenost postojeće planske dokumentacije što je prevaziđeno u intenzivnoj komunikaciji sa predstavnicima opština Tivat, Kotor i Budva, budući da preko teritorije tih opština prolazi trasa budućeg bulevara. Ukupna dužina dionice je 16 kilometara, početak dionice je 100 metara prije ulaza u Aerodrom Tivat, opština Tivat, a kraj na budućem kružnom toku na skretanju za plažu Jaz, opština Budva. Planirana rekonstrukcija magistralnog puta je u skladu sa smjernicama Prostornog plana Crne Gore, kao i definisanim parametrima planova detaljne razrade opština Budva, Tivat i Kotor, kao i državnim planskim dokumentom za sektor 24 Aerodrom. Prostorni plan Crne Gore predviđa rekonstrukciju ovog putnog pravca i to u modernu saobraćajnicu sa četiri saobraćajne trake, koja će omogućiti kvalitetniju saobraćajnu povezanost metropole crnogorskog turizma Budve sa Aerodromom Tivat i Kotor. Postojeći magistralni put se sastoji od dvije saobraćajne trake širine sedam metara.

U planu je rekonstrukcija cjelokupne dionice sa novoizgrađenom saobraćajnicom koja će imati po dvije saobraćajne trake u oba pravca, obastrane trotoare i razdjelni pojas. Glavni projekat definiše rekonstrukciju ukupno 11 raskrsnica od kojih će osam biti kružni tokovi, sve raskrsnice su pozicionirane na lokacijama na kojima su planirane u postojećim planskim dokumentima.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:17:35)

Hvala vam, ministre Nurkoviću.

Pošto kolega Popović nije ovdje, vi ste mu bili dali pravo na komentar.

Koleginice Laličić, izvolite, iskoristite pravo na komentar, mislim da je korisno i za javnost i za vas.

JOVANKA LALIČIĆ (24.07.17 17:17:51)

Hvala ministru na iscrpnom odgovoru.

Zadovoljna sam sa onim što sam čula i dokle je stigla investicija. Mislim da je ovo pitanje jako bitno ne samo za opštinu Tivat iz koje dolazim, nego kao što smo čuli da je saobraćajni kolaps gotovo u svim primorskim opštinama i da će ovo pitanje biti od značaja i za opštine Tivat, Kotor, Budva, Herceg Novi.

Ja se zaista još jednom zahvaljujem ministru na iscrpnom odgovoru.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:18:21)

Hvala.

Posle koleginice Laličić, prelazimo na set po dva pitanja koji ima poslanik Radule Novović. Izvolite, kolega Novović.

RADULE NOVOVIĆ (24.07.17 17:18:33)

Hvala vam, gospodine Nimanbegu.

Ja imam dva pitanja za ministra saobraćaja i pomorstva gospodina Osmana Nurkovića.

Prvo pitanje:

Kada se planira nastavak izgradnje auto-puta Bar - Boljare od Mateševa dalje?

Obrazloženje: Svjedoci smo značajnih migracija stanovništva od sjevera ka središnjem i južnom dijelu naše države. Ovo svakako nije dobar proces i on naravno ne doprinosi ravnomjernom regionalnom razvoju. Nema sumnje da će se izgradnjom auto-puta ovaj proces ako ne u potpunosti zaustaviti, a ono svakako značajno usporiti. U tom smislu je moje pitanje, dakle kada se planira nastavak izgradnje auto-puta. Vidimo da radovi na prvoj dionici od Smokovca ka Mateševu intenzivno napreduju, pa me zanima kakva je dinamika nastavka radova. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:19:40)

Hvala, kolega Novović.

Ministar Nurković, odgovor na vaše pitanje.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.17 17:19:47)

Uvaženi poslaniče Novović, detaljnim prostornim planom auto-puta Bar - Boljari koji je rađen 2008.godine, definisana je etapna realizacija projekta.

Prva etapa je Smokovac - Mateševo, druga etapa je Mateševo - Andrijevica i obilaznica oko Podgorice na potezu Smokovac - Tološi - Farmaci, treća etapa je Andrijevica - Boljare, četvrta etapa Podgorica - Đurmani. Svjesni značaja i vrijednosti projekta kao i činjenice da samo posmatran u kontekstu pune ... i regionalnog povezivanja auto-puta Bar - Boljari ima svoju punu opravdanost, a polazeći od prethodno pomenute definisane etapne realizacije ovog projekta, prioritet u realizaciji nakon dionice Smokovac - Uvač - Mateševo jeste dionica Mateševo - Andrijevica za koju se najdalje otišlo u pripremnim aktivnostima za koje je do sada pripremljeno sljedeće: generalni projekat idejno rješenje, projekat detaljnih geotehničkih istraživanja za nivo idejnog projekta, projektni zadatak za idejni projekat, urbanističko-tehnički uslovi za izradu

tehničke dokumentacije za izgradnju autoputa Bar - Boljare dionica Mateševo - Boljare, elaborat za izvođenje geotehničkih istražnih radova za idejni projekat. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je dana 19.marta 2016.godine apliciralo kod Investicionog okvira za zapadni Balkan za odobravanje bespovratnih sredstava za izradu idejnog projekta sa pripadajućim elaboratom potencijalnog uticaja na životnu sredinu za dionicu Mateševo - Andrijevića i idejnog projekta sa pripadajućim elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu za dionicu Smokovac -Tološi - Farmaci, a dana 15.juna 2017. godine u Stokholmu na sastanku Upravnog odbora investicionog okvira za zapadni Balkan je objavljena pozitivna ocjena prethodno pomenutih podnijetih aplikacionih zahtjeva.

U narednim koracima neophodno je uz završetak izrade pripreme tehničke dokumentacije razmotriti i modalitete realizacije privatno-javno partnerstvo, koncesije i drugo, naročito kada govorimo o finansijskim uslovima uz očuvanje fiskalne i finansijske stabilnosti. U tom smislu cijenimo kao veoma značajan potencijalan zajednički nastup sa kolegama iz Srbije, prema svim potencijalnim zainteresovanim partnerima u cilju dostizanja pune izgrađenosti autoputa Bar - Boljari kao dijela autoputa Bar - Beograd i obezbjeđenja njegove efikasne valorizacije kao preduslova dinamičkog ekonomskog razvoja i Crne Gore i regiona.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:22:20)

Hvala vam, ministre.
Izvolite, kolega Novoviću. Komentar na odgovor.

RADULE NOVOVIĆ (24.07.17 17:22:26)

Hvala, ministre, na odgovoru.

Dao bih kratak komentar koji bih, čini mi se, započeo najbolje izjavom koju je danas predsjednik Vlade rekao za ovom govornicom, jednim drugim povodom doduše, ne ulaže Vlada u auto-put milijardu eura da bi se sa sjevera dolazilo, nego da bi se ostajalo na sjeveru države. Naime, suviše je obrazlagati da je odluka Vlade da uđe istoriji naše države. Ovaj put će u svakom smislu promijeniti Crnu Goru i učiniti je još boljim mjestom za život. Tu apsolutno nema nikakve dileme. Sakako sam upravo i zbog toga postavio ovo pitanje, da bi naši građani znali kojom dinamikom će se odvijati nastavak radova na ovom projektu. Činjenica je, kao što sam rekao u obrazloženju pitanja, da se sa sjevera Crne Gore jedan broj stanovnika seli ka Podgorici, odnosno južnim gradovima. Sa izgradnjom auto-puta, odnosno završetkom njegove izgradnje ovaj proces ne samo da će se zaustaviti, rekao bih, nego će se i okrenuti u suprotnom pravcu. Naime, vjerujem da će jedan broj stanovnika Podgorice ili primorskih gradova, a koji su došli iz sjevernih opština, naći interese da se vrate u svoja rodna mjesta i da tamo nastave život. O benefitima koji će se odraziti na razvoj poljoprivrede ili turizma ovom prilikom je suviše govoriti. U svakom slučaju ovo što je ministar rekao djeluje ohrabrujuće.

Da li da odmah postavim i drugo pitanje?

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:24:12)

Samo da vas najavim. Hvala vam.
Prelazimo na drugo pitanje, kolega Novović.

RADULE NOVOVIĆ (24.07.17 17:24:20)

Hvala Vam, gospodine Nimanbegu.

Drugo pitanje je takođe za ministra pomorstva i saobraćaja, gospodina Osmana Nurkovića i ono glasi:

Zašto se put Mateševo - Andrijevića preko Trešnjevika ne održava na adekvatan način?

Naime, ovo je put koji je napravljen za vrijeme kralja Nikole i koji je nekad bio veoma prometan. Danas je ovaj put u izuzetno lošem stanju i veoma otežava razvoj ovog kraja Crne Gore. Poseban problem nastaje zimi kada se put veoma slabo čisti zbog čega je neprohodan dosta dana. Ovaj kraj ima značajne resurse i za razvoj poljoprivrede i za razvoj turizma. Međutim, put koji je u ovakvom stanju odvraća ljude koji bi uložili sredstva i razvijali neki posao u ovom kraju, a svakako značajno otežava život lokalnog stanovništva. Napomenuću i ovo, put prolazi i kroz izuzetno lijepe krajeve pa je već i vožnja njime atrakcija sama po sebi, ali naravno ne kada je asfaltna podloga u ovakvom stanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:25:32)

Hvala vam, kolega Novović.
Ministar Nurković, odgovor na pitanje.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.17 17:25:40)

Uvaženi poslaniče Novović,

Od novembra zaključno sa junom 2017.godine na ovaj putni pravac do prevoja Trešnjevik utrošeno je kroz program vanzimskog i zimskog održavanja 32.921 euro. Na dionici od Andrijevice do prevoja Trešnjevik potrošena je 31.000 eura. Radovi su se odnosili na zimsko održavanje, opravku asfaltnog kolovoza po vrućem postupku, sanaciju udarnih rupa, košenje trave i korova, čišćenje odvodnih kanala, čišćenje odrona i drugo. Kroz program investicionog presvlačenja predviđeno je mašinsko presvlačenje od Andrijevice prema Trešnjeviku u dužini od 600 metara. Ovi radovi treba da se izvedu u toku mjeseca avgusta. Zbog složenih geotehničkih uslova i prisustva podzemnih voda na dijelu puta od Mateševa do Trešnjevika pojavilo se više klizišta koja spadaju u domen investicionog održavanja za koji je potrebno da se prethodno završi tehnička dokumentacija. Realizacija ovih radova zavisi od obezbjeđenja sredstava za narednu godinu.

Dakle, kao što ste svjedoci sami da nikad u istoriji Crne Gore se nije više sredstava ulagalo u putne pravce, u putnu infrastrukturu, ali na žalost imamo dosta problema i ne možemo da stignemo sve u mjeri dizanja na viši nivo tih putnih pravaca i održavanja u boljem stanju na svim putnim pravcima, ali ulažemo napore i Direkcija za saobraćaj sigurno i mi opredjeljujemo značajna sredstva. Tu je posebno važno istaći da je fokus pažnje na sjever i sjeverne opštine i putne pravce na sjeveru. Svjedoci smo da su izgrađeni putevi kroz Moraču i ostali prije skoro pedeset godina i da u svaki taj putni pravac je potrebna i sanacija i rekonstrukcija značajnija, jer su oni već amortizovani u dovoljnoj mjeri. Tako da se značajna sredstva ulažu i sigurno će i ovom putnom pravcu biti posvećena dužna pažnja u narednom periodu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:27:34)

Hvala, ministre Nurkoviću.
Pravno na komentar ima kolega Novović.

RADULE NOVOVIĆ (24.07.17 17:27:40)

Hvala, gospodine Nimanbegu.

Apsolutno razumijevajući i uvažavajući ovo što je rekao gospodin ministar, samo par dopuna. Pored izgradnje auto-puta ne treba zaboraviti na puteve koji vode ka manjim mjestima, ka selima gdje ljudi žive i u koja se dolazi, naročito u ovom, da ga tako nazovem, prelaznom periodu dok auto-put koji vodi ka sjevernim opštinama naše države ne bude u potpunosti završen. Kroz redovno održavanje puteva država šalje jasnu poruku šta želi, odnosno šta misli sa određenim

krajem, jer znamo danas je razvoj jednog mjesta prosto nezamisliv bez dobre putne infrastrukture. Drago mi je što Vlada misli na ovo, što ima u vidu i ovaj kraj i ljude koji žive u njemu.

Još jednom, ministre, hvala vam za oba odgovora.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.17 17:28:33)

Hvala Vam, kolega Novoviću.

Ja vas, kolege poslanice i poslanici, obavještavam da više nemamo TV prenosa iz razloga što smatram da ovo nije obično obrazlaganje zakonskih predloga gdje ulazimo u detalje. Da bi svi poslanici, normalno i pojedinci iz onih zajednica odakle dolaze poslanici čuli u TV prenosu ovo pitanje, ovdje prekidamo sjednicu, nastavićemo sutra u 11 časova. Imamo još osam poslaničkih pitanja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:11:16)

Kolege poslanici, nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na preostali dio poslaničkih pitanja.

Pitanja koja su vezana za Ministarstvo saobraćaja i pomorstva postavili su potpredsjednik Genci Nimanbegu, poslanik Nedžad Drešević i poslanik Ervin Ibrahimović.

Obaviješteni smo da zbog spriječenosti ministra ispred Ministarstva saobraćaja i pomorstva, na pitanja će odgovoriti Angelina Živković, državna sekretarka u Ministarstvu.

Zamoliću potpredsjednika Nimanbegua da postavi pitanje.

GENCI NIMANBEGU (25.07.17 11:11:57)

Zahvaljujem potpredsjedniče Gvozdenović.

Poštovane kolegice poslanice, poštovani poslanici, poštovana gospođo Živković,

Ja sam u skladu sa članom Poslovnika koji određuje odbornička pitanja postavio sljedeće pitanje koje je veoma kratko - Kada će se konačno završiti rekonstrukcija putnog pravca Ulcinj - Sukobin, odnosno dokle se stiglo sa tenderom za rekonstrukciju putnog pravca Ulcinj - Krute Vladimirske? Kada se može očekivati sa sigurnošću da započnu radovi na ovom putnom pravcu?

I obrazložiću, veoma kratko, ovo je ponovljeno pitanje koje sam uputio vašem Ministarstvu iz marta mjeseca. O važnosti rekonstrukcije ovog putnog pravca sigurno da nema spora. Ono što je ključno je dokle se stiglo sa razrješenjem pitanja žalbe ili žalbenog postupka koji je u okviru tenderskog postupka već dvije godine na neki način zaustavilo rekonstrukciju ovog putnog pravca. Zahvaljujem.

ANGELINA ŽIVKOVIĆ (25.07.17 11:13:10)

Uvaženi potpredsjedniče,

Svakako bih se složila naravno sa Vama da je ovo veoma značajan putni pravac i da su upravo i naša nastojanja bila u tome da što prije razriješimo probleme koji su nastali iako nijesu bili samo da kažem zavisni od Ministarstva saobraćaja, odnosno Direkcije za saobraćaj već su postupci javnih nabavki nekad dosta dugi i otežavajuća je okolnost da bi se što prije proizveo neki rezultat. Što se tiče konkretnog odgovora na Vaše pitanje, izbor izvođača radova za rekonstrukciju od dionice puta Ulcinj - Sukobin od Ulcinja do Kruta u dužini od 13 km Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Direkcija za saobraćaj, otpočela je još kao što ste i Vi naveli 2014. godine. Postupak je pokretan više puta i nije sproveden do kraja. Trenutno je rješenjem Državne komisije, Odluka o izboru izvođača, koju je donijelo Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, odnosno Direkcija za saobraćaj proglašena konačnom. U toku je postupak sklapanja ugovora sa izabranim izvođačem koji bi do 10. avgusta 2017. godine trebao da dostavi originalnu tendersku dokumentaciju i garanciju banke za dobro izvršenje radova nakon čega planiramo da sklopimo ugovor o izvođenju radova. Očekivani početak radova je nakon okončanja ljetnje turističke sezone, a završetak

radova bi trebao da bude do početka naredne ljetnje turističke sezone. Znači, predloženi rok ugovora izvođenja radova je dvanaest mjeseci. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:14:55)

Zahvaljujem kolegici Angelini Živković.

Dopunsko pitanje ili komentar daće potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (25.07.17 11:15:03)

Evo, ja ću imati komentar koji će se odnositi na Vaš odgovor.

Zadovoljan sam odgovorom, time da već ste otprilike dali i datum do kad bi trebao da se sklopi ugovor sa izvođačem radova, 10. avgust je sada već blizu i posebno time da ako se potpiše ugovor da je namjera da se do sljedeće turističke sezone završi ovaj putni pravac. Iskoristio bih priliku, kao komentar na to, istaći ono što nijesam u prvom dijelu pitanja - granični prelaz Sukobin koji se nadovezuje na ovaj putni pravac i granični prelaz koji je predviđen bio za 350.000 prelazaka godišnje.

U odgovoru od strane Ministarstva iz ranijeg perioda znam da je godišnji prelazi na tom graničnom prelazu stižu otprilike gotovo do dva miliona prelazaka putnika godišnje, što uzročno, sigurno je potrebno da se poveća kapacitet tog putničkog prelaza i nadam se da i vi kao Ministarstvo imate planove za tu aktivnost.

Zahvaljujem u svakom slučaju.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:16:27)

Zahvaljujem se potpredsjedniku Nimanbegu.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Šef poslaničkog kluba Bošnjačke stranke, poslanik Ervin Ibrahimović.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.07.17 11:16:46)

Zahvaljujem poštovani predsjedavajući.

Kao poslanik Bošnjačke stranke, a na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavio sam sljedeće pitanje, ministru saobraćaja i pomorstva, gospodinu Osmanu Nurkoviću.

Kada će biti izvršena rekonstrukcija Regionalnog puta R-3 tj. putnog pravca od Pljevalja do Metaljke gdje je granični prelaz sa Republikom Bosnom i Hercegovinom u dužini od 39,7 km i to je kao jedina putna veza sjevera Crne Gore sa Bosnom i Hercegovinom.

Obrazloženje:

Pljevlja, grad sa najvećim privrednim resursima u našoj državi višedecenijskim eksploataciono izrabljivačkim pristupom od strane predstavnika rukovodećih državnih struktura, od prijestonice hercegovačkog sandžaka i kulturnog centra ovih prostora pa i šire, preko perspektivnog industrijskog centra dovedena su u stanje u kojem ni osnovni uslovi za život nijesu na zadovoljavajućem nivou. Ukoliko se nastavi sa maćehinskim odnosom prema Pljevljima i ako Vlada hitno ne preduzme mjere za unapređenje životne sredine i ukupnog kvaliteta života u njemu Pljevlja mogu postati crnogorski Černobil.

Jedna od mnogobrojnih crnih tačaka pljevaljske opštine je njena saobraćajna infrastruktura odnosno katastrofalno stanje većine lokalnih i regionalnih puteva, kao i ulica u samom gradu. Izuzetno je loša povezanost sa svim djelovima države, ali i sa susjednim državama jedan je od faktora koji u značajnoj mjeri doprinosi stagnaciji pljevaljske opštine. Svih šest putnih pravaca koji Pljevlja otvaraju prema svijetu, Pljevlja - Metaljka, Pljevlja-Đurđevića Tara, Pljevlja-Jabuka, Pljevlja-Kovren, Pljevlja-Šula i Pljevlja-Čemeron izgrađeni su i rekonstruisani prije 90-ih

godina prošlog vijeka. Zasigurno u najlošijem stanju je putni pravac Pljevlja-Čajniče, koji je jedina asfaltna veza Pljevalja i sjevera Crne Gore sa Bosnom i Hercegovinom. Ovaj put je asfaltiran 1986. godine, većim dijelom ima neadekvatno tehničko-eksploatacione karakteristike za funkcionalno odvijanje saobraćaja, dionice puta sa širinom kolovoza do pet metara. Nepovoljne radnje sa horizontalnih krivina, loše stanje kolovoza, loše održavanje u zimskom periodu, nekvalitetno krpljenje rupa itd. Putovati ovakvim putem predstavlja rizik po učesnike u saobraćaju, posebno je rizično na dijelu ceste na prilazu mjesta Baljenovac preko planine Kovač kao i lokacije Karovića Poljana i Metaljka. Put je užasno loš i na mjestu bivšeg graničnog prelaza na Metaljci. Tom dionicom svakodnevno prolazi veliki broj vozila i putnika koji idu za Bosnu i Hercegovinu, a među njima i veliki broj studenata koji se školuju u Sarajevu ili Foči.

Opština Čajniče od granične linije sanirala dio puta koji potpada pod teritorijom Bosne i Hercegovine u sklopu Programa rehabilitacije magistralnih i regionalnih puteva u 2011. godini, izdvojivši 2,2 miliona konvertibilnih maraka za projekt rehabilitacije regionalnog puta Potkozara-Čajniče - Metaljka.

Podsjećam Vas da Strateški plan razvoja opštine Pljevlja koji se odnosi na period 2013. godine obuhvata i rekonstrukciju navedenog putnog pravca.

Takođe, urbanističko-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije, za rekonstrukciju predmetnog regionalnog puta R-3 tj. Metaljka u skladu sa prostornim planom Crne Gore do 2020. godine izdalo je MORT - Direkcija za saobraćaj 11.07. 2014.godine. U državnom budžetu niz godina se planiraju sredstva za rekonstrukciju ovog puta, ali još uvijek ništa nije urađeno. Nedopustivo je da o tome ćute i nadležne državne i opštinske službe.

Na kraju, zanima nas da li će konačno doći dugo isčekivana i obećavana rekonstrukcija jedine putne veze sjevera Crne Gore sa Bosnom i Hercegovinom, koja je izuzetno značajna za sve građane pljevaljske opštine i cijelog sjevera države, a posebno za građane bošnjačke nacionalnosti koji imaju tradicionalne rodbinske, prijateljske kulturne i ekonomske veze sa susjednim gradovima u Bosni i Hercegovini.

Da li možete da nam pojasnite ko je odgovoran za ovakvo stanje predmetnog puta i ne preduzimanje planiranih neophodnih i neodložnih mjera za rekonstrukciju putnog pravca odnosno za krajnji nemar i neodgovornost prema građanima pljevaljske opštine i svim korisnicima ovog puta.

Odgovor tražim u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:21:45)

Zahvaljujem poslaniče Ibrahimović.
Izvolite državna sekretarko Živković.

ANGELINA ŽIVKOVIĆ (25.07.17 11:21:55)

Hvala potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Ibrahimović, nadam se da će ovaj odgovor biti na obostrano zadovoljstvo, a prije svega za građane da kažem najviše onih koji gravitiraju ka Pljevljima i iz Pljevalja, da je ipak bez obzira što smo počeli neke radove 2014. godine na pripremi tehničke dokumentacije i taj dio uznapredovao.

Što se tiče same rekonstrukcije puta Pljevlja-Metaljka, ona je prepoznata u planovima Ministarstva saobraćaja, odnosno Direkcije za saobraćaj, od 2014. godine kao veoma važna putna ruta i u tu svrhu, kao što ste sami rekli. Ukupna dionica od 39 km podijeljena je na dva dijela i to prva dionica od Pljevalja do Krće u dužini od 19 km i druga dionica od Krće do Metaljke u dužini od oko 20 km. Iste godine pokrenuta je i tenderska procedura za izbor projektanta za prvu fazu od Pljevalja do Krće.

Međutim, tenderska procedura je dugo trajala jer prilikom prvog poziva nije se niko odazvao, ni jedan ponuđač nije odstavio svoju ponudu. Nakon toga, na ponovljenoj tenderskoj proceduri drugi ponuđač je dostavio ponudu, a nakon toga odustao, nažalost, od posla. Ipak u

pripremi daljih aktivnosti u 2016. godini pokrenuta je tenderska procedfura za obije dionice i izabran je proizvođač sa kojim je sklopljen ugovor o projektovanju. Projektovanje je u toku i biće završen do kraja godine, a projektima je, kao što ste i sami rekli, navedena potreba poboljšanja elemenata puta koji će uticati na udobniju i sigurniju naravno i bezbjedniju vožnju.

Po završetku projektne dokumentacije pristupiće se pokretanju tenderske procedure za izbor izvođača radova za dionicu od Pljevalja do Krče, a nakon toga će biti u planu i druga dionica.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:23:58)

Hvala lijepa.
Komentar.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.07.17 11:24:02)

Zahvaljujem na konkretnom odgovoru, vjerujem da su građani Pljevalja kao svi oni koji koriste ovu dionicu puta zadovoljni Vašim odgovorom.

Podsjetiću javnost da Bošnjačka stranka već duže vremena čeka konkretan odgovor na ovo pitanje i konkretnu realizaciju ove dionice puta.

Podsjetiću javnost da je i bivši poslanik Bošnjačke stranke Suljo Mustafić već upućivao ovo pitanje tadašnjem ministru Andriji Lomparu još 16.07. 2012. godine, to je tačno prije pet godina. Kao i da je bivši poslanik Bošnjačke stranke Almer Kalač 18.11. 2013. godine na Premijerskom satu uputio pitanje vezano za ravnomjerni regionalni razvoj Crne Gore, tj. sredstva koja su planirana budžetom u 2014. godini. Gdje u obrazloženju odgovora tadašnjeg premijera Mila Đukanovića obećana realizacija projekata i rekonstrukcije puteva i tunela ka sjeveru Crne Gore gdje spada i navedeni regionalni put Pljevlja - Metaljka. Juče smo čuli u ovom visokom domu od aktuelnog predsjednika Vlade Duška Markovića da je Vlada posvećena izgradnji puteva i rekonstrukciji puta na sjeveru Crne Gore. Uz vaš konkretan odgovor daje realna očekivanja, da će napokon biti riješen ili rekonstruisan put Pljevlja-Metaljek.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:25:30)

Hvala.

Bili smo svjedoci raznih komunikacija koje smo imali sa Vladom. Bile su intenzivne aktivnosti koje se dešavaju vezano za ne samo infrastrukturu nego za kompletne investicione projekte na sjeveru. Siguran sam da su poslanici i građani detaljno upoznati sa svim tim stvarima i zahvaljujemo se državnom sekretaru Angelini Živković na ovom odgovoru koje je dala poslaniku Ibrahimoviću.

Imamo još jedno pitanje, pitanje od poslanika Nedžada Dreševića takođe za ministra za saobraćaj i pomorstvo.

Izvolite poslaniče.

NEDŽAD DREŠEVIĆ (25.07.17 11:26:03)

Potpredsjedniče Skupštine, kolegice i kolege, građani Crne Gore, gospođo Živković,
Pitanje za Ministarstvo saobraćaja.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje ministru saobraćaja i pomorstva gospodinu Osmanu Nurkoviću tj. gospođi Živković.

Poštovana gospođo Živković, kad Ministarstvo saobraćaja i pomorstva planira da realizuje

projekat izgradnje Bulevara Podgorica - Tuzi kao i zaobilaznice oko Tuzi na dijelu međunarodnog puta E-762?

Objasnite.

Svjedoci smo da je međunarodni put E-762, odnosno njegova dionica Podgorica - Tuzi - granični prelaz Božaj, jedan od najopterećenijih putnih pravaca u Crnoj Gori. Prošlog mjeseca, u junu, na graničnom prelazu Božaj prošlo je 43.833 vozila od kojih 15.166 domaćih, 28.661 stranih. Takođe, u prošlom mjesecu broj putnika koji je prošao granični prelaz iznosio je 126.410 putnika. Frekvencija saobraćaja, sa manjim odstupanjima tokom zimskih mjeseci, je velika tokom cijele godine. Kada se ovom broju doda i veliki broj lokalnog stanovništva koji svakodnevno koriste put Podgorica-Tuzi, jasno je da je opterećenje ovog putnog pravca ogromno. Stanje na putu je dosta loše i kvalitet same saobraćajnice se ne može podići krpljenjem puta od nekoliko stotina metara svake godine.

Smatram da Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, kao i Vlada, treba da imaju u vidu neophodnost ove dionice, kao i mogućnost izdvajanja sredstava da se ovaj projekat što prije realizuje. Njegovom realizacijom značajno bi se unaprijedila putna infrastruktura u budućoj opštini Tuzi, olakšao drumski transport lokalnog stanovništva, poboljšao kvalitet međunarodnog drumskog saobraćaja između Crne Gore i Albanije, a na kraju benefite bi imali i turistički kapaciteti Glavnog grada i buduće opštine Tuzi. Naravno, svjedoci smo na primjeru Skadra koji je, koliko je nova putna mreža Božaj-Skadar uticala na povećanje turizma u tom gradu.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:28:26)

Hvala Vam.
Izvolite.

ANGELINA ŽIVKOVIĆ (25.07.17 11:28:30)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju uvaženi poslaniče.

Prije nego što dam konkretan odgovor, samo da kažem, da prilikom izrade Plana održavanja rekonstrukcije i izgradnje puteva stvarno nastojimo da zadržimo tu dobru praksu, da kažem, da pokušamo da podspijesimo što ujednačeniji regionalni razvoj, i kad se pripremaju planovi gleda se da se neki balans upravo između, da kažem, južne, centralne i sjeverne regije postigne. Tako da u mom odgovoru ćete pronaći da smo dio investicija uputili prema ovom dijelu i ovom putnom pravcu i iz tog razloga smo se sad fokusirali na plan koji nije predvidio za sada ono što ste Vi postavili, ali evo, sad ću dati konkretan odgovor na Vaše pitanje.

Znači, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, odnosno Direkcija za saobraćaj je u svojim planovima u prethodnom periodu kao usko grlo upravo prepoznala tu dionicu puta od Tuzi do graničnog prelaza Božaj, i u tu svrhu smo izvršili određene rekonstrukcije. Prevažodno se ta rekonstrukcija odnosi na kompletnu dionicu od Tuzi do Božaja, a jedan dio se podijelio na dvije, da kažem, poddionice, i prvi projekat se odnosio na poddionicu od Tuzi do mjesta Pljoče u dužini od četiri kilometra, i dionica od Pljoče do graničnog prelaza Božaj koji je bio u dužini od oko 10 km. Kompletne radove smo, znači na ovom dijelu puta završili u 2015 godini, što znači ne tako davno da je investirano u ovom dijelu. Tako da projekat izgradnje bulevara Podgorica-Tuzi i projekat zaobilaznice oko Tuzi trenutno se ne nalazi u planovima Ministarstva saobraćaja i pomorstva, odnosno Direkcije za saobraćaj. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:30:35)

Zahvaljujem se državnom sekretaru Angelini Živković.
Komentar imate, je li?

Nijesam vidio, pogledao sam Vas, nijeste mi dali znak tako da sam računao da ste zadovoljni dogovorom.

NEDŽAD DREŠEVIĆ (25.07.17 11:30:48)

Pa, dijelom sam zadovoljan. Ovaj dio što ste rekli je urađeno, ali podsjetiću da se nikad u istoriji Crne Gore više nije radilo na putnoj infrastrukturi. Zaista je velika potreba ovaj dio međunarodnog puta da se uradi. Stotine kamiona, autobusa svaki dan prolazi kroz centar Tuzi. Na toj dionici su i vrtić i Opština i Dom zdravlja i Dom kulture i jedna škola i druga škola. Tik uz trotoar prolaze stotine kamiona. Tako da je zaista velika potreba da se ovo uradi, a i međunarodni je put. Još ću podsjetiti, da i naša, i znači, granični prelaz Božaj i granični prelaz Hani i Hotit već se uveliko šire, jer očekuju još veći promet. Ako imamo stotine teških kamiona kroz centar naselja, onda je to boga mi za zapitati se, i intervenisati što je moguće prije. To nekad se nije ni primjećivalo kad je prolazilo dva-tri kamiona, jutros sam došao, bila je kolona od 20-30 kamiona jedan za drugim i to sve prolazi kroz centar. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:32:00)

Hvala.

Komentaram poslanika Dreševića i pohvalama na odgovor, prezentacijom prometa koji se dešava kroz taj granični prelaz dodatno je promovisao aktivnosti vezane za ekonomski razvoj ovog prostora.

Zahvaljujemo se državnoj sekretarki Angelini Živković.

Prelazimo na pitanja koja su vezana za Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Danas su ovdje ovlašćeni predstavnici Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu i Dragana Čenić, generalna direktorica Direktorata za planiranje prostora.

Dobar dan.

One će danas odgovarati na pitanja koja će postaviti poslanici Maja Bakrač, poslanik Željko Aprcović i poslanik Danijel Živković.

Dajem riječ poslanici Maji Bakrač, izvolite.

MAJA BAKRAČ (25.07.17 11:32:54)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore Ministarstvu održivog razvoja i turizma, postavljam sljedeće pitanje:

Koji su aktuelni ili planirani razvojni projekti Regionalnog vodovoda?

Obrazloženje,

Projekat vodosnabdijevanja opština Crnogorskog primorja jedan je od najznačajnijih projekata Crne Gore sa direktnim uticajem na osnovno strateško opredjeljenje ekonomskog razvoja Crne Gore, a to je turizam.

Deficit u vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja trajao je duže od 30 godina, problem je posebno kulminirao u ljetnjim mjesecima što je znatno uticalo na kvalitet turističke ponude. Projektom Regionalnog vodovoda riješen je ovaj višedecenijski problem. Međutim, činjenica da ovaj projekat zahtijeva konstantan rad na održavanju i funkcionisanju cjelokupnog sistema, ulaganje i dalje unapređenje, moje pitanje se odnosi na planirane ili aktuelne razvojne projekte Regionalnog vodovoda i da li je upravo neophodnost daljeg unapređenja sistema ima veze sa činjenicom da pojedine opštine, iako u sistemu Regionalnog vodovoda i dalje imaju problem sa vodosnabdijevanjem? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:34:08)

Pretpostavljam da će na ovo pitanje odgovriti direktorica Ivana Vojinović.
Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (25.07.17 11:34:18)

Zahvaljujem.

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću, poštovani poslanici, uvažena poslanice Bakrač,
Najprije zahvaljujem na postavljenom poslaničkom pitanju ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma i koristim priliku da Vam uputim odgovor na isto.

Dakle, rješavanje višedecenijskog problema vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja je u prethodnom periodu bilo pitanje od kapitalnog značaja za kvalitetniji život lokalnog stanovništva, i razvoj turizma kao vodeće privredne grane u primorskom regionu Crne Gore.

Ovom prilikom istaknućemo mogućnost da vas informišemo da je nakon izgradnje dijela prve faze Regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje, tokom posljednje četiri godine uredno servisirano oko 17 miliona eura glavnice i kamate za međunarodne kreditne obaveze za koje je Vlada Crne Gore izdala garancije.

Stvaranjem zakonskih preduslova za održivo poslovanje Javnog preduzeća "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" uz podršku Vlade Crne Gore, odnosno resornog Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva finansija, ovo preduzeće je danas u situaciji da ne samo nastavi sa održivim upravljanjem ovim sistemom i otplatom značajnih međunarodnih kreditnih obaveza, već što je posebno važno da iz sopstvenog prihoda finansira nastavak razvoja Regionalnog vodovodnog sistema.

Vrlo kratko, iskoristiću priliku da vam saopštim pregled najznačajnijih prioritarnih razvojnih projekata Regionalnog vodovoda.

Prije svega ističemo povezivanje opštine Herceg Novi na Regionalni vodovodni sistem. U tom smislu pri kraju je tenderska procedura donošenja odluke o izvođaču radova na poslovima spajanja opštine Herceg Novi na Regionalni vodovodni sistem, koje će ovo javno preduzeće finansirati iz sopstvenih prihoda. Time će se dio hercegnovske rivijere od Kamenara do Đenovića, kao i hercegnovski dio poluostrva Luštica, dobiti povoljne količine vode za piće visokog kvaliteta i to klase A1, a decenijski problemi sa nestašicom vode će se riješiti na najkvalitetniji način.

Kada govorimo o razvoju Regionalnog vodovodnog sistema potrebno je istaći i ostale razvojne projekte koje ovo javno preduzeće u saradnji sa Vladom Crne Gore i resornim ministarstvima namjerava da realizuje. To su prije svega aktivnosti na izgradnji drugog cjevovoda Regionalnog vodovodnog sistema na dionici Budva-Tivat. Naime, intenzivan razvoj turističke privrede na Crnogorskom primorju i priliv stanovništva koji je time prouzrokovan je doveo do značajnog povećanja potreba za vodom. Navedeni razlozi, uz donošenje odluke Opštine Herceg Novi da se priključi na Regionalni vodovodni sistem, su potvrdili neophodnost prijevremene izgradnje drugog cjevovoda za potrebe vodosnabdijevanja opština Herceg Novi, Kotor i Tivat na dionici od Budve do Tivta ukupne dužine 11km.

Izgradnja predmetnog cjevovoda je prvobitno planirana za 2025. godinu, ali je već sada evidentno da je na aktivnosti na izgradnji novog cjevovoda neophodno započeti cijelih osam godina ranije kako bi se kapacitet podigao sa postojećih 330 litara po sekundi na 600 litara po sekundi pri čemu će se sagledati mogućnost dodatnog povećanja kapaciteta na 750 litara po sekundi. U tom smislu su već započete aktivnosti na izradi neophodne projektne dokumentacije za izgradnju cjevovoda.

Dalje, tu su aktivnosti na proširenju kapaciteta pumpne stanice Budva i prekidne komore Prijedor. Shodno povećanju cjevovoda na dionici Budva - Tivat neophodno je izvršiti povećanje kapaciteta pumpne stanice Budva, ali i proširenje rezervoarskog prostora u naselju Prijedor iznad Budve. Aktivnosti u tom dijelu će više nego sigurno imati za cilj intenzivniju realizaciju investicija na izgradnji više turističkih kompleksa vrijednosti od preko dvije milijarde eura kao što su Luštica Development, Porto Novi, Porto Montenegro, Katari dijar itd.

Dalje, Javno preduzeće Regionalni vodovod Crne Gore pored redovnih aktivnosti, primarnih razvojnih projekata intenzivno radi na prezentovanju mogućnosti korišćenja kapaciteta izvorišta Bolje sestre u komercijalne svrhe, odnosno mogućnosti plasiranja vode za piće na inostrano

tržište, ali i korišćenja ostalih izgrađenih kapaciteta u svrhu daljeg razvoja gdje se posebno izdvajaju, to smatramo da je jako bitno da istaknemo, izgradnja fabrike za flaširanje vode na lokaciji Bolje sestre, unapređenje energetske efikasnosti u poslovanju preduzeća upotrebom hidro i solarne energije, valorizaciji 90 km duge optičke infrastrukture i sl.

Posebno kada je riječ o komentaru uvažene poslanice Bakrač u vezi problema sa vodosnabdijevanju, pojedinih djelova opština na Crnogorskom primorju, potrebno je i važno istaći da od 2010. godine nema nijednog razloga zbog čega bi na Crnogorskom primorju trebalo da bude restrikcija u vodosnabdijevanju jer je završetkom prve faze Regionalnog vodovodnog sistema obezbijedeno mnogo više vode za piće visokog kvaliteta klase A1 od ukupnih sadašnjih potreba.

Sa druge strane na području pojedinih opština, a posebno opštine Bar i Ulcinj, nalaze se na desetine hiljada individualnih objekata za stanovanje koji nijesu spojeni na lokalnu vodovodu infrastrukturu. Navedena obaveza isključivo i jedino pripada lokalnim samoupravama i lokalnim vodovodnim preduzećima i crnogorski Parlament, ali i Vlada su i u ranijem periodu analizirali ovaj problem i ustanovili da se već decenijama unazad donosi odluka na lokalnom nivou nisu uključili u rješavanju ovog problema od vitalnog značaja za građane u tim opštinama. Ovo je posebno važno iz razloga jer upravo kroz ova naselja prolazi cjevovod regionalnog vodovodnog sistema sa već izgrađenim odvojcima za isporuku vode.

Vlada Crne Gore je jula 2016. godine prilikom usvajanja novog Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju definisala mogućnost i stvorila zakonske pretpostavke da u slučaju da opštine i lokalni vodovodi na Crnogorskom primorju ne realizuju ove obaveze, realizaciji tih projekata može pristupiti i Javno preduzeće Regionalni vodovod, ali pod jasno preciziranim uslovima. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:40:40)

Hvala.
Komentar.

MAJA BAKRAČ (25.07.17 11:40:43)

Zahvaljujem na odgovoru.

Zadovoljna sam, a mislim da će biti zadovoljni i svi građani, posebno građani Herceg Novog, jer ja dolazim iz Herceg Novog i veoma sam zainteresovana za ovo pitanje, da li će i kada Herceg Novi biti priključen na Regionalni vodovod? Herceg Novi, kao jedan turistički grad veoma je važno da ima i priključak na Regionalni vodovod kako bi znatno unaprijedili turističku sezonu. Mislim da je veoma važno da se jedan ovakav projekat, od strateškog značaja za Crnu Goru, kao što vidim jasno i održava i vodi računa o tome da je stalno u funkciji i da građani na Crnogorskom primorju ne budu više žedni kao što je to, recimo, bio slučaj svake godine u Herceg Novom. Mjesec dana pred turističku sezonu građani Herceg Novog nemaju vodu, pa adekvatno ne mogu ni da se pripreme za turističku sezonu, a naravno i turisti koji dođu u predsezonu nijesu zadovoljni ponudom koju imamo. Hvala Vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:41:45)

Sljedeće pitanje postavlja poslanik Željko Aprcović.
Izvolite.

ŽELJKO APRCOVIĆ (25.07.17 11:41:51)

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče.

Koleginice i kolege poslanici, uvaženi gosti, građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore postavljam sljedeće pitanje Ministarstvu održivog razvoja i turizma:

"U kojoj fazi je donošenje Prostornog urbanističkog plana Kotora kao osnovnog preduslova za razvoj grada i stavljanja van snage moratorijuma za gradnju?"

Moje obrazloženje bi bilo vrlo kratko, međutim, sada bih ga dopunio iz razloga što imam par pitanja za predstavnike Ministarstva u dijelu koje se tiče dopune Odluke o izradi prostornog plana posebne namjere za Morsko dobro koja je članom 3 predviđjela zabranu gradnje na teritoriji opštine Kotor. Sugrađani koji imaju interese za intervenciju u Prostoru su me zamolili da ovo pitanje postavim iz razloga što protiče i četvrti mjesec, oni nijesu u saznanju u kojoj fazi su izmjene Prostornog urbanističkog plana Opštine Kotor.

Ukratko bih se nadovezao da je Opština Kotor imala izuzetno dobru plansku dokumentaciju. Prostorni plan Opštine Kotor koji je sada na snazi datira iz 1987. godine, njegove izmjene i dopune su bile 1995. godine, a novi planski dokument se počeo raditi na osnovu projektnog zadatka i Odluke koja je donesena 2008. godine, evo deveta godina taj akt, odnosno "ustav" u Prostoru nije završen.

Ono što bih želio da kažem da imamo susjednu Opštinu Tivat koja je donijela Prostorno urbanistički plan, shodno izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i gradnji objekata. Od 2009. godine više nemamo, odnosno 2008. godine 31. avgusta više nemamo prostorni plan nego imamo prostorno urbanističke planove opština. Bili smo dužni da u roku od godinu dana od usvajanja Prostorno urbanističkog plana uskladimo sva najniža planska dokumenta da ne bi bilo kolizije između plana najvećeg reda i ovih nižih planskih dokumenata.

Ono što bih želio da kažem u Opštini Tivat se desio izuzetno dobar razvojni bum, investicioni bum i to je otvorilo nekoliko lokaliteta i Tivat je prepoznat, evo i prije par dana je Porto Montenegro proglašen za najbolju marinu na svijetu. Imamo Lušticu Bay, imamo još niz lokaliteta na kojem će se investicione aktivnosti u narednom periodu odvijati i čime će se doprinijeti daljem razvoju Crne Gore i njenoj boljoj pozicioniranosti na turističkoj mapi i Evrope i svijeta.

U Kotoru imamo izuzetno bogate lokalitete. To su lokaliteti Donjeg Grblja, gdje imamo od granice sa tivatskom opštinom pa do granice sa budvanskom opštinom sedam, osam prelijepih uvala Skozno, Sipavica, Porelja, Udelac. Znači, planski dokument koji je trebao da bude završen do sada je tretirao 33 i po hiljade hektara. Moram da kažem i građani opštine Kotor sa nestrpljenjem očekuju iz razloga što će se kroz prostorni urbanistički plan stvoriti pretpostavke za dalja investiciona ulaganja na nivou Kotora.

Ono što bih želio da istaknem, da se 2011. godine pristupilo izradi Studije zaštite kulturnih dobara, ta studija se radila punih šest godina. Koliko sam u saznanju ona se sada prevodi i da li je pošla prema Komitetu UNESCO-a i zbog čega je pošla to ne mogu da dam odgovor ni sebi, ni našim sugrađanima.

Takođe, moram da kažem da je 2015. i 2016. godine između Ministarstva održivog razvoja i lokalne samouprave održano više sastanaka i bila je dobra komunikacija u cilju ubrzanja procesa donošenja prostorno urbanističkog plana. Međutim, to je sada zastalo i ako bi neko ne radi mene nego radi mojih sugrađana dao odgovor bio bih jako zadovoljan. Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:45:53)

Hvala.

Na ovo pitanje odgovoriće Dragana Čenić, generalna direktorica Direktorata za planiranje prostora. Izvolite.

DRAGANA ČENIĆ (25.07.17 11:46:04)

Uvaženi potpredsjedniče, poštovani poslanici,

Poštovani gospodine Aprcoviću, zahvaljujem na postavljenom pitanju i ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma dajem sljedeći odgovor.

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata nosilac pripremnih poslova na izradi i donošenju lokalnog planskog dokumenta, u ovom slučaju Prostorno urbanističkog plana je organ lokalne uprave. S tim u vezi Ministarstvo održivog razvoja i turizma nema ingerencije za ubrzanje usvajanja Prostorno urbanističkog plana Opštine Kotor.

Međutim, usvajanje strateške prostorno planske dokumentacije pored toga što je zakonska obaveza lokalnih samouprava od ključne važnosti za njihov rast i razvoj budući da se planskom razradom stvaraju, između ostalog, pretpostavke za zaštitu životne sredine i kulturnog naslijeđa, uređenje građevinskog zemljišta, razvoj novih turističkih i privrednih i ostalih razvojnih zona kao i kvalitetno planiranje infrastrukture.

Kao što ste i sami naveli, u Opštini Kotor posljednji Prostorni plan donesen je 1987. godine, a njegove izmjene i dopune rađene su 1995. godine. Od tog perioda Opština Kotor, u planskom smislu, nije cjelovito sagledavala svoju teritoriju. Zakonom o uređenju prostora i izgradnje objekata iz 2008. godine svim crnogorskim opštinama je propisana obaveza da donesu prostorno urbanističke planove u roku od dvanaest mjeseci i na taj način usklade svoj najvažniji strateški dokument sa prostornim planom Crne Gore, a nakon toga se očekivalo da pristupe usklađivanju detaljne planske dokumentacije. Međutim, devet godina nakon toga četiri primorske opštine, a među njima i Kotor i dalje nemaju usvojen PUP, a od 31. decembra 2015. u skladu sa zakonom ni stari prostorni planovi opština se više ne primjenjuju. Ovo posebno zabrinjava ako se imaju u vidu prostorne vrijednosti Opštine Kotor i neophodnost njihovog očuvanja i razvijanja u skladu s principima održivog razvoja, a što bi kroz izradu strateške procjene uticaja na životnu sredinu i studije zaštite kulturnog naslijeđa koje prati izradu PUP-a bilo i omogućeno. Nasuprot tome, Kotor se u prethodnom periodu razvijao na osnovu strateške planske dokumentacije koja je datirala iz 1987. godine.

Izradu Prostorno urbanističkog plana Opština Kotor je započela 2009. godine. Nacrt plana je Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavio na mišljenje tek 25. decembra 2013. godine. Od 10. februara 2014. godine kada je Ministarstvo Opštini Kotor uputilo negativno mišljenje na Nacrt plana korigovani plan nije dostavljan iako su izvještaji i mišljenja nadležnih institucija na Nacrt plana svjedočili da je kvalitet dokumenta daleko ispod očekivanog nivoa i zahtijevao je temeljnu korekciju.

Budući da nije dobio pozitivno mišljenje Ministarstva i ostalih nadležnih institucija, plan nakon osam godina izrade još uvijek nije upućen ni na javnu raspravu. Jedan od razloga za kašnjenje u izradi ovog planskog dokumenta bila je neophodnost izrade Studije zaštite kulturnih dobara za područje Kotora čija izrada je završena 2015, a čije se usvajanje nakon izvršenih revizija očekuje u septembru 2017. godine.

Neophodnost i značaj izrade ove studije navedena je u mišljenju Ministarstva na Nacrt PUP-a. Međutim, to je bila samo jedna od 65 primjedbi koje su u tom mišljenju sadržane, a koje su se ticale samog planskog koncepta, ali i svih ostalih bitnih elemenata planskog dokumenta kao što su planirana saobraćajna mreža, seizmička mikroneonizacija, ekonomska opravdanost planiranog rješenja.

U ovom kontekstu bitno je istaći da je Vlada Crne Gore, ono što ste pomenuli, na sjednici 2. februara 2017. godine donijela Akcioni plan za realizaciju odluka Komiteta UNESCO-a, donijetih u Istanbulu jula 2016. godine, a koji se odnosi na kulturno historijsko područje Kotora. Jedna od prioritarnih mjera iz Akcionog plana bilo je uvođenje moratorijuma na gradnju u području pod zaštitom UNESCO-a do donošenja PUP-a Kotor, a što je učinjeno 30. marta 2017. godine. Ovo je za lokalnu samoupravu kao nosioca pripremnih poslova na izradi PUP-a trebao da bude razlog više da se izrada plana intenzivira i da što prije izvrše sva neophodna usklađivanja sa studijskom dokumentacijom i planovima višeg reda i postupi po primjedbama iznesenim u mišljenju Ministarstva. Slično je urađeno prilikom donošenja PUP-a Ulcinj gdje su stručni timovi plana za obalno područje i PUP-a Ulcinj, kao i stručni tim Uprave za zaštitu kulturnih dobara uz koordinaciju Ministarstva zajednički radili na izradi ovog plana.

Bitno je istaći i da se Ministarstvo održivog razvoja i turizma prethodnih godina u više navrata obraćalo opštinskim službama ne samo Kotora već i ostalih opština koje kasne s izradom PUP-ova kako bi urgiralo po pitanju ubrzanja njihove izrade. Međutim, od strane Opštine Kotor od donošenja moratorijuma do danas nije bilo informacija o progresu ili bilo kakvim pomacima u izradi PUP-a iako je poznato da je to dokument čijim će usvajanjem biti stavljena van snage

zabrana gradnje na području pod zaštitom UNESCO-a. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:51:06)

Komentar poslanika Aprcovića.

ŽELJKO APRCOVIĆ (25.07.17 11:51:12)

Zahvaljujem, gospođo Čenić.

Zadovoljan sam odgovorom na ovo pitanje. Očekivao sam ovakav odgovor iz razloga što sam znao da se za ova četiri mjeseca ništa nije uradilo kako bi se intenzivirao završetak Studije zaštite kulturnih dobara, a samim tim i stvorili preduslovi za okončanje postupka izrade Prostorno urbanističkog plana, bez obzira na činjenicu što bi morao da prođe opet proceduru javne rasprave koja bi trajala cirka neka dva mjeseca, pa onda i ostale sve saglasnosti koje treba da dobije od nadležnih institucija, odnosno Ministarstva. Tako da je za očekivati da ovaj planski dokument, Prostorno urbanistički plan Kotora, neće biti usvojen do kraja godine, što mojim sugrađanima onemogućava njihovo pravo koje imaju iz važećih planskih dokumenata u dijelu koji se tiče intervencija u prostoru, odnosno građenja određenih objekata ne samo individualne gradnje nego objekata koji će biti u funkciji turizma.

Ono što ste rekli /prekid/ za Morsko dobro /prekid/ treba da bude inkorporiran, odnosno da to bude zajednički planski dokument koji se tiče dijela teritorije Opštine Kotor, koji je u zoni Morskog dobra, omogućio bi kvalitetnije mogućnosti da dio imovine koja se nalazi u državnoj svojini, u svojini lokalne samouprave se realizuje na pravi način. Da dočekamo investitore, da omogućimo gradnju tih hotelsko turističkih kapaciteta, da privedemo zemljište namjeni i da kroz taj segment doprinesemo većem nivou zapošljavanja ne samo na nivou Kotora nego na nivou cijele Crne Gore.

Za očekivati je da će lokalna samouprava u Kotoru shvatiti ovaj poziv, iza ove govornice, kao preporuku svih onih građana Opštine Kotor koji imaju interesa i koji očekuju brzu realizaciju i okončanje poslova na izradi Prostorno urbanističkog plana i da će ostvariti što veći nivo saradnje s nadležnim Ministarstvom održivog razvoja i turizma kako bi se zadovoljile potrebe svih onih zainteresovanih korisnika prostora na nivou Kotora. Izuzetno veliki potencijali, ne samo što se tiče potencijala koji korespondiraju s morem nego i potencijala koji se nalaze u zaleđu kotorske opštine očekuju zdušno da se taj planski dokument završi kako bi imali jedan kvalitet više u odnosu na ono što sada imamo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:53:42)

Hvala, kolega Aprcoviću.

Imamo još jedno pitanje za Ministarstvo održivog razvoja koje je postavio poslanik Živković.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.07.17 11:53:54)

Uvaženi potpredsjedniče, predstavnici Vlade, kolege poslanici, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarstvu održivog razvoja i turizma postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

"Kada će Ministarstvo održivog razvoja i turizma preduzeti aktivnosti po zahtjevu Opštine Pljevlja za davanje saglasnosti na Prijedlog odluke o naknadi za zaštitu i unapređivanje životne sredine u skladu s članom 79 stav 2 Zakona o životnoj sredini?"

Obrazloženje. Odredbom člana 79 stav 1 Zakona o životnoj sredini precizirano je da jedinica lokalne samouprave može propisati naknadu za zaštitu i unapređivanje životne sredine u skladu sa svojim potrebama i specifičnostima. Odredbom stava 2 istog člana ovog zakona

propisano je da kriterijume, vrstu i visinu naknade iz stava 1 ovog člana način plaćanja obveznike, kao i olakšice za određene kategorije obveznika plaćanja propisuje jedinica lokalne samouprave uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore.

Kao što ste upoznati, stanje životne sredine u Pljevljima je na nivou koji zahtijeva konkretne mjere koje će rezultirati sanacijom stanja u oblasti za koju smatram da je jedna od prioriternih tema u fokusu rada lokalne uprave u Pljevljima. Naglašavam da je stanje vazduha, naročito u zimskim danima lošeg kvaliteta zbog visoke koncentracije PM 10 čestica ne samo zbog izmjerenih vrijednosti već i zbog velikog broja dana sa prekoračenjima. Pljevlja su centar energetskog potencijala, grad koji ima veliko privodno bogatstvo. I pored tih značajnih činjenica ipak moram istaći ekološku opterećenost grada pod Golubinjom. Na polju zaštite životne sredine u prethodnom periodu preduzete su značajne mjere, ali smatram da bi se davanjem saglasnosti na Prijedlog odluke o naknadi za zaštitu i unapređivanje životne sredine značajno uticalo na poboljšanje stanja u ovoj oblasti, naročito što bi se sredstva ostvarena od naknade u skladu sa odredbama ove odluke koristila namjenski za zaštitu i unapređivanje životne sredine u skladu s lokalnim planovima, programima i strateškim dokumentima.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 11:55:47)

Odgovor će dati generalna direktorica za životnu sredinu Ivana Vojinović.

IVANA VOJINOVIĆ (25.07.17 11:56:02)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Živkoviću, na Vaše postavljeno poslaničko pitanje ispred Ministarstva održivog razvoja i turizma dajem sljedeći odgovor.

Kao što ste istakli u obrazloženju Vašeg poslaničkog pitanja Zakon o životnoj sredini koji se primjenjuje od avgusta 2016. godine daje mogućnost jedinicama lokalne samouprave da uz prethodnu saglasnost Vlade propišu naknade po osnovu zagađivanja životne sredine za svoju teritoriju. Za sada je jedino Opština Pljevlja i to 6. marta 2017. godine dostavila Predlog odluke o naknadama po osnovu zagađivanja životne sredine na lokalnom nivou. Odmah po dobijanju navedenog Predloga odluke Ministarstvo održivog razvoja i turizma započelo je proceduru davanja mišljenja na ovaj predlog u okviru svojih nadležnih direktorata i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.

Takođe, Ministarstvo je 9. marta ove godine uputilo na mišljenje Predlog odluke o naknadi za zaštitu i unapređivanje životne sredine Opštini Pljevlja, Ministarstvu finansija i Ministarstvu ekonomije. Po mišljenju Ministarstva ekonomije dostavljenog 13. aprila 2017. godine izražena je zabrinutost da predložena visina naknade nije usklađena u pogledu osnovice za njeno utvrđivanje i da kao takva može uticati na povećanje cijena proizvoda u djelatnostima obuhvaćenim Predlogom odluke, što dalje može uticati na smanjenje konkurentnosti pljevaljskih preduzeća na domaćem, regionalnom i međunarodnom tržištu. Ističem da je ta predložena visina naknade 5% ostvarenog prihoda na godišnjem nivou od prodaje sirovine, poluproizvoda i proizvoda u zemlji i inostranstvu od djelatnosti koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha, a koje obveznik obavlja na teritoriji opštine.

Pored toga ukazano je na činjenicu da privredna društva i preduzetnici koji imaju ložišna postrojenja i postrojenja na električnu energiju instalisane snage su na snage veće od 1 MW, plaćaju nadoknadu zbog zagađivanja životne sredine već u skladu sa Uredbom o visini naknada, načinu obračuna i plaćanje naknada zbog zagađivanja životne sredine, zavisno od vrste goriva i vrste ispuštenih štetnih i opasnih materija u vazduh, te da bi uvođenjem dodatne naknade za ove obveznike na teritoriji opštine Pljevlja došlo do dupliranja obaveza.

Mišljenje Ministarstva finansija ni nakon ponovljenog zahtjeva, odnosno urgencije koja je upućena 09. maja tekuće godine još uvijek nije dostavljena Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Imajući u vidu da, kao što ste i Vi sami istakli u obrazloženju Vašeg pitanja u skladu sa Zakonom životne sredine i za prepisanje naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine od

strane jedinica lokalne samouprave potrebna prethodna saglasnost Vlade Crne Gore. Jasno je da se još uvijek nijesu stekli uslovi da ovaj prijedlog odluke bude upućen Vladi na davanje saglasnosti budući da nijesmo dobili sva nužna i neophodna mišljenja posebno uvažavajući činjenicu da je potrebno detaljnije raditi na doradi predmetne odluke.

Ovom prilikom posebno želimo da istaknemo na činjenicu da apsolutno podržavamo namjeru Opštine Pljevlja da se zagađivanje životne sredine oporezuje i da se sredstva prikupljena na ovaj način troše namjenski a to je za unapređenje stanja i životne sredine.

Svakako visina naknade treba da bude povezana u srazmjeri sa količinom i obimom emisije zagađujućih materija u vazduhu.

Takođe, podsjećam da je pomenuti Zakon o životnoj sredini u članu 76, predvidio osnivanje Eko fonda za finansiranje programa projekata i sličnih aktivnosti i na državnom i na lokalnom nivou i cilju očuvanja održivog korišćenja zaštiti i unapređivanja životne sredine.

Eko fond biće zasebno pravno pravo lice osnovano od strane Vlade i ako će primljenjivati brojne finansijske intrumente, najjednostavnije rečeno Fond će sredstva prikupljati od subjekata takozvanih zagađivača i aktivnosti koji zagađuju životnu sredinu, te će tako prikupljena sredstva usmjeravati ka sanaciji nastalog zagađenja. U toku je izrada programa uspostavljanje Eko fonda (u saradnji sa UNDP-ijem i Energetskim institutom Hrvoje Požar iz Zagreba). Isti će biti finalizovan u oktobru 2017. godine.

Pored svega navedenog na samom kraju ističem da je Vlada Crne Gore na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma u aprilu ove godine donijela Akcioni plan za sprovođenje nacionalne strategije i upravljanje kvalitetom vazduha za period 2017-2020.godine kojom je planirana realizacija 43 mjere za čije je sprovođenje potrebno 23.280.000 eura. Veliki dio ovih sredstava, odnosno 13.992.000 eura, odnosno (60%) već je obezbijeđen kroz kreditni aranžman sa Svjetskom bankom koji se odnosi na fansu medijaciju deponije, pepela i šljake Maljevac u sklopu Termoelektrane Pljevlja i Jalovišta Gradac u okviru rudnika Šuplja Stijena kao u okviru IPA instrumenata.

Akcionim planom za navedeni vremenski period, planirani subvencionisanja nabavka ekološki prihvatljivi goviro, odnosno uređaja za grijanje u opštini Pljevlja tokom cijelog perioda pokrivenog ovim planom.

Konačano, za realizaciju kapitalne investicije, izgradnja sistema toplifikacije Pljevalja, kapitalnim budžetom za tekuću godinu Ministarstvo je obezbijedilo 850.000 eura za projekat sprovođenja mjera smanjenje zagađenja toplifikacije Pljevalja čija je procijenjena ukupna vrijednost 4.650.000 eura.

Projekat je planiran kao višegodišnji, a kroz srednjoročno planiranje kapitalnog budžeta otvoren je za realizaciju u narednim godinama, što će zavisiti od obezbijeđenih sredstava i stepena realizaciju 2018. i 2019.godini. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 12:01:37)

Hvala. Komentar poslanika Živkovića. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.07.17 12:01:41)

Hvala Vam na iscrpnom odgovoru. Ipak, moram ovdje naglasiti par činjenica koje su veoma bitne za najsjeverniju opštinu u Crnoj Gori. Opština Pljevlja prostire na 1.346 km² i zauzima 9,75% teritorije Crne Gore. Ako pogledamo ukupno da Opština Pljevlja raspolaže takvim bogatstvima i potencijalima u mineralima, sirovinama i šumskom bogatstvu. Na teritoriji opštine Pljevlja posluju velike kompanije kao što su Rudnik uglja, Termoelektrana Pljevlja, Vektra Jakić, Gradir Montenegro i sve te kompanije po godišnjem izvještajima imaju prihode od preko 200 miliona eura. Ministarstvo ekonomije je dalo odgovor da bi to možda dovelo do povećanja cijena, usluga, ovih privrednih subjekata, a da Opština Pljevlja po osnovu koncesija i poreza na nepokretnost ostvaruje prihod od svega čini mi se dva miliona, a oni ostvaruju prihode preko 200 miliona. Zaista je nejasno zbog čega dobijamo takav odgovor ako smo svjesni činjenice da u Pljevljima imamo

dvije crne tačke, kao što su Jalovište, kao što je deponija pepela i šljake Maljevac i ako imamo enormno aerozagađenje u toku zimskih dana, jer kao što ste i upoznati u Pljevljima vlada kontinentalna klima. Imamo duge zime i sezona grijanja traje od šest do sedam mjeseci, a građani prevashodno koriste gorivo, to fosilno gorivo, ugalj i otprilike negdje je procjena da se u toku zimske sezone potroši preko 100.000 tona uglja. U centru grada imamo 40 kotlarnica, imamo preko 5.000 individualnih ložišta i kada se sve to udruži sa ovim klimatskim uslovima i aktivnošću privrednih subjekata, onda vam je jasno u kakvim ekološkim uslovima živimo i koliko su Pljevlja ekološki opterećeno područje.

Zaista smatram da ono što je do sad urađeno i ono što do sad znam, prevashodno da ste Vi dobro upoznati sa stanjem životne sredine u Pljevljima, jer ste često posjećivali opštinu i znate odlično kakvo je stanje u ovoj oblasti. Vlada u prethodnom periodu imala neke konkretne, interventne, pa da kažem kratkoročne mjere, prevashodno tu se odnosi na renoviranje elektrofiltera Termoelektrane, izgradnja novih asfaltnih zastora kojim se kreću sada već kamioni Rudnika uglja.

Moramo napomenuti neke značajne činjenice, kao što je upravo ova, što ste pomenuli jedna od srednjoročnih mjera, izgradnja mini toplane u Pljevljima, tu je već raspisan tender i taj postupak se nalazi pred Komisijom za kontrolu javnih nabavki i čini mi se da bi to bila jedna od značajnijih mjera koja bi rezultirala sigurnom sanacijom djelimično aerozagađenja u Pljevljima. Od 2009. godine se prati stanje kvaliteta vazduha u Pljevljima /prekid/ koja sada već od decembra 2016. godine pomjerena na drugu lokaciju, Gagovića imanje, bila je u Skerlićevoj gdje se inače nalazi ta čuvana kotlarnica koja snabdijeva grad toplotnom energijom. U toku 2016. godine od 364 mjerenja, mi smo imali 181 prekoračenje PM 10 čestica, to su suspendovane čestice. Pored toga imamo sumpor dioksid, benzo(a)piren, da ne pominjem ostale čestice koje značajno ugrožavaju vazduh u Pljevljima. Ovo sam postavio kao ključno pitanje aerozagađenja, jer ono značajno opterećuje život Pljevljaka, naročito u tim zimskim danima. Česte su magle, imamo ta jezera hladnog vazduha i te klimatske promjene koje mi ne možemo da promijenimo, moramo uticati na ono na šta možemo da utičemo to su te promjene u smislu upravo ove odluke koja bi, smatram donijela neki novi kvalitet u smislu zaštite životne sredine u Pljevljima.

Subvencija Vlade u iznosu od 570.000 eura, od čega 417.000 bilo 2015. godine usmjereno na nabavku ekološki prihvatljivih goriva peleta i briketa, a to je realizovano i u toku 2016. godine i u toku 2017. godine otvoren je čini mi se tender. Ipak, mislim da te mjere ne doprinose značajno smanjenju aerozagađenja u Pljevljima i u suštini mislim da bi ova odluka donijela poseban kvalitet, jer su propisani obveznici, visina naknade. Mimo toga mislim da Pljevlja zauzimaju jedno posebno mjesto u smislu otvaranja poglavlja 27, životna sredina i klimatske promjene. Ako je Crna Gora u obavezi da 2035. po određenim procjenama uloži u životnu sredinu oko milijardu i 420 miliona onda je jasno da se ovom pitanju zaista mora posvetiti posebna pažnja. Raduje činjenica što je premijer juče napomenuo da se neće odustati od gradnje II bloka Termoelektrane, a samim tim izgradnja sekundarne mreže u smislu toplifikacije Pljevalja. Smatram to kao jednom bitnom činjenicom, kao dugoročnom mjerom, koja može trajno riješiti pitanje aerozagađenja, ali i mi se i sami moramo baviti prije toga upravo ovim pitanjima zaštite životne sredine. Opet kažem vidim da je itencija Ministarstva održivog razvoja i turizma da se zaista Pljevljima pomogne i cijenimo vaše napore u tom smjeru. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 12:07:15)

Na ovaj način smo završili pitanja koja su vezana za Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Prelazimo na pitanja koja su vezana za ministra odbrane Predraga Boškovića. Imamo pitanje koje je postavio poslanik Bogdan Fatić i dajem riječ poslaniku Fatiću.

BOGDAN FATIĆ (25.07.17 12:07:33)

Poštovani potpredsjedniče, uvažene građanke i građani Crne Gore, uvažene kolege poslanici, uvaženi ministre Boškoviću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru odbrane, Predragu Boskoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Ministarstvo odbrane ima u planu u narednom periodu otvaranje jedne kasarne Vojske Crne Gore u regionu opština: Berane, Rožaje, Petnjica, Andrijevića, Plav i Gusinje?

Obrazloženje:

Ovaj region sjeveroistoka Crne Gore je tako geografski smješten da se graniči sa Srbijom, Kosovom i Albanijom, a na teritoriji ovih opština nemamo vojnog objekta - kasarne u kojoj bi bila smještena formacija Vojske Crne Gore.

Otvaranje jedne kasarne Vojske Crne Gore na sjeveroistoku Crne Gore bila bi i u skladu sa Prijedlogom zakona o Vojsci Crne Gore kojim se uvodi mogućnost dobrovoljnog služenja vojnog roka sa oružjem u miru i obuka i angažovanja vojnih obaveznika u uslovima ratnog i vanrednog stanja, te s toga smatram da bi bilo, iz više razloga, a sve u interesu građana ovih opština i države Crne Gore, od značaja da u narednom periodu planirate otvaranje jednog ovakvog objekta u nekoj od pomenutih opština. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 12:08:49)

Dajem riječ ministru Boškoviću.

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (25.07.17 12:08:55)

Zahvaljujem potpredsjedniče, poštovana gospodo poslanici, pošto dama nema,

Dakle, želim da se zahvalim gospodinu Fatiću, na postavljenom pitanju i dajem sljedeći odgovor.

Jedinice Vojske Crne Gore trenutno su razmještene na lokacijama koje su najpogodnije za odbranu Crne Gore od procenjenih izazova, rizika i prijetnji, shodno sadašnjoj organizaciji formacija Vojske Crne Gore. Prilikom procjena za razmještaj snage i sredstava Vojske Crne Gore pored odbrane teritorije Crne Gore uzeti su u obzir i potrebe za odbranu vitalnih kapaciteta Crne Gore, kao što su prostori na kojima živi većina stanovnika, razmještaj najvećeg broja državnih ustanova i privrednih objekata pozicija saobraćajnih čvorišta, lokacija najvažnijih prirodnih i kulturnih dobara, te zone eventualnih i privrednih i vještačkih katastrofa. Takođe, ovim razmještajem jedinica Vojske Crne Gore uzeti su u obzir postojeći vojni kapaciteti, objekti za smještaj ljudstva, skladišta, centri veze, pristaništa i drugo. Svi prethodno navedeni parametri obrađeni su u Strategijskom pregledu odbrane iz 2013. godine i dugoročnom planu razvoja odbrane od 2016. godine do 2025. godine. Za efikasno funkcionisanje Vojske Crne Gore prema navedenim strateškim dokumentima potrebne su 22 lokacije. Od datih lokacija u sjevernom dijelu nalazi se kasarne i skladište u Pljevljima, kasarna u Kolašinu i stacionarni centri veze Durmitor i Bjelasica. U navedenim strateškim dokumentima nije bila predviđena izgradnja novih vojnih objekata, odnosno otvorene kasarne u regionu opština Berane, Rožaje, Petnjica, Andrijevića, Plav i Gusinje.

Međutim, obzirom na ono što se desilo u junu 2017. godine, dakle prijem Crne Gore u punopravnom članstvu u NATO, novi zakon o Vojsci Crne Gore koji bi trebao biti usvojen u ovom parlamentu do kraja jula, novi zakon o odbrani Crne Gore koji je usvojen u decembru prošle godine kao intezivan razvoj infrastrukture kako na jugu tako i na sjeveru, opredijelio nas je da krajem ove godine i početkom 2018. godine krenemo u planiranu reviziju postojećih dokumenata o kojima sam već govorio, dakle, Strateški plan odbrane i Dugoročni plan razvoja odbrane. Tokom narednog procesa ažuriranja ovih dokumenata ponovo će se razmotriti potreba za izgradnjom odnosno aktiviranjem vojnih objekata, vojne infrastrukture na cijeloj teritoriji Crne Gore, uključujući i otvorenje kasarne u regionu opština Berane, Rožaje, Petnjica, Andrijevića, Plav i Gusinje.

Razlog za ovu odluku su bazirali na sljedećim razlozima, savremeni način transport vojnih snaga, intezivan infrastrukturni razvoj Crne Gore u prethodnom periodu potpuno je izmjenio

sliku Crne Gore kada je u pitanju dostupnost transporta, razvoj saobraćajne infrastrukture i procijenjeno vrijeme za reagovanje u kriznim situacijama. Prelazak sa individualnog koncepta odbrane Crne Gore na sistem kolektivne odbrane u NATO gdje se umjesto teritorijalnog principa razmještaja vojnih jedinica koriste brze, operativne i dobro opremljene i obučene jedinice. Vojska Crne Gore trenutno je razmještena na velikom broju vojnih objekata, kasarne, skladišta, čvorišta veze, radarskih položaja i pristaništva i to uslovljava velike troškove za građevinsko održavanje, svakodnevna ljudstva i vojne opreme i među njih značajne snage za njihovu zaštitu, to je sve iz razloga što je Vojska Crne Gore naslijedila veliki broj lokacija iz prethodne velike Jugoslovenske narodne armije. Troškove izgradnje novih vojnih objekata ili adaptacija postojećih objekata na lokacijama koje su usaglašene neperspektivnim za potrebe vojske nijesu samo obaveze koje bi trebalo u narednom periodu da interesuje samo Ministarstvo odbrane odnosno Vojsku Crne Gore, već i lokalne samouprave koje su svakako neizostavan dio jednog ovakvog procesa aktiviranja novih lokacija za pozicioniranje novih jedinica Vojske Crne Gore.

I konačno četvrti razlog zašto razmatramo ovakve opcije jeste i taj što od 2019. godine, novim zakonom o Vojsci predviđeno je dobrovoljno služenje vojnog roka, a preliminarni izvještaji govore o velikoj zainteresovanosti mladih ljudi za dobrovoljno služenje vojnog roka u Vojsci Crne Gore. U svakom slučaju to je inicijativa koja postoji, koja se razmatra i koja će zavisiti od dosta faktora, a Vojska Crne Gore je više nego spremna da odgovori svim izazovima. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 12:13:46)

Zahvaljujem ministru Boškoviću.
Komentar ima poslanik Fatić.

BOGDAN FATIĆ (25.07.17 12:13:53)

Zahvaljujem ministru Boškoviću.

Zadovoljan sam sa odgovorom, želim samo da podsjetim kao što ste Vi kazali da sada trenutno na ovom regionu postoje dvije kasarne, jedna se nalazi u Kolašinu, druga se nalazi u Pljevljima. Bilo bi značajno da se na teritoriji neke od ovih opština otvori jedna kasarna, ne samo u tom dijelu što bi se omogućilo jednom broju mladih ljudi da dobrovoljno služe vojni rok u nekoj od tih opština, već bi se i eventualno kasnije njihovog radnog angažovanja već bi se na ovaj način dodatno odradilo na afirmacije vojske kao jednog od simbola suvereniteta i indititeta Crne Gore posebno kod mladih ljudi.

Takođe, želim da ovdje saopštim i da iskažem zahvalnost Vojsci Crne Gore koja je zajedno sa hrabrim vatrogascima i građanima učestvovala u gašenju požara na teritoriji Crne Gore, koja je bila zahvaćena najvećim dijelom u Južnom i Centralnom regionu.

Što se tiče sredstava i budžeta smatram da bi lokalne samouprave, a i ovaj parlament ovdje imao sluha u tom dijelu, uvećanje budžeta Vojsci Crne Gore za neki projekat ovakve vrste koji bi bio od opšteg interesa. Još jednom zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (25.07.17 12:15:13)

Zahvaljujem ministru odbrane, zahvaljujem gospodinu Fatiću.

Na ovaj način uvažene kolege poslanici ovim je Trinaesta posebna sjednica Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini završena.

Hvala lijepa.